

OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA BANKE SA STANJEM NA DAN 31. decembar 2020. GODINE

*(u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o objavljivanju podataka i informacija banke,
Službeni glasnik RS br. 103/2016)*

Beograd, maj 2021. godine
AIK Banka a.d. Beograd

www.aikbanka.rs

Sadržaj:

1.	Uvodne napomene	3
2.	Podaci, odnosno informacije koji se odnose na strategiju i politike za upravljanje rizicima	4
2.1.	Strategija upravljanja rizicima	4
2.2.	Politika za upravljanje rizicima	7
2.2.1.	Upravljanje kreditnim rizikom	8
2.2.2.	Upravljanje rizikom likvidnosti	11
2.2.3.	Upravljanje tržišnim rizicima	12
2.2.4.	Upravljanje kamatnim rizikom	14
2.2.5.	Upravljanje operativnim rizikom	14
2.2.6.	Upravljanje rizikom ulaganja	16
2.2.7.	Upravljanje rizikom zemlje	16
2.2.8.	Upravljanje rizikom usklađenosti poslovanja	16
2.2.9.	Upravljanje rizikom od pranja novca i finansiranja terorizma	17
2.3.	Način organizovanja procesa upravljanja rizicima	18
2.4.	Potvrda Banke o adekvatnosti upravljanja rizicima i u unutrašnjoj kontroli	20
2.5.	Pokazatelji poslovanja i izloženost rizicima	20
3.	Podaci, odnosno informacije koji se odnose na kapital Banke	21
3.1.	Podaci o kapitalnoj poziciji Banke sa stanjem na dan 31.12.2020. (PI-KAP)	21
3.2.	Podaci o osnovnim karakteristikama finansijskih instrumenata koji se uključuju u obračun kapitala Banke (PI-FIKAP) na dan 31.12.2020. godine	24
3.3.	Podaci o povezivanju pozicija kapitala iz bilansa stanja s pozicijama iz obrasca PI-KAP (PI-UPK) na dan 31.12.2020. godine	26
4.	Podaci, odnosno informacije koji se odnose na kapitalne zahteve i adekvatnost kapitala Banke	31
4.1.	Podaci o ukupnim kapitalnim zahtevima i pokazatelju adekvatnosti kapitala (PI-AKB) na dan 31.12.2020. godine	31
5.	Podaci, odnosno informacije koji se odnose na proces interne procene adekvatnosti kapitala Banke	33
6.	Podaci, odnosno informacije koji se odnose na zaštitne slojeve kapitala	36
6.1.	Podaci o geografskoj raspodeli izloženosti značajnih za izračunavanje kontracikličnog zaštitnog sloja kapitala	36
6.2.	Podaci o iznosu kontracikličnog zaštitnog sloja kapitala	36
7.	Podaci, odnosno informacije koji se odnose na izloženosti Banke rizicima i pristupe za merenje odnosno procenu rizika	37
7.1.	Kreditni rizik	37
7.1.1.	Podaci odnosno informacije koji se odnose na način na koji banka vrši internu klasifikaciju potraživanja	37
7.1.2.	Podaci, odnosno informacije koji se odnose na postupak utvrđivanja obezvređenja potraživanja	37
7.1.3.	Ukupan iznos izloženosti Banke	40
7.1.4.	Geografska raspodela izloženosti	42
7.1.5.	Raspodela izloženosti Banke prema sektorima	46
7.1.6.	Raspodela izloženosti prema preostalom dospeću	50
7.1.7.	Obezvređena potraživanja i potraživanja u docnji prema geografskim područjima	51
7.1.8.	Raspodela izloženosti prema kategorijama klasifikacije (po Odluci NBS o klasifikaciji)	52
7.1.9.	Kreditni rejtinzi	52
7.1.10.	Podaci, odnosno informacije koji se odnose na pokazatelj leveridža	56
7.1.11.	Tehnike ublažavanja kreditnog rizika	56
7.1.12.	Podaci, odnosno informacije koje se odnose na politiku otpisa potraživanja	58
7.2.	Rizik druge ugovorne strane (counterparty risk)	58
7.3.	Kamatni rizik	59
7.4.	Izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja u bankarskoj knjizi	60

1. Uvodne napomene

U skladu sa odredbama Zakona o bankama i odredbama Odluke o objavljivanju podataka i informacija banke, Agroindustrijsko komercijalna banka AIK banka a.d. Beograd (u daljem tekstu: Banka) sastavlja i objavljuje izveštaj o Objavljivanju podataka i informacija Banke sa stanjem na dan 31. decembar 2020. godine. Ovaj Izveštaj sadrži sve regulatorno propisane podatke i informacije za period poslovanja od 01. januara 2020. do 31. decembra 2020. godine.

Izveštaj se objavljuje na internet adresi Banke (www.aikbanka.rs).

Banka je osnovana Ugovorom o osnivanju 10. avgusta 1993. godine. Svoje poslovanje i organizaciju Banka je uskladila sa Zakonom o bankama i drugim finansijskim organizacijama 1995. godine i kod Privrednog suda u Nišu upisana je kao akcionarsko društvo rešenjem Fi 1291/95 od 22. juna 1995. godine.

Banka je registrovana u Republici Srbiji za obavljanje platnog prometa kreditnih i depozitnih poslova u zemlji i inostranstvu i u skladu sa Zakonom o bankama, dužna je da posluje po principima likvidnosti, sigurnosti i profitabilnosti.

Skupština Banke, na redovnoj sednici održanoj 29. juna 2015. godine, je donela Odluku o promeni sedišta Banke. Promena je registrovana u Agenciji za privredne registre rešenjem BD 57565/2015 od 2. jula 2015. godine. Zbog promene sedišta Agroindustrijsko komercijalna banka AIK banka a.d. Niš je promenila poslovno ime u Agroindustrijsko komercijalna banka AIK banka a.d. Beograd.

Najveće učešće u upravljačkim akcijama Banke na dan 31. decembar 2020. godine ima M&V Investments a.d. Beograd sa 100% (na dan 31. decembar 2019. godine: M&V Investments a.d. Beograd sa 100%). Na redovnoj sednici Skupštine AIK banke a.d. Beograd održanoj dana 20. novembra 2017. godine doneta je odluka o pripajanju Jubanke a.d. Beograd AIK banci a.d. Beograd. Statusna promena pripajanja Jubanke a.d. Beograd je sprovedena 22. decembra 2017. godine i registrovana je kod Agencije za privredne registre.

Takođe, Banka ima vlasničko učešće u kapitalu Gorenjske banke d.d. Kranj od 91,7%, dok je glasačko učešće 100%.

Poslovno ime Banke je:

Agroindustrijsko komercijalna banka AIK Banka a.d. Beograd

Poreski identifikacioni broj Banke je 100618836, a matični broj Banke je 06876366.

Sedište Banke je u Beogradu, ulica Bulevar Mihajla Pupina 115đ.

Svoje poslovanje Banka obavlja preko Centrale u Beogradu i 50 filijala širom Srbije.

Ukupni regulatorni kapital na dan 31. decembar 2020. godine iznosi 37.443.104 hiljade dinara i sastoji se od:

- osnovnog akcijskog kapitala, koji je jednak osnovnom kapitalu, u ukupnom iznosu od 37.175.138 hiljada dinara i
- dopunskog kapitala u ukupnom iznosu od 267.966 hiljade dinara.

Ukupni kapitalni zahtevi za pokriće rizika iznose 13.437.625 hiljada dinara i to za:

- kreditni rizik, rizik druge ugovorne strane i rizik izmirenja/ispоруke po osnovu slobodnih isporuka 11.036.546 hiljada dinara,
- tržišne rizike 640.453 hiljade dinara,
- operativni rizik 1.760.163 hiljade dinara,
- rizik prilagođavanja kreditne izloženosti (CVA rizik) 464 hiljada dinara.

Pokazatelj adekvatnosti kapitala na dan 31. decembar 2020. godine iznosi 22,29%.

Pokazatelj leveridža na dan 31. decembar 2020. godine iznosi 15,71%.

Na dan 31. decembar 2020. godine, Banka je imala 585 zaposlenih radnika (na kraju 2019. godine bilo je 670 zaposlenih radnika).

2. Podaci, odnosno informacije koji se odnose na strategiju i politike za upravljanje rizicima

2.1. Strategija upravljanja rizicima

Rizik je mogućnost nastanka negativnih efekata na kapital i finansijski rezultat Banke kao posledica transakcija koje Banka obavlja i makroekonomskog okruženja u kome posluje. Dugoročni cilj Banke u upravljanju rizicima je da se minimiziraju negativni efekti na finansijski rezultat i kapital Banke usled izloženosti Banke rizicima.

Rizik je sastavni deo bankarskog poslovanja i nemoguće ga je u potpunosti eliminisati. Bitno je međutim da se rizicima upravlja na takav način da se oni svedu u granice prihvatljive za sve zainteresovane strane: vlasnike kapitala tj. akcionare, kreditore, deponente i regulatora.

Banka je uspostavila sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja rizicima koji je u potpunosti integrisan u sve njene poslovne aktivnosti i koji obezbeđuje da rizični profil Banke bude u skladu sa definisanom sklonošću Banke ka rizicima.

Sklonost ka rizicima je definisana uzimajući u obzir poslovnu strategiju banke za period od 3 godine i ostvarenje godišnjih finansijskih planova Banke.

Pored sklonosti ka rizicima Banka je definisala i nivo tolerancije za preuzimanje rizika kroz set internih limita čime je omogućeno da Banka održava rizični profil u skladu sa svojim apetitom za rizike.

Pored interno definisanih limita Banka se u svom poslovanju pridržava svih regulatorno postavljenih limita za svaki od rizika kojem je izložena u svom poslovanju.

Rizični profil Banke predstavlja procenu izloženosti Banke rizicima koja se iskazuje kroz set ključnih pokazatelja kojima Banka meri izloženost rizicima.

Identifikovanim rizicima Banka upravlja kroz jasno definisan proces upravljanja rizicima koji uključuje redovno i pravovremeno identifikovanje, merenje, odnosno procenjivanje, preduzimanje mera za ublažavanje rizika, praćenje i kontrolu rizika, odnosno uspostavljanje sistema limita izloženosti rizicima kao i izveštavanje o rizicima u skladu sa internim aktima Banke i odlukama regulatora.

Adekvatan sistem upravljanja rizicima predstavlja jedan od ključnih elemenata u obezbeđivanju stabilnosti poslovanja Banke.

Sistem upravljanja rizicima je definisan sledećim aktima Banke:

- Strategijom upravljanja rizicima;
- Strategijom i planom upravljanja kapitalom;
- Politikom za upravljanje rizicima;
- Politikom sistema unutrašnjih kontrola;
- Procedurama za upravljanje pojedinačnim vrstama rizika;
- Metodologijama kojima su propisane metode, tehnike i pravila za merenje izloženosti pojedinim rizicima i
- Ostalim aktima Banke kojima se obezbeđuje sprovođenje efektivnog i efikasnog procesa upravljanja rizicima kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju.

Strategija upravljanja rizicima Banke utvrđuje ciljeve Banke u upravljanju rizicima na dugoročnoj osnovi i određuje odnos Banke prema rizicima kojima je ona u svom poslovanju izložena ili može biti izložena, uključujući i rizike koji proizilaze iz makroekonomskog okruženja u kome Banka posluje. Ovim dokumentom je definisan odnos Banke prema rizicima kojima je izložena ili može biti izložena (apetiti za rizike) kao i polazne osnove za identifikovanje, merenje, odnosno procenjivanje, praćenje i kontrolu rizika koji proizilaze iz poslovanja Banke.

Strategija upravljanja rizicima Banke predstavlja sastavni deo sistema upravljanja rizicima Banke i usklađena je sa Poslovnom politikom i Strategijom Banke.

Strategija upravljanja rizicima sadrži:

- Pregled i definicije svih rizika kojima je Banka u svom poslovanju izložena ili može biti izložena;
- Dugoročne ciljeve u upravljanju rizicima utvrđene Poslovnom politikom i strategijom Banke, kao i sklonost ka rizicima koja je određena u skladu sa tim ciljevima;
- Osnovna načela preuzimanja i upravljanja rizicima;

- Osnovna načela procesa interne procene adekvatnosti kapitala Banke;
- Sistem unutrašnjih kontrola Banke za upravljanje rizicima;
- Organizaciju procesa upravljanja rizicima;
- Obavezu redovnog izveštavanja organa Banke i Narodne banke Srbije o izloženosti Banke rizicima i o upravljanju rizicima;
- Kriterijume za utvrđivanje loše aktive Banke, osnovna načela upravljanja tom aktivom, kao i najviši prihvatljivi nivo loše aktive Banke.

Dugoročno Banka mora održavati rizike u propisanim granicama (svaki pojedinačno maksimalno do nivoa propisanog Odlukom o upravljanju rizicima banke ili limita definisanog internim aktima Banke).

Praćenje i kontrola rizika je prvenstveno zasnovana na uspostavljanju procedura i sistema limita. Uspostavljeni limiti odražavaju poslovnu strategiju i tržišno okruženje Banke, kao i nivo rizika koji je Banka spremna da prihvati. Banka permanentno prati i meri kapacitet prihvatljivog nivoa izloženosti rizicima uzimajući u obzir ukupnu izloženost svim tipovima rizika i aktivnostima.

Banka kontinuirano prati sve izmene u zakonskoj i podzakonskoj regulativi i međunarodnim standardima, analizira uticaj na nivo rizika i preduzima mere za blagovremeno usklađivanje svog poslovanja sa aktuelnim propisima.

Strategija upravljanja rizicima se periodično razmatra i po potrebi revidira, a naročito u slučaju značajnijih izmena poslovne politike i strategije Banke, odnosno promena u makroekonomskom okruženju u kome Banka posluje.

Osnovna načela preuzimanja rizika, koje je Banka definisala u okviru Strategije upravljanja rizicima su:

- utvrđivanje jasnih pravila za upravljanje pojedinačnim vrstama rizika, koja su definisana Politikom za upravljanje rizicima i pratećim procedurama za upravljanje svakom pojedinom vrstom rizika sa jasno definisanim ciljevima delovanja na nivou Banke;
- donošenje poslovnih odluka na osnovu kvalitativnih i/ili kvantitativnih analiza parametara rizika a radi blagovremenog uočavanja promena u rizičnom profilu Banke;
- prikupljanje potpunih, pravovremenih i istinitih podataka važnih za upravljanje rizicima i obezbeđenje adekvatnih tehničko-informacionih resursa za čuvanje i obradu podataka;
- načelo opreznosti pri preuzimanju rizika, uz stalno praćenje, kontrolu izloženosti pojedinim vrstama rizika i poštovanje uspostavljenog sistema limita;
- korišćenje većeg broja metoda za identifikaciju i merenje rizika - prilikom upravljanja rizicima Banka pored regulatorno propisanih okvira i pristupa za upravljanje rizicima primenjuje i interne metode.

U okviru Strategije upravljanja rizicima, Banka je identifikovala sledeće rizike kojima je izložena ili može biti izložena u svom poslovanju:

- 1) **Rizik likvidnosti** - mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nesposobnosti Banke da ispunjava svoje dospele obaveze, i to zbog:
 - povlačenja postojećih izvora finansiranja, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja (rizik likvidnosti izvora sredstava) ili
 - otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu (tržišni rizik likvidnosti).
- 2) **Kreditni rizik** - mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Banci. Kreditni rizik uključuje i:
 - **Rezidualni rizik** - koji predstavlja rizik da primenjene tehnike ublažavanja kreditnog rizika budu manje efikasne nego što se očekivalo, odnosno da njihova primena nedovoljno utiče na umanjeње rizika kojima je Banka izložena;
 - **Rizik smanjenja vrednosti potraživanja (dilution risk)** jeste mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu smanjenja vrednosti otkupljenih potraživanja usled gotovinskih ili negotovinskih obaveza prethodnog poverioca prema dužniku;
 - **Rizik izmirenja/isporuke** jeste mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu transakcija vezanih za dužničke ili vlasničke hartije od vrednosti (izuzev repo i reverse repo ugovora i ugovora o davanju i uzimanju u zajam hartija od vrednosti) kod kojih postoji neusklađenost između momenta isplate i isporuke, kao i po osnovu neizmirenih transakcija

- kao posledica neizvršavanja obaveze druge ugovorne strane po transakcijama slobodne isporuke na unapred ugovoreni datum;
- **Rizik druge ugovorne strane** jeste mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu neizmirenja obaveze druge ugovorne strane u transakciji pre konačnog poravnjanja novčanih tokova transakcije, odnosno izmirenja novčanih obaveza po toj transakciji;
 - **Kreditno-devizni rizik** je rizik koji proističe iz uticaja promene kursa dinara na finansijsko stanje i kreditnu sposobnost dužnika i mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke zbog nemogućnosti klijenta da blagovremeno izmiruje svoje obaveze;
 - **Kreditni rizik indukovani kamatnim rizikom** je rizik koji proističe iz uticaja promene kamatne stope na kreditnu sposobnost dužnika i mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke zbog nemogućnosti klijenta da blagovremeno izmiruje svoje obaveze.
- 3) **Kamatni rizik** - rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu pozicija iz bankarske knjige usled promena kamatnih stopa.
 - 4) **Rizik prilagođavanja kreditne izloženosti (CVA rizik)** je rizik nastanka gubitaka koji proizilaze iz promene iznosa CVA usled promene kreditne marže druge ugovorne strane zbog promene njene kreditne sposobnosti.
 - 5) **Tržišni rizici** - mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu promena vrednosti bilansnih pozicija i vanbilansnih stavki usled kretanja cena na tržištu. Tržišni rizici obuhvataju devizni rizik, cenovni rizik po osnovu dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti i robni rizik.
 - **Devizni rizik** je rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promene deviznog kursa, a Banka mu je izložena povodom stavki koje se vode u bankarskoj knjizi i knjizi trgovanja;
 - **Cenovni rizik** je rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promena vrednosti portfolija finansijskih instrumenata (dužničke i vlasničke hartije od vrednosti). Cenovni rizik obuhvata opšti i specifični cenovni rizik:
 - Opšti cenovni rizik je rizik promene cene kao posledice opšteg stanja i promena na određenom tržištu;
 - Specifični cenovni rizik je rizik promene cene hartija od vrednosti kao posledica promene činilaca vezanih za njenog emitenta.
 - **Robni rizik** predstavlja rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu gubitaka u okviru pozicija u robi usled kretanja cena roba na tržištu.
 - 6) **Rizik koncentracije** - rizik koji direktno ili indirektno proizilazi iz izloženosti Banke prema istom ili sličnom faktoru ili vrsti rizika, kao što su:
 - velike izloženosti;
 - grupe izloženosti sa istim ili sličnim faktorima rizika, kao što su: privredni sektori - grane, geografska područja, vrste proizvoda i sl.;
 - instrumenti kreditne zaštite, uključujući i ročnu i valutnu neusklađenost između velikih izloženosti i instrumenata kreditne zaštite tih izloženosti.
 - 7) **Rizici ulaganja Banke** - obuhvataju rizike ulaganja Banke u druga pravna lica koja nisu lica u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva i investicione nekretnine.
 - 8) **Rizik zemlje** - rizik koji se odnosi na zemlju porekla lica prema kome je Banka izložena, odnosno rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke zbog nemogućnosti Banke da naplati potraživanja od tog lica iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla tog lica. Rizik zemlje obuhvata sledeće rizike:
 - političko-ekonomski rizik, pod kojim se podrazumeva verovatnoća ostvarivanja gubitka zbog nemogućnosti banke da naplati potraživanja usled ograničenja utvrđenih aktima državnih i drugih organa zemlje porekla dužnika, kao i opštih i sistemskih prilika u toj zemlji;
 - rizik transfera, pod kojim se podrazumeva verovatnoća ostvarenja gubitka zbog nemogućnosti naplate potraživanja iskazanih u valuti koja nije zvanična valuta zemlje porekla dužnika, i to usled ograničenja plaćanja obaveza prema poveriocima iz drugih zemalja u određenoj valuti koja su utvrđena aktima državnih i drugih organa zemlje dužnika.
 - 9) **Operativni rizik** - rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke koji su posledica propusta (nenamernih i namernih) u radu zaposlenih, neodgovarajućih internih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja. Operativni rizik uključuje i pravni rizik.

Pravni rizik je rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu sudskih ili vansudskih postupaka u vezi sa poslovanjem banke (obligacioni odnosi, radni odnosi i sl).

- 10) Rizik usklađenosti poslovanja** - rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled propuštanja usklađivanja njenog poslovanja sa zakonom i drugim propisom, standardima poslovanja, procedurama o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma i drugim procedurama kao i s drugim aktima kojima se uređuje poslovanje banaka, a posebno obuhvata rizik od sankcija regulatornog tela, rizik od finansijskih gubitaka i reputacioni rizik.
- 11) Rizik od pranja novca i finansiranja terorizma** je rizik da će stranka zloupotrebiti poslovni odnos, transakciju ili proizvod za pranje novca ili finansiranje terorizma tj. rizik mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat, kapital ili reputaciju Banke usled korišćenja Banke (neposrednog ili posrednog korišćenja poslovnog odnosa sa Bankom, transakcije, usluge ili proizvoda Banke) za pranje novca i/ili finansiranje terorizma. Rizik od pranja novca i finansiranja terorizma nastaje naročito kao posledica propuštanja usklađivanja poslovanja Banke sa zakonom, propisima i unutrašnjim aktima Bankne kojima se uređuje sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma, odnosno kao posledica međusobne neusklađenosti njenih unutrašnjih akata kojima se uređuju ova pitanja.
- 12) Reputacioni rizik** - rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled propuštanja usklađivanja poslovanja Banke sa zakonskom, podzakonskim aktima, internim aktima Banke, kao i sa pravilima struke, dobrim poslovnim običajima i poslovnom etikom Banke i kao posledica toga mogući gubitak poverenja javnosti, odnosno nepovoljnog stava javnosti o poslovanju Banke, nezavisno da li za to postoji osnov ili ne.
- 13) Strateški rizik** - rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i/ili kapital Banke usled nepostojanja odgovarajućih politika i strategija, njihovog neadekvatnog sprovođenja, kao i usled promena u okruženju u kojem Banka posluje ili izostanka odgovarajućih reakcija Banke na te promene.

Identifikovanim rizicima Banka upravlja kroz jasno definisan proces upravljanja rizicima koji uključuje redovno i pravovremeno identifikovanje, merenje, odnosno procenjivanje, praćenje rizika, preduzimanje mera za ublažavanje i izveštavanje.

2.2. Politika za upravljanje rizicima

Politikom za upravljanje rizicima je definisan način sprovođenja Strategije upravljanja rizicima za svaki od rizika kojima je Banka u svom poslovanju izložena. Politika za upravljanje rizicima utvrđuje osnovne principe upravljanja rizicima kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju.

Politikom, kao delom jedinstvenog sistema upravljanja rizicima, Banka:

- utvrđuje osnove za upravljanje tj. organizuje proces upravljanja rizicima uz jasno razgraničenje odgovornosti zaposlenih u svim fazama tog procesa;
- utvrđuje osnove za procenu rizičnog profila Banke, odnosno za identifikovanje i merenje rizika, odnosno procenu pojedinačnih rizika;
- utvrđuje mere za ublažavanje kao i način praćenja, kontrole pojedinačnih rizika i uspostavljanja sistema limita za pojedine rizike;
- utvrđuje način odlučivanja i postupanja kod prekoračenja uspostavljenih limita, kao i definisanje izuzetnih okolnosti u kojima je odobravanje tog prekoračenja moguće u zakonskim okvirima,
- uspostavlja odgovarajući sistem unutrašnjih kontrola za upravljanje rizicima;
- utvrđuje način i metodologiju za sprovođenja procesa interne procene adekvatnosti kapitala;
- uspostavlja okvir i učestalost stres testiranja pojedinačnih rizika kao i postupanje u slučajevima nepovoljnih rezultata stres testova;
- utvrđuje obavezu redovnog izveštavanja organa Banke i Narodne banke Srbije o upravljanju rizicima.

Politiku za upravljanje rizicima usvaja Upravni odbor Banke. Dodatno, Upravni odbor Banke je nadležan i odgovoran za usvajanje Strategije upravljanja rizicima, Strategije i plana upravljanja kapitalom, Metodologije za procenu internih kapitalnih zahteva, kao i Politike sistema unutrašnjih kontrola.

Na osnovu Strategije upravljanja rizicima i Politike za upravljanje rizicima, Izvršni odbor Banke usvaja i primenjuje procedure za upravljanje pojedinačnim vrstama rizika, kojima se bliže definiše proces identifikovanja, merenja (procene), ublažavanja, praćenja i kontrole rizika, proces izveštavanja o rizicima

kojima je Banka izložena kao i nadležnosti i odgovornosti organizacionih delova Banke u sistemu upravljanja rizicima.

Pojedinačnim metodologijama Banka je detaljnije propisala metode i pristupe koji se koriste za merenje izloženosti pojedinačnim rizicima.

Politika sistema unutrašnjih kontrola utvrđuje osnovne principe i način uspostavljanja i primene sistema unutrašnjih kontrola u Banci.

Politikom za upravljanje rizicima je definisano upravljanje sledećim rizicima:

2.2.1. Upravljanje kreditnim rizikom

Radi preuzimanja kreditnog rizika i upravljanja tim rizikom Banka je uspostavlja odgovarajući kreditni proces, koji obuhvata proces odobravanja plasmana i proces upravljanja kreditnim rizikom.

Cilj upravljanja kreditnim rizikom je minimiziranje mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Banci. Pri ostvarivanju navedenog cilja Banka se vodi principima definisanim u okviru Strategije upravljanja rizicima i Strategije i plana upravljanja kapitalom.

Politikom za upravljanje rizicima i Procedurom za upravljanje kreditnim rizikom Banka utvrđuje osnovne principe upravljanja rizicima a naročito definiše organizaciju procesa upravljanja, osnove za identifikovanje, merenje, ublažavanje i praćenje rizika, kao i okvir i učestalosti stres testova uključujući i načine postupanja u slučajevima nepovoljnih rezultata stres testova.

Banka je internom Politikom kreditiranja, procedurama i metodologijama kreditiranja definisala kriterijume za odobravanje plasmana, izmenu uslova korišćenja i izmirenja obaveza po odobrenim plasmanima, reprogramiranje i restrukturiranje potraživanja i dr.

Politikom kreditiranja i Metodologijom kreditiranja se utvrđuju opšti uslovi i način poslovanja sa klijentima Banke kao i osnove kreditiranja segmenata privrede, javnog sektora, stanovništva i MSP i upravljanje kreditnim rizikom u navedenim segmentima.

Banka upravlja kreditnim rizikom na nivou pojedinačnog potraživanja, na nivou pojedinačnog dužnika, kao i na nivou celokupnog portfolija potraživanja Banke.

Proces upravljanja kreditnim rizikom uključuje: identifikovanje, merenje/procenu, ublažavanje, praćenje, kontrolu i izveštavanje o kreditnom riziku.

Identifikovanje kreditnog rizika je prvi i osnovni korak u upravljanju kreditnim rizikom s ciljem da se isti identifikuje blagovremeno i formira na optimalnom nivou.

Identifikovanje kreditnog rizika i rizika izloženosti prema jednom licu, grupi povezanih lica i prema licima povezanim sa Bankom se vrši u fazi uspostavljanja inicijalnog kontakta klijenta sa Bankom-započinje podnošenjem kreditnog zahteva odnosno zahteva za plasman.

Proces odobravanja plasmana u Banci se sastoji od nekoliko definisanih koraka koji se mogu razlikovati u zavisnosti od tipa klijenta, vrste, karakteristika i namene plasmana, instrumenata obezbeđenja plasmana. Ti koraci su:

- Priprema kreditnog predloga;
- Kreditna analiza;
- Procena rizika;
- Odobrenje, izrada i prikupljanje kreditne dokumentacije;
- Kontrola dokumentacije i prethodnih uslova;
- Realizacija i
- Praćenje plasmana i upravljanje problematičnim plasmanima.

Prilikom odobravanja plasmana sagledava se i rizik koncentracije odnosno izloženost u odnosu na regulatorne i interno definisane limite.

Banka je formirala Bazu povezanih lica, kao i Bazu lica povezanih sa Bankom, koja se u kontinuitetu ažurira podacima i promenama prilikom svakog zahteva za plasman (ukoliko za isto postoji dokumentovana potreba).

Pored identifikacije izloženosti prema jednom licu ili grupi povezanih lica Banka identifikuje i izloženosti prema određenim sektorima, geografsku izloženost kao i izloženost prema pružaocima kreditne zaštite a sve u cilju merenja odnosno praćenja izloženosti riziku koncentracije koji proizilazi iz sektorske, geografske odnosno koncentracije pružaoca kreditne zaštite.

Banka za plasmane ugovorene u stranoj valuti ili u dinarima sa valutnom klauzulom procenjuje kreditno-devizni rizik. Rizik nastaje kao posledica uticaja promene kursa dinara na finansijsko stanje i kreditnu sposobnost dužnika i mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke zbog nemogućnosti klijenta da blagovremeno izmiruje svoje obaveze. Identifikovanje kreditno-deviznog rizika se vrši u procesu odobrenja plasmana, ukoliko se klijentu odobravaju plasmani ugovoreni u stranoj valuti ili u dinarima sa valutnom klauzulom, ili u dinarima ukoliko primanja klijenta nisu u istoj valuti. Detalji vezano za ovaj rizik su propisani u internim aktima Banke.

Procena kreditnog rizika se vrši pri sagledavanju zahteva za određeni plasman, zahteva za izmenu uslova i rokova korišćenja i vraćanja određenog plasmana, prilikom praćenja plasmana, preko obračunavanja obezvređenja, kao i prilikom izrade redovnog godišnjeg izveštaja o poslovanju klijenta do konačne naplate određenog plasmana.

Kreditni rizik se procenjuje i meri primenom kvantitativnih i kvalitativnih kriterijuma na osnovu kojih se dužnici i njihova potraživanja svrstavaju u odgovarajuće kategorije a u skladu sa pravilima definisanim:

- Metodologijom za klasifikaciju bilansne aktive i vanbilansnih stavki,
- Metodologijama za identifikovanje i merenje kreditnog rizika koji proističe iz uticaja promene kursa na finansijsko stanje dužnika,
- Metodologijom za procenu obezvređenja bilansne aktive i verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama, u skladu sa MSFI 9,
- Politikom rejtinga i metodologijama rejtinga za pojedine segmente (Corporate, Preduzetnici i poljoprivrednici, Retail).

Prema interno definisanoj Metodologiji za klasifikaciju bilansne aktive i vanbilansnih stavki zasnovanoj na odredbama Odluke Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke, procenu kreditnog rizika Banka vrši na osnovu sledećih osnovnih kriterijuma: blagovremenosti u izmirivanju obaveza, procene finansijskog stanja odnosno kreditne sposobnosti dužnika i kvaliteta sredstava obezbeđenja potraživanja.

U procesu merenja kreditnog rizika Banka koristi rejting modele kako bi definisala nivo kreditnog kvaliteta pojedinačnog klijenta i shodno tome odgovarajući nivo verovatnoće neizvršenja obaveza. Rejting omogućava kategorizaciju kreditnog rizika na bazi verovatnoće neizvršenja obaveza (u narednih 12 meseci). Pored toga Banka kroz primenu rejtinga prati razvoj kvaliteta portfolija i promene u kreditnom kvalitetu pojedinačnih klijenata.

Procenu obezvređenja bilansnih i vanbilansnih potraživanja Banka vrši u skladu sa svojom računovodstvenom politikom i Metodologijom za procenu obezvređenja bilansne aktive i verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama, u skladu sa MSFI 9.

Najznačajniji faktori koji se uzimaju u obzir prilikom procene obezvređenja plasmana su: značajne finansijske teškoće dužnika, neizmirivanje dospelih obaveza ili neispunjavanje drugih ugovornih obaveza dužnika po bilo kom plasmanu, bitna promena uslova otplate plasmana usled finansijskih teškoća dužnika u odnosu na prvobitno ugovorene uslove.

Banka je u skladu sa zahtevima MSFI 9 definisala kriterijume za razvrstavanje bilansne aktive i vanbilansnih stavki u nivoe obezvređenja (Nivo 1, 2 3) u zavisnosti od stepena povećanja kreditnog rizika u odnosu na dan početnog priznavanja, uključujući i kriterijume za prelazak potraživanja iz jednog nivoa obezvređenja u drugi.

Banka najmanje jednom u tri meseca za sve finansijske instrumente:

- procenjuje kvalitet potraživanja, utvrđuje da li postoji objektivni dokaz obezvređenja,
- procenjuje da li je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika u odnosu na dan početnog priznavanja i
- obračunava iznos obezvređenja po osnovu očekivanih gubitaka.

Banka vrši procenu obezvređenja na pojedinačnoj i grupnoj osnovi na način definisan navedenom Metodologijom.

Nivoi odlučivanja o odobravanju plasmana zavise od vrste klijenta i nivoa izloženosti. U zavisnosti od toga, odluku o odobravanju plasmana donosi Kreditni odbor za stanovništvo i MSP ili lica ovlašćena Odlukom o limitima do kojih određeni organi Banke mogu donositi odluke o plasmanima, odnosno Kreditni odbor za privredu i javni sektor, Izvršni odbor ili Upravni odbor.

U cilju održavanja rizika na prihvatljivom nivou ili ublažavanja kreditnog rizika, Banka primenjuje tehnike ublažavanja kreditnog rizika i to koristeći instrumente materijalne i instrumente nematerijalne kreditne zaštite.

Prilikom odobravanja plasmana ili u toku korišćenja odobrenog plasmana zahtevaju se određena sredstva obezbeđenja. Iznos i tip zahtevanog sredstva obezbeđenja zavisi od procenjenog kreditnog rizika svakog komitenta. Uslovi obezbeđenja koji prate svaki plasman su opredeljeni analizom boniteta dužnika, vrstom i stepenom izloženosti kreditnom riziku, ročnošću plasmana kao i iznosom plasmana.

Politikom kreditiranja definisani su prihvatljivi tipovi kolateralata dok su detaljni pregled prihvatljivih sredstava obezbeđenja, vrednovanja kolateralata i odgovornosti u procesu upravljanja kolateralima, bliže opisani Metodologijom upravljanja kolateralima.

U cilju sprečavanja povećanja kreditnog rizika ustanovljen je proces monitoringa kojim se identifikuju klijenti kod kojih je potencijalno moguće povećanje kreditnog rizika i za koje je potrebno definisati i preduzeti mere kako bi se sprečila migracija klijenata iz statusa neproblematičnih klijenata u status klijenata pod intenzivnim praćenjem ili status problematičnih klijenata. Statusi klijenata se definišu na osnovu kombinacije osnovnih indikatora (dana kašnjenja, blokade računa itd.), finansijskih indikatora i stručnog mišljenja nadležnih tržišnih i službi upravljanja rizicima.

Sektor kontrole rizika mesečno prati kreditni portfolio po segmentima klijenata. Služba kontrole kreditnog rizika utvrđuje promene u izloženosti, ispravci vrednosti, rejting klasama. Sve značajnije promene se dodatno istražuju do nivoa plasmana koji su doveli do promene kao i razloga promene.

Identifikovanje i upravljanje problematičnim plasmanima detaljno je definisano Procedurom upravljanja plasmanima u kašnjenju iz segmenta privrede, javnog i finansijskog sektora i Procedurom naplate od fizičkih lica. U navedenim Procedurama definisani su sledeći pojmovi:

Problematicni plasman (problematicno potraživanje) je potraživanje kod kojeg je ispunjen jedan od sledećih uslova:

- dužnik je po ovom potraživanju u docnji dužoj od 90 dana, u skladu sa Uputstvom za utvrđivanje statusa neizmirenja obaveza;
- Banka je, na osnovu procene finansijskog stanja, odnosno kreditne sposobnosti dužnika, procenila da dužnik neće moći da izmiri svoje obaveze u celosti bez realizacije sredstva obezbeđenja, nezavisno od toga da li dužnik svoje obaveze izmiruje blagovremeno ili ne;
- nastupio je status neizmirenja obaveza u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke;
- potraživanje se smatra obezvređenim u skladu sa MSFI 9 i raspoređeno je u nivo 3 (*Stage 3*) primenom kriterijuma utvrđenih metodologijom Banke za razvrstavanje bilansne aktive i vanbilansnih stavki prema nivoima obezvređenja, uključujući i kriterijume za prelazak potraživanja iz jednog nivoa obezvređenja u drugi.

Problematicni kredit je stanje ukupnog preostalog duga pojedinačnog kredita (uključujući i iznos koji je u docnji):

- po osnovu koga je dužnik u docnji duže od 90 dana (ili po osnovu plaćanja kamate ili glavnice);
- po kome je kamata u visini tromesečnog iznosa (i viša) pripisana dugu, kapitalizovana, refinansirana ili je njeno plaćanje odloženo;
- po osnovu koga dužnik kasni manje od 90 dana ali je Banka procenila da je sposobnost dužnika da otplati dug pogoršana i da je otplata duga u punom iznosu dovedena u pitanje.

Praćenje kreditnog rizika vrši se kako na nivou pojedinačnog potraživanja, tj. dužnika/ grupe povezanih lica, tako i na nivou ukupnog kreditnog portfolija Banke. Istovremeno, na taj način se prati i rizik koncentracije plasmana s tim što se ovaj rizik dodatno prati i na nivou sektora/grane delatnosti, geografske strukture i pružaoca kreditne zaštite. Sam proces praćenja i kontrole rizika koncentracije plasmana definisan je Procedurom za upravljanje rizikom koncentracije.

Upravni odbor Banke je u okviru Odluke o limitima za pojedinačne vrste rizika, Odluke o limitima izloženosti prema domaćim i inostranim finansijskim institucijama i Odluke o limitima izloženosti prema pojedinačnim državama, definisao set inernih limita izloženosti kreditnom riziku.

Dodatno, u cilju kontrole rizika koncentracije Banka je uspostavila interne limite izloženosti sa istim ili sličnim karakteristikama. Banka prati sledeće vrste rizika koncentracije:

- Izloženost prema klijentima (povezana lica, grupe povezanih lica) uz posebno praćenje Izloženosti prema bankama i drugim finansijskim institucijama (domaćim i inostranim),
- Izloženost prema sektorima/granama industrije ,
- Izloženost prema regionima - geografska struktura,
- Izloženost prema pružaocima kreditne zaštite.

U cilju adekvatnog upravljanja rizikom koncentracije Banka je definisala određene limite izloženosti.

- a) Banka je definisala limite koncentracije prema jednom licu ili grupi povezanih lica u skladu sa regulatornim limitima definisanim od strane Narodne banke Srbije,
- b) Banka definiše interne limite izloženosti prema domaćim i inostranim finansijskim institucijama, kao i limite izloženosti prema pojedinačnim državama,
- c) Banka je utvrdila interni limit pokazatelja koncentracije industrijskih sektora; pokazatelj koncentracije industrijskog sektora predstavlja udeo određenog sektora u ukupnom portfoliju,
- d) Banka trenutno ne definiše limit za rizik koncentracije geografske strukture s obzirom da u ukupnom portfoliju Banke dominiraju potraživanja od klijenata sa teritorije Republike Srbije, pre svega sa teritorije uže Srbije,
- e) Banka trenutno ne definiše limit za koncentraciju pružaoca kreditne zaštite s obzirom da Banka u svom portfoliju ima samo garancije države kao pružaoca kreditne zaštite;garancije koje izdaje država se posmatraju kao izloženost bez rizika (u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke).

U slučaju prekoračenja regulatornih i interno definisanih limita, Banka je definisala proces eskalacije odnosno odgovarajuće mere koje sprovode odgovarajući organi Banke i zaposleni.

Dodatno, u okviru procesa ICAAP-a Banka je predvidela sprovođenje stres testova za kreditni rizik, rezidualni rizik, rizik koncentracije, kreditno-devizni rizik i kreditni rizik indukovani kamatnim rizikom. Banka ove stres testove sprovodi najmanje jednom godišnje, a po potrebi i češće.

Proces izveštavanja o kreditnom riziku obuhvata dva segmenta:

- Interno izveštavanje u skladu sa Politikom za upravljanje rizicima i Procedurom za upravljanje kreditnim rizikom;
- Eksterno/regulatorno izveštavanje u skladu sa zakonskom i podzakonskom regulativom.

Interno izveštavanje o kreditnom riziku obuhvata set izveštaja koje Sektori i Službe u čijoj je nadležnosti upravljanje rizicima dostavljaju Komitetu za rizike, Izvršnom odboru, Odboru za praćenje poslovanja i Upravnom odboru Banke, a u skladu sa rokovima i u formi definisanoj internim aktima Banke.

U skladu sa zahtevima Narodne banke Srbije, Banka redovno dostavlja Narodnoj banci Srbije sve propisane izveštaje koji se odnose na izloženost kreditnom riziku i riziku koncentracije. Ove izveštaje Banka dostavlja na obrascim i u rokovima koje je svojim odlukama propisala Narodna banka Srbije.

2.2.2. Upravljanje rizikom likvidnosti

Cilj upravljanja rizikom likvidnosti sastoji se u tome da Banka svojom imovinom i obavezama upravlja na način koji joj omogućava da u svakom trenutku ispunji svoje dospele obaveze (likvidnost) kao i da trajno ispunjava sve svoje obaveze, odnosno da eliminiše mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke.

Proces upravljanja rizikom likvidnosti sprovodi se kroz identifikaciju, merenje, ublažavanje, praćenje, kontrolu i izveštavanje o riziku likvidnosti.

U cilju identifikacije rizika likvidnosti, Banka redovno prati indikatore koji mogu da ukažu na povećanje rizika likvidnosti: stanja na dinarskom i deviznim računima, stanja i odnos bilansnih pozicija, promene odnosa bilansnih pozicija, apsolutne i prosečne visine depozita, planove priliva i odliva sredstava, promenu kvaliteta kreditnog portfolija, oscilacije i trend kretanja depozita najznačajnijih deponenata, vanbilansne pozicije radi utvrđivanja potencijalnih odliva sredstava, međusobnu povezanost rizika likvidnosti izvora sredstava i tržišnog rizika likvidnosti, pokazatelj pokrića likvidnom aktivom kao i dnevne izveštaje o pokazatelju likvidnosti i užem pokazatelju likvidnosti.

Merenje rizika likvidnosti podrazumeva obračun i praćenje pokazatelja likvidnosti, užeg pokazatelja likvidnosti, indikatora likvidnosti, GAP-a likvidnosti,pokazatelja pokrića likvidnom aktivom - LCR i

pokazatelja neto stabilnih izvora finansiranja - NSFR, kao i praćenje odstupanja od definisanih internih i regulatornih limita.

Prilikom izrade GAP analize sagledava se celokupna aktiva, pasiva i vanbilansne stavke koje su potencijalni odliv sredstava i sortiranje istih se vrši u više vremenskih perioda.

Za potrebe LCR-a Banka sagledava odnos zaštitnog sloja likvidnosti banke i neto odliva njenih likvidnih sredstava do kojih bi došlo u narednih 30 dan od dana računanja ovog pokazatelja, a u pretpostavljenim uslovima stresa.

Pokazatelj neto stabilnih izvora finansiranja (NSFR), Banka koristi kako bi upravljala likvidnošću kroz smanjenje ročne neusklađenosti između pozicija aktive i pasive čija je rezidualna ročnost najmanje godinu dana, odnosno neophodno je da raspoloživa stabilna sredstva finansiranja budu iznad zahtevanih sredstava finansiranja u posmatranom periodu.

Pod ublažavanjem rizika likvidnosti podrazumeva se diversifikacija, prenos, smanjenje i/ili izbegavanje rizika koji mogu nastati usled izloženosti riziku likvidnosti. Radi ublažavanja rizika likvidnosti Banka koristi kratkoročne i dugoročne mere zaštite od rizika likvidnosti. Dodatno, Banka sprovodi analize ponašanja deponenata i identifikuje izvore sredstava koji su stabilni pod različitim okolnostima, kao i one koji će se postepeno povlačiti kako se budu pojavljivali problemi i one koji će biti povučeni na prvi znak problema. U cilju ublažavanja rizika likvidnosti, Banka umanjuje oslanjanje na izvore sredstava koji su nestabilni i promenljivi.

Strateške mere koje se sprovode u cilju ublažavanja rizika likvidnosti su:

- Diversifikacija izvora finansiranja - po vrsti, valuti, iznosu i ročnosti depozita;
- Posebno praćenje depozita stanovništva, kao najkvalitetnijeg izvora finansiranja;
- Držanje portfolija hartija od vrednosti kao rezerve likvidnosti - mogućnost zalaganja i/ili prodaje.

Izloženost riziku likvidnosti prati se na nivou regulatornih i interno propisanih limita. U cilju efikasne kontrole rizika likvidnosti Banka dnevno obračunava pokazatelje i indikatore likvidnosti i prati njihovo odstupanje od definisanih internih i regulatornih limita. Pored toga, Banka mesečno prati, pokazatelj pokrića likvidnom aktivom, kao i GAP likvidnosti kroz osnovni scenario koji prikazuje izloženost riziku likvidnosti u normalnim uslovima i kritični stres scenario primenjen na bazni GAP.

Upravni odbor Banke je usvojio Krizni plan likvidnosti koji Banka redovno testira i ažurira.

Proces izveštavanja o riziku likvidnosti obuhvata dva segmenta: interno izveštavanje i regulatorno izveštavanje prema Narodnoj banci Srbije.

Interno izveštavanje podrazumeva izradu sledećih izveštaja:

- Dnevni Izveštaj o pokazatelju likvidnosti, užem pokazatelju likvidnosti Banke i indikatorima likvidnosti;
- Nedeljni Izveštaj o najbitnijim elementima likvidnosti kao i o promenama u toku nedelje ;
- Mesečni Izveštaj obuhvata procenu i analizu izloženosti riziku likvidnosti (GAP likvidnosti), usklađenost sa internim i regulatornim limitima, rezultate kritičnog scenarija, pokazatelj pokrića likvidnom aktivom (LCR), pokazatelj neto stabilnih izvora finansiranja (NSFR), Kriznog Plana likvidnosti itd.

U skladu sa zahtevima Narodne banke Srbije, Banka redovno dostavlja Narodnoj banci Srbije sve propisane izveštaje koji se odnose na izloženost riziku likvidnosti. Ove izveštaje Banka dostavlja na obrascima i u rokovima koje je svojim odlukama propisala Narodna banka Srbije.

2.2.3. Upravljanje tržišnim rizicima

Cilj upravljanja tržišnim rizicima podrazumeva održavanje nivoa izloženosti tržišnim rizicima u prihvatljivim okvirima za Banku uz istovremeno maksimiziranje finansijskog rezultata kroz zauzimanje pozicija u postojećim i novim proizvodima na tržištu.

Banka je tokom cele 2020. godine bila izložena deviznom riziku i cenovnom riziku. Na dan 31. decembar 2020. godine Banka je u knjizi trgovanja imala akcije banaka i privrednih društava u ukupnoj tržišnoj vrednosti od 3,36 milijardi dinara, a pokazatelj deviznog rizika je iznosio 3,42%.

Banka u toku 2020. godine nije bila izložena robnom riziku usled toga što nije imala pozicije u robi.

Proces upravljanja tržišnim rizicima sprovodi se kroz identifikaciju, merenje, ublažavanje, praćenje, kontrolu i izveštavanje o tržišnim rizicima.

Banka vrši identifikaciju izloženosti deviznom riziku utvrđivanjem otvorenih pozicija u pojedinačnim valutama i ukupno za sve valute u kojima posluje.

Dodatno, Banka vrši identifikaciju izloženosti cenovnom riziku dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti na osnovu vrednosti pozicija iz Knjige trgovanja koje se prate i iskazuju dnevno u skladu sa promenama njihovih tekućih tržišnih cena (mark-to-market) odnosno u skladu sa odgovarajućim modelima vrednovanja (mark-to-model).

Merenje deviznog rizika obuhvata procenu izloženosti primenom regulatornih (pokazatelj deviznog rizika) i interno definisanih metoda. Za potrebe merenja i procene deviznog rizika, Banka preduzima sledeće: obračunava pokazatelj deviznog rizika na kraju svakog radnog dana, dnevno prati i obračunava VaR (Value-at-Risk) devizne pozicije, održava nivo otvorene devizne pozicije u skladu sa interno odobrenim limitima, periodično analizira deviznu poziciju Banke i izračunava dobitke/gubitke definisane za svaku valutu u kojoj Banka posluje. Obračun dobitaka/gubitaka vrši se u toku dana (intraday), na dnevnom, nedeljnom, mesečnom i godišnjem nivou i Banka posebno proverava da li se oni nalaze u okvirima interno definisanih „stop loss“ limita.

Merenje i procena se vrši po svim pozicijama aktive i pasive, uključujući i vanbilansne stavke, po svim pojedinačnim valutama, pri čemu to podrazumeva merenje i procenu u valuti i valutnoj klauzuli, a u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

Banka vrši merenje i procenu izloženosti cenovnom riziku po osnovu pozicija iz Knjige trgovanja na dnevnom nivou, vrednovanjem i praćenjem svih pozicija koje se nalaze u Knjizi trgovanja. Principi koji se koriste u procesu vrednovanja: pozicije iz Knjige trgovanja su likvidne, koriste se tekuće tržišne cene sa aktivnih tržišta na kojima se trguje pomenutim pozicijama i ne postoji sumnja u objektivnost pomenutih izvora i izračunava dobitke/gubitke definisane za Knjigu Trgovanja. Obračun dobitaka/gubitaka vrši se u toku dana (intraday), na dnevnom, mesečnom i godišnjem nivou i Banka posebno proverava da li se oni nalaze u okvirima interno definisanih „stop loss“ limita.

Banka koristi oprezniju cenu, nepovoljniju od kupovne, odnosno prodajne cene za poziciju. Ukoliko ne postoje tržišni podaci, za vrednovanje pozicija se koriste tehnike zasnovane na relevantnim tržišnim cenama drugih pozicija sa sličnim karakteristikama (tip, izloženost, ročnost i sl.).

Pod ublažavanjem tržišnih rizika podrazumeva se smanjenje i/ili izbegavanje rizika koji mogu nastati usled izloženosti tržišnim rizicima. Banka sprovodi kontinuirano ublažavanje tržišnih rizika kroz održavanje rizika u okviru internih i regulatornih limita. Banka ima uspostavljen sistem internih limita, usvojenih od strane Upravnog odbora Banke koji su podeljeni na pojedinačne i ukupne limite, a definiše se i očekivani profit i maksimalno dozvoljeni gubitak. Iskorišćenost limita kontroliše se na dnevnom nivou.

Praćenje deviznog rizika prvenstveno uključuje analizu stanja, promena i trendova izloženosti deviznom riziku. Praćenje deviznog rizika obuhvata i projekciju deviznog rizika u cilju umanjenja izloženosti Banke deviznom riziku. Projekcija deviznog rizika omogućava definisanje preventivnih mera za umanjenje izloženosti deviznom riziku.

U cilju kontrole deviznog rizika, Banka strogo vodi računa o usklađenosti pokazatelja deviznog rizika, prati deviznu poziciju i eventualna odstupanja od definisanih internih i regulatornih limita.

Sistem kontrole i praćenja cenovnog rizika podrazumeva održavanje nivoa rizika u skladu sa interno definisanim limitima, dnevno praćenje promena na tržištu koje mogu uticati na povećanje izloženosti cenovnom riziku i utvrđivanje mera za umanjenje izloženosti. Banka je definisala očekivani profit i maksimalno dozvoljeni gubitak po osnovu pozicija u Knjizi trgovanja kao i limite izloženosti po osnovu ovih pozicija.

Dodatno, pored upravljanja tržišnim rizicima u redovnim uslovima poslovanja, Banka sagledava i izloženost tržišnim rizicima u stresnim uslovima. Banka redovno sprovodi stres testiranje deviznog rizika kako bi procenila uticaj vanrednih okolnosti i stresnih događaja na finansijski rezultat, kapital Banke i pokazatelj deviznog rizika. Takođe, stres testovi se mesečno sprovode za sve pozicije koje su raspoređene u Knjigu trgovanja, bilo da su dužničke, vlasničke hartije od vrednosti ili finansijski derivati.

Proces izveštavanja o tržišnim rizicima obuhvata sistem internog i regulatornog izveštavanja.

Interno izveštavanje za devizni rizik uključuje Dnevni Izveštaj o deviznom pokazatelju Banke, obračun dobitaka/gubitaka ostvarenih po osnovu otvorenih deviznih pozicija, kao i proveru usklađenosti sa „stop loss“ limitima, dok za cenovni rizik uključuje proveru vrednosti Knjige trgovanja, obračun dobitaka/gubitaka ostvarenih po osnovu pozicija iz Knjige Trgovanja i nivo iskorišćenosti ukupnog internog limita za Knjigu Trgovanja.

U skladu sa zahtevima Narodne banke Srbije, Banka redovno dostavlja Narodnoj banci Srbije sve propisane izveštaje koji se odnose na izloženost tržišnim rizicima. Ove izveštaje Banka dostavlja na obrascima i u rokovima koje je svojim odlukama propisala Narodna banka Srbije.

2.2.4. Upravljanje kamatnim rizikom

Cilj upravljanja kamatnim rizikom je da Banka blagovremeno identifikuje izloženosti kamatnom riziku kao i da ovaj rizik održava u okviru interno propisanih limita kako bi obezbedila očuvanje kapitala Banke i stabilnost kamatnog prihoda, uz minimiziranje negativnih efekata promene kamatnih stopa na ekonomsku vrednost kapitala i finansijski rezultat Banke.

Proces upravljanja kamatnim rizikom sprovodi se kroz identifikaciju, merenje, ublažavanje, praćenje, kontrolu i izveštavanje o kamatnom riziku. Identifikovanje, merenje i upravljanje kamatnim rizikom Banka sprovodi na mesečnom nivou po svim značajnim valutama u bankarskoj knjizi.

Identifikovanje kamatnog rizika podrazumeva analizu stanja i promena bilansne aktive i pasive, kao i promena kamatnih stopa, za svaku značajniju valutu u kojoj Banka posluje, kao i faktora koji mogu uticati na izloženost kamatnom riziku. Identifikacija kamatnog rizika odnosi se, pre svega, na identifikovanje oblika kamatnog rizika kome je Banka izložena, stepen izloženosti svakom pojedinačnom obliku, kao i na utvrđivanje mogućnosti merenja pojedinačnog oblika kamatnog rizika.

Merenje kamatnog rizika podrazumeva merenje uticaja promene kamatnih stopa na finansijski rezultat i ekonomsku vrednost kapitala Banke. Za ove potrebe Banka koristi: GAP analizu (Metod modifikovanog trajanja), Racio analizu, BPV metodologiju (Basis Point Value) i stres testove.

Ublažavanje kamatnog rizika podrazumeva održavanje rizika na prihvatljivom nivou za rizični profil Banke. Banka je definisala sledeće mere zaštite i minimiziranja izloženosti kamatnom riziku:

- promene varijabilnih kamatnih stopa u određenom periodu;
- predlaganje vrste kamatnih stopa za nove plasmane i depozite;
- predlaganje perioda vezivanja sredstava za određenu kamatnu stopu;
- ostale instrumente zaštite.

Praćenje kamatnog rizika prvenstveno uključuje analizu stanja, promena i trendova izloženosti kamatnom riziku, kroz praćenje interno propisanih limita u redovnim i vanrednim uslovima. Analiziraju se mogući uticaji na finansijski rezultat i kapital Banke.

Izveštavanje o kamatnom riziku podrazumeva interno izveštavanje na mesečnom nivou koje sadrži sledeće podatke:

- Gap duration analizu kamatno osetljive aktive i pasive;
- Rezultate primenjene Metodologije modifikovanog trajanja po svakoj valuti i ukupno za sve valute zajedno i efekat na kapital i rezultat Banke pri standardnom šoku od 200BP;
- Rezultate primenjene BPV metodologije po svakoj valuti i ukupno za sve valute zajedno i efekat na rezultat Banke;
- Vrednosti definisanih racia;
- Rezultate primenjenih stres testova;
- Proveru usaglašenosti sa interno postavljenim limitima.

2.2.5. Upravljanje operativnim rizikom

Cilj upravljanja operativnim rizikom je identifikovanje događaja koji predstavljaju izvore operativnog rizika, njihova klasifikacija u unapred određene kategorije događaja po kojima nastaju gubici, praćenje njihove učestalosti i značaja po definisanim linijama poslovanja kako bi se izbegli negativni uticaj na rezultat i kapital Banke.

Proces upravljanja operativnim rizikom sprovodi se kroz identifikaciju, merenje, ublažavanje, praćenje, kontrolu i izveštavanje o operativnom riziku.

Identifikacija operativnog rizika u Banci odvija se kroz kombinaciju pripremanja mape operativnih rizika, vršenja samoprocena i kontrole rizika kao i putem prikupljanja podataka o događajima operativnog rizika.

Događaje operativnog rizika Banka prati po sledećim linijama poslovanja: finansiranje privrednih subjekata, trgovina i prodaja, brokerski poslovi sa fizičkim licima, bankarski poslovi sa privrednim društvima, bankarski poslovi sa fizičkim licima, platni promet, agencijske usluge i upravljanje imovinom.

Identifikovane događaje Banka klasifikuje u unapred određene kategorije događaja po kojima nastaju gubici: interne i eksterne prevare, propusti u odnosima sa zaposlenima i sistem bezbednosti na radnom mestu, propusti u odnosu sa klijentima, proizvodima i poslovnim postupcima, štete na materijalnoj imovini, prekidi u poslovanju i greške u sistemima Banke, propusti u izvršenju transakcija i isporuka i upravljanje procesima u Banci.

U cilju prikupljanja i evidencije identifikovanih događaja operativnih rizika Banka koristi EVOR (Evidencija događaja operativnog rizika) bazu događaja operativnih rizika.

Merenje uključuje procenu rizika, rane indikatore rizika, scenario analizu i prikupljanje podataka o događajima operativnih rizika. Banka meri/procenjuje izloženost operativnom riziku uzimajući u obzir mogućnost (učestalost) nastanka tog rizika, kao i njegov potencijalni uticaj na rezultat Banke, s posebnim osvrtom na događaje za koje se procenjuje da je malo verovatno da će nastati, ali se pretpostavlja ili se zna da ukoliko nastanu mogu izazvati velike materijalne gubitke.

Pri merenju, odnosno proceni operativnog rizika Banka naročito procenjuje da li je ovom riziku izložena ili može biti izložena po osnovu uvođenja novih proizvoda, aktivnosti, procesa i sistema, kao i da li aktivnosti čije je obavljanje poverila trećim licima mogu uticati na nivo operativnih rizika.

Ublažavanje operativnog rizika se postiže:

- doslednom primenom postupaka identifikacije, merenja i procene rizika od strane nadležnih organizacionih jedinica Banke i organa Banke;
- predlaganjem, od strane nadležnih organizacionih jedinica Banke i organa Banke, mera kojima će se preventivno delovati, odnosno kontrolisati, smanjivati i otklanjati uzroci operativnog rizika;
- Planom za obezbeđenje kontinuiteta poslovanja i
- Planom oporavka aktivnosti u slučaju katastrofa.

Interni izveštaj o operativnom riziku sadrži sledeće: analizu prikupljenih podataka o događajima operativnog rizika, podatke o aktivnostima i najvećim identifikovanim operativnim rizicima po organizacionim delovima, predloge i rokove za umanjeње/neutralisanje najvećih operativnih rizika i odgovorna lica/organizacione jedinice zadužene za preduzimanje predloženih mera. Interno izveštavanje se vrši na mesečnom nivou.

Dodatno, pored navedenih informacija o kojima se redovno izveštava, izveštaji po potrebi uključuju i rezultate procesa samoprocenjivanja.

Proces samoprocenjivanja na nivou Banke sprovede menadžeri operativnih rizika, kao i delegirani predstavnici - poslovni eksperti izabrani na osnovu iskustva u poznavanju poslovnih proizvoda, procesa i informacionog sistema.

Pored upravljanja operativnim rizicima u redovnim uslovima poslovanja, Banka sagledava i izloženost operativnim rizicima u stresnim uslovima najmanje jednom godišnje.

Upravni odbor Banke, usvojio je Plan kontinuiteta poslovanja kao i Plan oporavka aktivnosti u slučaju katastrofa, a Izvršni odbor Banke odgovoran je za njihovo sprovođenje, izmenu, testiranje i obuku i upoznavanje zaposlenih sa njihovom ulogom i odgovornostima u slučaju nastupanja vanrednih situacija.

Radi obezbeđenja kontinuiteta poslovanja Banka je utvrdila ključne poslovne aktivnosti, resurse i sisteme potrebne za obavljanje poslovnih procesa, kritično vreme za pojedine poslovne procese, rizike koji mogu dovesti do prekida kontinuiteta poslovanja, a Strategijom oporavka utvrđeni su ključni ciljevi koje Banka treba da ostvari u slučaju prekida poslovanja.

Regulatorno izveštavanje o operativnom riziku uključuje kvartalni izveštaj o obračunatom kapitalnom zahtevu za operativni rizik (Obrazac OR).

2.2.6. Upravljanje rizikom ulaganja

Cilj upravljanja rizicima ulaganja sastoji se u tome da Banka identifikuje ukupni obim sopstvenih ulaganja u udelima i/ili akcijama drugih pravnih lica, kao i u sopstvena osnovna sredstva i investicione nekretnine i da taj obim ulaganja Banka održava u propisanim granicama u odnosu na svoj kapital.

Rizik ulaganja se identifikuje pri svakoj nameravanoj promeni visine ulaganja Banke u druga pravna lica i/ili u osnovna sredstva i investicione nekretnine, kao i pri svakoj promeni iznosa kapitala Banke, obračunatog u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

U cilju praćenja rizika ulaganja, Banka prati usklađenost sa regulatornim limitima koje je propisala Narodna banka Srbije, kao i internim limitima koje je usvojila Skupština Banke.

Ublažavanje rizika ulaganja se postiže praćenjem usklađenosti poslovanja Banke sa uspostavljenim limitima za upravljanje rizikom ulaganja i preduzimanjem adekvatnih mera u cilju svođenja istog u okviru definisanih limita.

Proces izveštavanja o riziku ulaganja na nivou Banke odvija se kroz sistem internog izveštavanja i regulatornog izveštavanja prema Narodnoj banci Srbije.

Interno izveštavanje uključuje Pregled izloženosti riziku ulaganja koji se sastavlja kvartalno (a po potrebi i češće) i predstavlja deo seta Izveštaja Sektora kontrole rizika koji se dostavlja nadležnim odborima i organima Banke.

Regulatorno izveštavanje podrazumeva Pregled ulaganja banke u lica koja nisu lica u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva banke (obrazac UB) i Pregled ulaganja banke u lica u finansijskom sektoru (obrazac UFS). Ove izveštaje Banka dostavlja na obrascima, na način i u rokovima koje je svojim odlukama propisala Narodna banka Srbije.

2.2.7. Upravljanje rizikom zemlje

Cilj upravljanja rizikom zemlje sastoji se u tome da Banka identifikuje izloženost prema pojedinim dužnicima ili grupama povezanih dužnika koja su sa sedištem ili prebivalištem van Republike Srbije i da iznos tih izloženosti u svakom trenutku održava u okviru definisanih limita.

Identifikovanje rizika podrazumeva utvrđivanje svih vrsta događaja koji mogu dovesti do ispoljavanja uticaja rizika zemlje na poslovanje Banke. Rizik zemlje se identifikuje prilikom uspostavljanja inicijalnog kontakta klijenta sa Bankom, u fazi formiranja dosijea klijenta i u toku korišćenja/trajanja plasmana Banke.

Rizik zemlje se procenjuje prilikom razmatranja limita za svaku pojedinačnu zemlju kroz sagledavanje raspoloživih podataka o zemlji (uključujući rejting zemlje), a koji mogu ukazati na povećan rizik zemlje.

Ublažavanje rizika zemlje se postiže:

- doslednom primenom postupaka identifikovanja, merenja i procene rizika zemlje;
- izračunavanjem i praćenjem promena stanja potraživanja Banke od lica čija država porekla nije Republika Srbija;
- praćenjem usklađenosti poslovanja Banke sa uspostavljenim limitima izloženosti.

Banka rizikom zemlje upravlja uspostavljanjem i praćenjem limita izloženosti prema pojedinačnim državama (Upravni odbor, na predlog Izvršnog odbora Banke, usvaja Odluku o limitima prema pojedinačnim državama). Limite izloženosti riziku zemlje Banka utvrđuje godišnje i iste po potrebi koriguje.

Interno izveštavanje o riziku zemlje uključuje pregled izloženosti riziku zemlje, po svakoj zemlji pojedinačno i isto se vrši se u okviru seta Izveštaja koje Sektor kontrole rizika mesečno dostavlja nadležnim organima i odborima Banke.

2.2.8. Upravljanje rizikom usklađenosti poslovanja

Cilj upravljanja rizikom usklađenosti poslovanja je minimiziranje mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled propuštanja Banke da svoje poslovanje uskladi sa zakonom i drugim propisom, standardima poslovanja, procedurama o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma i drugim aktima kojima se uređuje poslovanje banaka.. Upravljanjem ovim rizikom Banka istovremeno upravlja i rizikom od sankcija regulatornog tela, rizikom od finansijskih gubitaka i reputacionim rizikom.

Upravljanje rizikom usklađenosti poslovanja je definisano posebnim aktom - Politikom upravljanja rizikom usklađenosti poslovanja. Navedena Politika utvrđuje osnovne principe usklađivanja poslovanja Banke sa propisima, internim aktima, pravilima struke, dobrim poslovnim običajima i poslovnom etikom, kao i ulogu i odgovornost organa upravljanja Banke, organizacionih delova i zaposlenih u procesu identifikovanja, praćenja i upravljanja rizikom usklađenosti poslovanja Banke. Ovu Politiku usvaja Upravni odbor Banke.

Rizik od sankcija regulatornog tela nastaje ako Banka zbog propuštanja usklađivanja svog poslovanja prouzrokuje nepravilnosti u svom poslovanju, čija posledica može biti preduzimanje mera prema Banci od strane regulatora.

Rizik od finansijskih gubitaka nastaje kao posledica svih rizika kojima je Banka izložena u svom poslovanju kao i zbog neodgovarajuće primene strategije i politika koje Banka sprovodi, odnosno zbog upravljanja Bankom koje može dovesti do finansijskih gubitaka u poslovanju po bilo kom osnovu: neadekvatna reakcija na promene u konkurentskom okruženju, na promene u finansijskom okruženju (pad kamatnih stopa, rast inflacije, poremećaj na tržištu kapitala), na promene u ponašanju klijenata, u političkom okruženju po kom osnovu Banka može pretrpi finansijske gubitke.

Reputacioni rizik nastaje ako Banka propuštanjem usklađivanja svog poslovanja naruši svoj poslovni ugled i poverenje klijenata, nezavisno od toga da li za to postoji osnov ili ne. Identikovanje, merenje, praćenje i kontrola reputacionog rizika odvija se kroz interakciju sa ostalim rizicima tj. kroz proces identifikacije, merenja, praćenja i kontrole ostalih rizika (kreditnog rizika, rizika likvidnosti, tržišnih, operativnih i drugih rizika).

Upravljanje reputacionim rizikom podrazumeva sposobnost da se identifikuju i procene pretnje, uspostavi sistem izveštavanja o svim saznanjima, planiraju i sprovede mere za sprečavanje određenih događaja i njihovo ublažavanje.

U cilju obezbeđenja efikasnog upravljanja rizicima usklađenosti poslovanja Upravni odbor Banke je usvojio Program rada Sektora za kontrolu usklađenosti poslovanja kojim je definisao utvrđivanje i sprovođenje kontinuirane, odgovarajuće i efikasne kontrole usklađenosti poslovanja Banke, na način koji omogućava ukazivanje na postojeće i potencijalne rizike usklađenosti i na upravljanje tim rizicima radi ostvarivanja najviših standarda u poslovanju Banke.

Sektor za kontrolu usklađenosti poslovanja, u skladu sa Programom praćenja rizika usklađenosti, redovno prati usklađenost poslovanja Banke, identifikuje i procenjuje rizike usklađenosti poslovanja Banke, a jednom godišnje identifikuje i procenjuje glavne rizike usklađenosti poslovanja Banke i predlaže planove za upravljanje tim glavnim rizicima usklađenosti poslovanja Banke.

O identifikovanim glavnim rizicima usklađenosti poslovanja i realizaciji planiranih aktivnosti organi Banke se izveštavaju putem:

- Kvartalnih izveštaja o identifikaciji i proceni rizika usklađenosti poslovanja Banke i aktivnostima Sektora za kontrolu usklađenosti poslovanja koji se dostavljaju Izvršnom odboru i Odboru za praćenje poslovanja Banke.
- Godišnjeg izveštaja o identifikaciji i proceni glavnih rizika usklađenosti poslovanja Banke i predlozima planova za upravljanje tim glavnim rizicima usklađenosti poslovanja Banke koji se dostavljaju Izvršnom odboru i Odboru za praćenje poslovanja Banke a usvaja ga Upravni odbor Banke.

2.2.9. Upravljanje rizikom od pranja novca i finansiranja terorizma

Cilj upravljanja rizikom od pranja novca i finansiranja terorizma je minimiziranje mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat, kapital ili reputaciju Banke usled korišćenja Banke (neposrednog ili posrednog korišćenja poslovnog odnosa s Bankom, transakcije, usluge ili proizvoda Banke) za pranje novca i/ili finansiranje terorizma.

Banka vrši ocenu rizika od pranja novca i finansiranja terorizma za svaku grupu ili vrstu stranke, poslovnog odnosa, proizvoda/usluge ili transakcije. Klasifikacija rizičnosti se određuje sa aspekta: geografskog rizika, rizika stranke, rizika transakcije i rizika proizvoda.

Na osnovu ocene rizičnosti prema faktorima rizika svi klijenti Banke se svrstavaju u 4 grupe i to: klijenti niskog rizika, klijenti srednjeg rizika (klijenti srednjeg nižeg i srednjeg višeg rizika), klijenti visokog rizika i neprihvatljivi klijenti za Banku.

Politikom upravljanja rizikom usklađenosti poslovanja i Procedurom sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma definiše se način organizovanja procesa upravljanja rizikom od pranja novca i finansiranja terorizma i jasno razgraničenje odgovornosti zaposlenih u svim fazama tog procesa.

Upravni odbor Banke je dužan da obezbedi da se u Banci uspostavi efikasan sistem upravljanja rizikom od pranja novca i finansiranja terorizma te da Banka u svakodnevnom poslovanju primenjuje radnje i mere poznavanja i praćenja stranke u cilju sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma propisane Zakonom o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma i podzakonskim aktima.

Odgovornost za sprovođenje politike u delu upravljanja rizikom od pranja novca i finansiranja terorizma podeljena je na odgovarajuće nosioce tj. na odgovarajuće organizacione delove ili funkcije, upravu, ostalo rukovodstvo i druge zaposlene u banci.

Aktivnosti upravljanja rizikom od pranja novca i finansiranja terorizma i aktivnosti podrške, funkcionalno su i organizaciono odvojeni od preuzimanja rizika od pranja novca i finansiranja terorizma u poslovnoj mreži i prodajnim delovima/fukcijama Banke sa jasno utvrđenom podelom poslova i dužnosti zaposlenih kojom se sprečava sukob interesa.

Linije za izveštavanje o zakonom propisanim, neobičnim, neuobičajenim i sumnjivim transakcijama klijenata jasno su definisane u pisanom obliku. Izveštavanje se u praksi odvija redovno u skladu sa Zakonom i internim aktima Banke.

U cilju efikasnog obavljanja poslova sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma u smislu podrške, Banka je formirala poseban funkcionalni deo: Službu za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma, organizaciono u okviru Sektora za kontrolu uskladenosti poslovanja, i imenovala Ovlašćeno lice Banke i njegovog zamenika za primenu Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma.

Dodatno u Banci se posebno prati izloženost Banke prema visokorizičnim klijentima sa aspekta pranja novca i finansiranja terorizma u kreditnom portfoliju klijenata Banke (izloženosti preko 1 milion dinara) i i mesečno izveštava organe upravljanja.

Detaljna razrada u vezi sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma, postupci, rokovi i procedure izveštavanja, nadležnosti, odgovornosti, prava, obaveze i odgovornosti pojedinih službi, lica i organa Banke detaljno su razrađeni u Proceduri za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma, Proceduri za rad Službe za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma i Ovlašćenog lica, Proceduri o primeni Zakona o ograničavanju raspolaganja imovinom u cilju sprečavanja terorizma i Proceduri o načinu dostavljanja obaveštenja, informacijai podataka o „označenom licu“, i njegovoj imovini i smislu Zakona o ograničavanju rasplaganja imovinom u cilju sprečavanja terorizma.

2.3. Način organizovanja procesa upravljanja rizicima

Radi adekvatnog upravljanja rizicima, Banka je formirala organizacionu strukturu koja odgovara obimu, vrsti i složenosti poslova koje ona obavlja i u cilju sprečavanja sukoba interesa uspostavila je odvojenost funkcija preuzimanja kreditnog rizika (front office) od funkcija upravljanja rizicima (middle office) i aktivnosti podrške i kontrole istog (back office). Ovakva organizaciona struktura omogućava ostvarivanje utvrđenih ciljeva i principa upravljanja ovim rizikom u praksi.

U procesu upravljanja rizicima učestvuju:

- Organi Banke: Skupština, Upravni odbor, Odbor za praćenje poslovanja (Odbor za reviziju), Izvršni odbor, Odbor za upravljanje aktivom i pasivom, Kreditni odbori Banke, Komitet za rizike i Komitet za praćenje klijenata;
- Organizacione jedinice Banke: Sektor kontrole rizika, Služba upravljanja kreditnim rizikom u privredi, javnom i finansijskom sektoru, Služba upravljanja kreditnim rizikom - stanovništvo i MSP, Služba monitoringa, Sektor računovodstva i izveštavanja, Služba za planiranje, analizu i kontrolu, Sektor za poslovanje sa privredom i javnim sektorom, Sektor poslova sa stanovništvom i MSP, Sektor sredstava i upravljanja bilansom, Sektor naplate problematičnih plasmana, Sektor za operacije u okviru koga posluju: Služba platnog prometa (Odeljenje podrške poslovima sektora sredstava) i Služba kreditne i depozitne administracije, kao i filijale Banke sa svojim organizacionim jedinicama. Pored navedenih organizacionih jedinica koje su u direktnoj nadležnosti Izvršnog odbora Banke, u procesu upravljanja rizicima učestvuju i Služba unutrašnje revizije i Sektor za kontrolu usklađenosti poslovanja, kao organizacioni delovi u nadležnosti Upravnog odbora Banke.

Skupština Banke usvaja Poslovnu politiku i strategiju Banke kojima se definišu poslovni ciljevi Banke za period od najmanje tri godine, usvaja finansijski izveštaj Banke i odlučuje o upotrebi i raspoređivanju ostvarene dobiti odnosno pokriću gubitaka. Dodatno, Skupština odlučuje o povećanju kapitala, odnosno o ulaganjima kapitala u druga lica u finansijskom sektoru ili druga pravna lica, kao i o visini ulaganja u osnovna sredstva i investicione nekretnine.

Upravni odbor je nadležan i odgovoran za uspostavljanje jedinstvenog sistema upravljanja rizicima i nadzor nad tim sistemom, usvajanje Strategije i Politike za upravljanje rizicima i Strategije i plana upravljanja kapitalom, uspostavljanje sistema unutrašnjih kontrola, usvajanje Kriznog plana likvidnosti i Plana oporavka Banke. Dodatno, Upravni odbor vrši nadzor nad radom Izvršnog odbora.

Izvršni odbor je nadležan i odgovoran za sprovođenje Poslovne politike i strategije Banke sa strateškim planom za trogodišnji period, Strategije i Politike za upravljanje rizicima, Strategije i plana upravljanja kapitalom, Politike sistema unutrašnjih kontrola, za usvajanje i analizu efikasnosti primene procedura za upravljanje pojedinačnim rizicima kojima se bliže definiše proces identifikovanja, merenja (procene), ublažavanja, praćenja i kontrole rizika kao i izveštavanja o rizicima kojima je Banka izložena. Izvršni odbor Banke redovno izveštava Upravni odbor o efikasnosti primene usvojene Politike i procedura za upravljanje rizicima.

Odbor za praćenje poslovanja Banke je nadležan i odgovoran za usvajanje predloga Strategije i Politike Banke vezano za upravljanje rizicima i sprovođenje sistema unutrašnjih kontrola koje se Upravnom odboru podnose na razmatranje i usvajanje. Takođe, Odbor za praćenje poslovanja Banke je nadležan za analizu i nadzor primene i adekvatno sprovođenje usvojenih: Strategije i Politike za upravljanje rizicima i Politike sistema unutrašnjih kontrola. Najmanje jednom mesečno izveštava Upravni odbor o svojim aktivnostima i utvrđenim nepravilnostima i predlaže način na koji će se one otkloniti.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom prati izloženost Banke rizicima koji proizilaze iz strukture njenih bilansnih obaveza i potraživanja i vanbilansnih stavki i predlaže mere za upravljanje tržišnim rizicima, kamatnim rizikom i rizikom likvidnosti.

Sektor za kontrolu usklađenosti poslovanja je odgovoran je za identifikaciju i praćenje rizika usklađenosti poslovanja Banke kao i za upravljanje tim rizikom koji posebno obuhvata rizik od pranja novca i finansiranja terorizma, rizik od sankcija regulatornog tela i finansijskih gubitaka, kao i reputacioni rizik. Osnovna funkcija ovog Sektora je sprovođenje kontinuirane, odgovarajuće i efikasne kontrole usklađenosti poslovanja Banke na način kojim se omogućava ukazivanje na postojeće i potencijalne rizike usklađenosti i na upravljanje tim rizicima radi ostvarivanja najviših standarda u poslovanju Banke. U cilju efikasnog obavljanja poslova sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma u smislu podrške, Banka je formirala poseban funkcionalni deo - *Službu za sprečavanje pranja novca*, organizaciono u okviru Sektora za kontrolu usklađenosti poslovanja, i imenovala Ovlašćeno lice Banke i njegovog zamenika za primenu Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma.

Služba unutrašnje revizije:

- kontroliše primenu usvojenih politika i procedura za upravljanje rizicima i obezbeđuje da se rizicima na adekvatan način upravlja;
- vrši redovnu ocenu adekvatnosti, pouzdanosti i efikasnosti sistema unutrašnjih kontrola i funkcije kontrole usklađenosti poslovanja Banke.

Komitet za rizike je odgovoran za praćenje izloženosti Banke kreditnom riziku, riziku likvidnosti, tržišnim rizicima, kamatnom riziku, operativnom riziku, riziku ulaganja i ostalim rizicima i po potrebi Izvršnom odboru Banke predlaže mere za upravljanje tim rizicima. Komitet za rizike se sastaje najmanje jednom mesečno, po potrebi i češće.

Komitet za praćenje klijenata je odgovoran za praćenje kvaliteta plasmana na nivou pojedinačnih klijenata i uočavanje povećanog kreditnog rizika, a sve u cilju očuvanje kvaliteta kreditnog portfolija Banke, koji podrazumeva anticipativno i proaktivno delovanje kako na polju uočavanja povećanog kreditnog rizika, tako i na polju definisanja adekvatnih strategija sa ciljem svođenja kreditnog rizika na prihvatljiv nivo. Uloga ovog Komiteta je da razmatra potencijalno problematične klijente i plasmane, kao i da preduzima određene aktivnosti kako bi se unapredio status ovih plasmana/klijenata. Komitet je takođe zadužen za praćenje statusa ranije predloženih mera i odluka na sednicama Komiteta. Komitet za svoj rad odgovara Izvršnom odboru. Komitet za praćenje klijenata se sastaje najmanje jednom mesečno, po potrebi i češće.

Kreditni odbori Banke odlučuju o kreditnim zahtevima/plasmanima u okvirima utvrđenim aktima Banke,

analiziraju izloženost Banke kreditnim rizicima, kamatnom i tržišnim rizicima, analiziraju kreditni portfolio, a takođe predlažu mere za upravljanje tim rizicima Izvršnom odboru Banke. Upravni odbor Banke donosi Odluku o formiranju kreditnih odbora Banke i imenovanju članova sledećih kreditnih odbora:

- Kreditni odbor za privredu i javni sektor;
- Kreditni odbor za stanovništvo i MSP.

Službe upravljanja kreditnim rizikom (*Služba upravljanja kreditnim rizikom u privredi, javnom i finansijskom sektoru i Služba upravljanja kreditnim rizikom - stanovništvo i MSP*) vrše identifikovanje, merenje odnosno procenu i upravljanje kreditnim rizikom neproblematičnih klijenata koji pripadaju segmentu privrede, javnog i finansijskog sektora, odnosno segmentu stanovništva i malih i srednjih preduzeća.

Služba monitoringa vrši praćenje, analizu, kontrolu i izveštavanje o potraživanjima od potencijalno problematičnih klijenata koji se upravljaju od strane OJ prodaje u segmentima privrede, javnog sektora, finansijskih institucija, stanovništva i MSP, kao i praćenje, kontrolu i izveštavanje o ugovorenim sredstvima obezbeđenja, važnosti procena vrednosti i polisa osiguranja hipotekovanih nepokretnosti, valjanosti podataka vezanih za ugovorena sredstva obezbeđenja unetih u Collateral Managment System, statusu ugovorenih naknadnih uslova sa kreditnim klijentima Banke i dr.

Sektor kontrole rizika predlaže za usvajanje Strategiju, Politiku, procedure i metodologije za upravljanje rizicima. Sektor je odgovoran za implementaciju i održavanje metodologija i procedura vezanih za rizike, sa aspekta obezbeđenja nezavisnog procesa kontrole rizika. Ovaj Sektor takođe obezbeđuje kompletno obuhvatanje rizika u sistemu merenja i izveštavanja o rizicima kojima je Banka izložena u svom poslovanju. Sektor kontrole rizika se sastoji iz dve službe: Služba kontrole kreditnog rizika, Služba kontrole rizika likvidnosti, tržišnih i operativnih rizika.

Sektor naplate problematičnih plasmana - u cilju implementacije strategije za rešavanje problema loše aktive Banke, koja je sastavni deo strategije za upravljanje rizicima, Banka je u okviru svoje organizacione strukture uspostavila ovaj Sektor kao posebnu organizacionu jedinicu za upravljanje lošom aktivom i isti je funkcionalno i organizaciono odvojen od organizacionih jedinica u čijem je delokrugu preuzimanje rizika. Osnovna funkcija ovog Sektora je upravljanje naplatom problematičnih plasmana klijenata - pravnih i fizičkih lica, preduzetnika i registrovanih poljoprivrednih gazdinstava i upravljanje ranom naplatom plasmana u kašnjenju klijenata fizičkih lica.

Sektor računovodstva i izveštavanja za osnovnu funkciju ima vođenje poslovnih knjiga, sastavljanje i obelodanjivanje finansijskih izveštaja i izveštavanje NBS i drugih eksternih korisnika.

Sektor sredstava i upravljanja bilansom je odgovoran za upravljanje sredstvima i likvidnošću, kao i za upravljanje aktivom i pasivom Banke. Takođe, učestvuje u upravljanju rizikom likvidnosti, kamatnom pozicijom i deviznom pozicijom Banke. Poslovanje ovog Sektora je organizovano kroz dve službe: Služba trgovanja, prodaje i odnosa sa finansijskim institucijama i Služba upravljanja bilansom i likvidnošću.

Sektor za operacije kroz svoje operativno poslovanje vrši funkciju podrške, kroz upravljanje operativnim poslovima Banke u oblastima poslovne podrške, platnog prometa, kreditne i depozitne administracije.

2.4. Potvrda Banke o adekvatnosti upravljanja rizicima i i unutrašnjoj kontroli

Banka je uspostavila adekvatan sistem upravljanja rizicima u skladu sa obimom i složenosti poslovanja, a sve u skladu sa poslovnom politikom i strategijom Banke.

Banka kontinuirano radi na unapređenju procesa identifikovanja, procene, praćenja i kontrole rizika, kao i na unapređenju procesa internog izveštavanja o izloženosti rizicima kao i na unapređenju efikasnosti sistema unutrašnjih kontrola.

2.5. Pokazatelji poslovanja i izloženost rizicima

Prilikom definisanje sklonosti ka rizicima i tolerancije prema rizicima, Banka uzima u obzir svoj kapacitet za preuzimanje rizika koji se prvenstveno ogleda u iznosu raspoloživog internog kapitala Banke.

Skлонosti ka rizicima je definisana uzimajući u obzir poslovnu strategiju banke za period od 3 godine i ostvarenje godišnjih finansijskih planova Banke.

Pored sklonosti ka rizicima Banka je definisala i nivo tolerancije za preuzimanje rizika kroz set internih limita čime je omogućeno da Banka održava rizični profil u skladu sa svojim apetitom za rizike. Pored

interno definisanih limita Banka se u svom poslovanju pridržava svih regulatorno postavljenih limita za svaki od rizika kojem je izložena u svom poslovanju.

Rizični profil Banke predstavlja procenu izloženosti Banke rizicima koja se iskazuje kroz set pokazatelja kojima Banka meri izloženost rizicima.

Pokazatelji poslovanja, obračunati na dan 31. decembar 2020. godine, su dati u narednom pregledu:

Pokazatelji poslovanja	Regulatorni limit	31.12.2020.	31.12.2019.
Adekvatnost kapitala	min. 8%	22,29%	23,72%
Izloženost prema jednom ili grupi povezanih lica	maks. 25%	19,64%	20,50%
Zbir velikih izloženosti banke	maks. 400%	149,19%	121,84%
Ulaganja banke (u lica koja nisu lica u finansijskom sektoru, osnovna sredstva i investicione nekretnine)	maks. 60%	31,52%	31,94%
Ulaganje u jedno lice koje nije lice u finansijskom sektoru	maks. 10%	1,86%	2,25%
Prosečan pokazatelj likvidnosti	min. 1	2,47	2,30
Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom	min 100%	194%	157%
Pokazatelj deviznog rizika	maks 20%	3,42%	4,18%

3. Podaci, odnosno informacije koji se odnose na kapital Banke

3.1. Podaci o kapitalnoj poziciji Banke sa stanjem na dan 31.12.2020. (PI-KAP)

'000 RSD

Rbr.	Naziv pozicije	Iznos	Veza sa OAK*
	Osnovni akcijski kapital: elementi		
1	Instrumenti osnovnog akcijskog kapitala i pripadajuće emisije premije	24.576.160	
1.1.	<i>od čega: akcije i drugi instrumenti kapitala koji ispunjavaju uslove iz tačke 8. OAK</i>	17.320.083	tačka 7. stav 1. odredba pod 1) i tačka 8.
1.2.	<i>od čega: Pripadajuće emisije premije uz instrumente iz tačke 1.1. tj. iznos uplaćen iznad nominalne vrednosti tih instrumenata</i>	7.256.077	tačka 7. stav 1. odredba pod 2)
2	Dobit iz ranijih godina koja nije opterećena nikakvim budućim obavezama, a za koju je skupština banke donela odluku da će biti raspoređena u osnovni akcijski kapital	1.118.581	tačka 10. stav 1.
3	Dobit tekuće godine ili dobit iz prethodne godine za koju skupština banke još nije donela odluku da će biti raspoređena u osnovni akcijski kapital koja ispunjava uslove iz tačke 10. st. 2. i 3. za uključivanje u osnovni akcijski kapital	4.582.664	tačka 10. st. 2. i 3.
4	Revalorizacije rezerve i ostali nerealizovani dobici	1.043.934	tačka 7. stav 1. odredba pod 4)
5	Rezerve iz dobiti i ostale rezerve banke, osim rezervi za opšte bankarske rizike	13.953.877	tačka 7. stav 1. odredba pod 5)
6	Rezerve za opšte bankarske rizike	0	tačka 7. stav 1. odredba pod 6)
7	Učešća bez prava kontrole (manjinska učešća) koja se priznaju u osnovnom akcijskom kapitalu **	0	
8	Osnovni akcijski kapital pre regulatornih prilagođavanja i odbitnih stavki (zbir od 1 do 7)	45.275.216	
	Osnovni akcijski kapital: regulatorna prilagođavanja i odbitne stavke		
9	Dodatna prilagođavanja vrednosti (-)	49.966	tačka 12. stav 5.

Rbr.	Naziv pozicije	Iznos	Veza sa OAK*
10	Nematerijalna ulaganja, uključujući gđvil (umanjena za iznos odloženih poreskih obaveza) (-)	509.550	tačka 13. stav 1. odredba pod 2)
11	Odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti banke, izuzev onih koja proističu iz privremenih razlika, umanjena za povezane odložene poreske obaveze ako su ispunjeni uslovi iz tačke 14. stav 1. OAK	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 3)
12	Fer vrednosti rezervi u vezi sa dobitima ili gubicima po osnovu instrumenata zaštite od rizika novčanog toka za finansijske instrumente koji se ne vrednuju po fer vrednosti, uključujući i projektovane novčane tokove	-	tačka 12. stav 1. odredba pod 1)
13	IRB pristup: negativan iznos razlike dobijen obračunom u skladu s tačkom 134. OAK (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 4)
14	Povećanje kapitala koje je rezultat sekjuritiz. izloženosti (-)	-	tačka 11.
15	Dobici ili gubici po osnovu obaveza banke vrednovanih prema fer vrednosti koji su posledica promene kreditne sposobnosti banke	-	tačka 12. stav 1. odredba pod 2)
16	Imovina u penzijskom fondu sa definisanim naknadama u bilansu stanja banke (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 5)
17	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u sopstvene instrumente osnovnog akcijskog kapitala, uključujući i sopstvene instrumente osnovnog akcijskog kapitala koje je banka dužna ili može biti dužna da otkupi na osnovu ugovorne obaveze (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 6)
18	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u banci, a koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 7)
19	Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja banke u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijs. sektoru u kojem banka nema značajno ulaganje (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 8)
20	Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja banke u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijs. sektoru u kojem banka ima značajno ulaganje (-)	7.460.269	tačka 13. stav 1. odredba pod 9)
21	Iznos izloženosti koje ispunjavaju uslove za primenu pondera rizika od 1.250 %, a koje banka odluči da odbije od osnovnog akcijskog kapitala umesto da primeni taj ponder	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 11)
21.1	<i>od čega: učešća u licima koja nisu lica u finansijskom sektoru u iznosu preko 10% kapitala tih lica, odnosno učešća koja omogućavaju efektivno vršenje znatnog uticaja na upravljanje pravnim licem ili na poslovnu politiku tog pravnog lica (-)</i>	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 11) alineja prva
21.2	<i>od čega: sekjuritizovane pozicije (-)</i>	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 11) alineja druga
21.3	<i>od čega: slobodne isporuke (-)</i>	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 11) alineja treća
22	Odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti banke i koja proističu iz privremenih razlika (iznos iznad 10% osnovnog akcijskog kapitala banke iz tačke 21. stav 2, umanjen za iznos povezanih poreskih obaveza ako su ispunjeni uslovi iz tačke 14. stav 1. OAK) (-)	-	tačka 21. stav 1. odredba pod 1)
23	Zbir odloženih poreskih sredstava i ulaganja u lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje iz tačke 21. stav 1. OAK, koji prelazi limit iz tačke 21. stav 3. OAK (-)	-	tačka 21. stav 1.
23.1	<i>od čega: Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem banka ima značajno ulaganje</i>	-	tačka 21. stav 1. odredba pod 2)
23.2	<i>od čega: Odložena poreska sredstva koja proističu iz privremenih razlika</i>	-	tačka 21. stav 1. odredba pod 1)
24	Gubitak tekuće i ranijih godina, kao i nerealizovani gubici (-)	7.602	tačka 13. stav 1. odredba pod 1)

Rbr.	Naziv pozicije	Iznos	Veza sa OAK*
25	Iznos poreza u vezi sa elementima osnovnog akcijskog kapitala koji se može predvideti u vreme obračuna kapitala, osim ako je banka prethodno korigovala iznos elemenata osnovnog akcijskog kapitala u iznosu u kojem ti porezi smanjuju iznos do kojeg se elementi osnovnog akcijskog kapitala mogu koristiti za pokriće rizika ili gubitaka (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 12)
26	Iznos za koji odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala banke premašuju iznos dodatnog osnovnog kapitala banke (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 10)
27	Iznos potrebne rezerve za procenjene gubitke po bilansnoj aktivni i vanbilansnim stavkama banke	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 13)
27a	Bruto iznos kredita koji predstavljaju odbitnu stavku od kapitala po osnovu DTI i ročnosti, a u skladu sa tačkom 13. stav 1. pod 13, 14 i 15 OAK (-) *****	72.691	dodata tačka 13. stav 1. odredba pod 13,14,15)
28	Ukupna regulatorna prilagođavanja i odbitne stavke od osnovnog akcijskog kapitala (zbir od 9 do 27)	8.100.078	
29	Osnovni akcijski kapital (razlika između 8 i 28)	37.175.138	
Dodatni osnovni kapital: elementi			
30	Akcije i drugi instrumenti kapitala koji ispunjavaju uslove iz tačke 23. OAK i pripadajuće emisije premije	-	tačka 22. stav 1. odredbe pod 1) i pod 2)
31	Instrumenti osnovnog kapitala izdati od strane podređenih društava koji se priznaju u dodatnom osnovnom kapitalu**	-	
32	Dodatni osnovni kapital pre odbitnih stavki (30+31)	-	
Dodatni osnovni kapital: odbitne stavke			
33	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u sopstvene instrumente dodatnog osnovnog kapitala, uključujući instrumente koje je banka dužna da otkupi na osnovu postojeće ugovorne obaveze (-)	-	tačka 26. stav 1. odredba pod 1)
34	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u banci koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke (-)	-	tačka 26. stav 1. odredba pod 2)
35	Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u sektoru u kojima banka nema značajno ulaganje (-)	-	tačka 26. stav 1. odredba pod 3)
36	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje, isključujući pozicije po osnovu vršenja pokroviteljstva emisije hartija od vrednosti koje se drže pet radnih dana ili kraće (-)	-	tačka 26. stav 1. odredba pod 4)
37	Iznos za koji odbitne stavke od dopunskog kapitala banke premašuju iznos dopunskog kapitala banke (-)	-	tačka 26. stav 1. odredba pod 5)
38	Ukupne odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala (zbir od 33 do 37)	-	
38.1	<i>Iznos za koji odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala banke premašuju iznos dodatnog osnovnog kapitala banke(+)</i>	-	
39	Dodatni osnovni kapital (razlika između 32 i 38)	-	
40	Osnovni kapital (zbir 29 i 39)	37.175.138	
Dopunski kapital: elementi			
41	Akcije i drugi instrumenti dopunskog kapitala i subordinirane obaveze, koji ispunjavaju uslove iz tačke 28. OAK i pripadajuće emisije premije uz instrumente	2.619.570	tačka 27. stav 1. odredbe pod 1) i pod 2)
42	Instrumenti kapitala izdati od strane podređenih društava koji se priznaju u dopunskom kapitalu **	-	
43	Prilagođavanja za kreditni rizik koja ispunjavaju uslove za uključivanje u dopunski kapital	-	tačka 27. stav 1. odredbe pod 3) i pod 4)

Rbr.	Naziv pozicije	Iznos	Veza sa OAK*
44	Dopunski kapital pre odbitnih stavki (zbir od 41 do 43)	2.619.570	
	Dopunski kapital: odbitne stavke		
45	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u sopstvene instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze, uključujući instrumente koje je banka dužna da otkupi na osnovu postojeće ugovorne obaveze (-)	-	tačka 30. stav 1. odredba pod 1)
46	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u banci koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke (-)	-	tačka 30. stav 1. odredba pod 2)
47	Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja u instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze lica u finansijskom sektoru u kojima banka nema značajno ulaganje (-)	-	tačka 30. stav 1. odredba pod 3)
48	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje, isključujući pozicije po osnovu vršenja pokroviteljstva emisije hartija od vrednosti koje se drže pet radnih dana ili kraće (-)	2.351.604	tačka 30. stav 1. odredba pod 4)
49	Ukupne odbitne stavke od dopunskog kapitala (zbir od 45 do 48)	2.351.604	
49.1	<i>Iznos za koji odbitne stavke od dopunskog kapitala banke premašuju iznos dopunskog kapitala banke (+)</i>	-	
50	Dopunski kapital (razlika između 44 i 49)	267.966	
51	Ukupni kapital (zbir 40 i 50)	37.443.104	
52	Ukupna rizična aktiva	167.970.312	tačka 3. stav 2.
	Pokazatelji adekvatnosti kapitala i zaštitni slojevi kapitala		
53	Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala banke (%)	22,13%	tačka 3. stav 1. odredba pod 1)
54	Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala banke (%)	22,13%	tačka 3. stav 1. odredba pod 2)
55	Pokazatelj adekvatnosti kapitala banke (%)	22,29%	tačka 3. stav 1. odredba pod 3)
56	Ukupni zahtevi za zaštitne slojeve kapitala (%)***	4,76%	tačka 433.
57	Osnovni akcijski kapital raspoloživ za pokriće zaštitnih slojeva (%)****	12,09%	

* OAK - Odluka o adekvatnosti kapitala banke

** popunjava najviše matično društvo koje je na osnovu podataka iz konsolidovanih finansijskih izveštaja, u skladu sa odlukom kojom se uređuje kontrola bankarske grupe na konsolidovanoj osnovi, dužno da izračunava kapital za bankarsku grupu

*** kao procenat rizične aktive

****računa se kao osnovni akcijski kapital banke (izražen kao procenat rizične aktive) umanjen za osnovni akcijski kapital banke koji se koristi za održavanje pokazatelja adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala banke iz tačke 3. stav 3. odredba pod 1) OAK, pokazatelja adekvatnosti osnovnog kapitala banke iz tačke 3. stav 3. odredba pod 2) OAK i pokazatelja adekvatnosti kapitala banke iz tačke 3. stav 3. odredba pod 3) OAK

***** Bruto iznos kredita koji predstavljaju odbitnu stavku od kapitala po osnovu DTI i ročnosti, a u skladu sa tačkom 13. stav 1. odredbe pod 13, 14 i 15 OAK (-)

3.2. Podaci o osnovnim karakteristikama finansijskih instrumenata koji se uključuju u obračun kapitala Banke (PI-FIKAP) na dan 31.12.2020. godine

Red. broj	Karakteristike instrumenta	Opis	Opis	Opis
1.	Emitent	AIK BANKA AD BEOGRAD	AIK BANKA AD BEOGRAD	AIK BANKA AD BEOGRAD
1.1.	Jedinstvena oznaka (npr. CUSIP, ISIN ili oznaka Bloomberg za privatne plasmane)	RSAIKBE79302	RSAIKBE36633	RSAIKBE15363
	Tretman u skladu s propisima			

Red. broj	Karakteristike instrumenta	Opis	Opis	Opis
2.	Tretman u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke	<i>Instrument osnovnog akcijskog kapitala</i>	<i>Instrument dopunskog kapitala</i>	<i>Instrument dopunskog kapitala</i>
3.	Individualni/(pot)konsolidovani/individualni i (pot)konsolidovani nivo uključivanja instrumenta u kapital na nivou grupe	-	-	-
4.	Tip instrumenta	<i>obične akcije</i>	<i>kumulativne prioritetne akcije</i>	<i>nekumulativne prioritetne akcije</i>
5.	Iznos koji se priznaje za potrebe izračunavanja regulatornog kapitala (u hiljadama dinara, sa stanjem na dan poslednjeg izveštavanja)	17.320.083	2.356.827	85.685
6.	Nominalna vrednost instrumenta	2.090,44	2.090,44	2.090,44
6.1.	Emisiona cena	1.900*	1.900*	1.900*
6.2.	Otkupna cena	1.800**	954,53**	965,23**
7.	Računovodstvena klasifikacija	Aksijski kapital	Aksijski kapital	Aksijski kapital
8.	Datum izdavanja instrumenta	30.5.1995.	7.5.1998.	6.2.1997.
9.	Instrument s datumom dospeća ili instrument bez datuma dospeća	Bez datuma dospeća	Bez datuma dospeća	Bez datuma dospeća
9.1.	Inicijalni datum dospeća	Bez datuma dospeća	Bez datuma dospeća	Bez datuma dospeća
10.	Opcija otkupa od strane emitenta uz prethodnu saglasnost nadležnog tela	Ne	Ne	Ne
10.1	Prvi datum aktiviranja opcije otkupa, uslovni datumi aktiviranja opcije otkupa i otkupna vrednost	-	-	-
10.2	Naknadni datumi aktiviranja opcije otkupa (ako je primenljivo)	-	-	-
	<i>Kuponi/dividende</i>	-	-	-
11.	Fiksne ili promenljive dividende/kuponi	Promenljiva (u skladu sa Odlukom Skupštine akcionara)	Fiksna (6% na nominalu)	Fiksna (6% na nominalu)
12.	Kuponska stopa i povezani indeksi	-	-	-
13.	Postojanje mehanizma obaveznog otkazivanja dividende	-	-	-
14.1	Potpuno diskreciono pravo, delimično diskreciono pravo ili bez diskrecionog prava u vezi s vremenom isplate dividendi/kupona	Potpuno diskreciono pravo	Delimično diskreciono pravo	Potpuno diskreciono pravo
14.2	Potpuno diskreciono pravo, delimično diskreciono pravo ili bez diskrecionog prava u vezi sa iznosom dividendi/kupona	Da	Ne	Ne
15.	Mogućnost povećanja prinosa (step up) ili drugih podsticaja za otkup	Da	Ne	Ne
16.	Nekumulativne ili kumulativne dividende/kuponi	nekumulativni	kumulativni	nekumulativni
17.	Konvertibilan ili nekonvertibilan instrument	nekonvertibilan	nekonvertibilan	Nekonvertibilan (Opcija konvertibilnosti u obične akcije istekla 31. 3.1998)
18.	Ako je konvertibilan, uslovi pod kojima može doći do konverzije	-	-	-
19.	Ako je konvertibilan, delimično ili u celosti	-	-	-
20.	Ako je konvertibilan, stopa konverzije	-	-	-
21.	Ako je konvertibilan, obavezna ili dobrovoljna konverzija	-	-	-

Red. broj	Karakteristike instrumenta	Opis	Opis	Opis
22.	Ako je konvertibilan, instrument u koji se konvertuje	-	-	-
23.	Ako je konvertibilan, emitent instrumenta u koji se konvertuje	-	-	-
24.	Mogućnost smanjenja vrednosti	Ne	Ne	Ne
25.	Ako postoji mogućnost smanjenja vrednosti, uslovi pod kojima može doći do smanjenja vrednosti	-	-	-
26.	Ako postoji mogućnost smanjenja vrednosti, delimično ili u celosti	-	-	-
27.	Ako postoji mogućnost smanjenja vrednosti, trajno ili privremeno	-	-	-
28.	Ako je smanjenje vrednosti privremeno, uslovi ponovnog priznavanja	-	-	-
29.	Tip instrumenta koji će se pri stečaju, odnosno likvidaciji naplatiti neposredno pre navedenog instrumenta	Nekumulativne preferencijalne akcije	Drugo (instrumenti duga)	Kumulativne preferencijalne akcije
30.	Neusklađene karakteristike konvertovanih instrumenata	-	-	-
31.	Ako postoje navesti neusklađene karakteristike	-	-	-

* zatvorena emisija dana 20.6.2013.

** prinudni otkup 01.7.2016.

3.3. Podaci o povezivanju pozicija kapitala iz bilansa stanja s pozicijama iz obrasca PI-KAP (PI-UPK) na dan 31.12.2020. godine

1. Raščlanjavanje elemenata u bilansu stanja

u '000 RSD

Oznaka pozic.	Naziv pozicije	Bilans stanja	Veza sa PI-KAP
A	AKTIVA		
A.I	Gotovina i sredstva kod centralne banke	38.982.000	
A.II	Založena finansijska sredstva	-	
A.III	Potraživanja po osnovu derivata	47	
A.IV	Hartije od vrednosti	41.247.149	
A.V	Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	18.176.446	
	od toga: Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje, isključujući pozicije po osnovu vršenja pokroviteljstva emisije hartija od vrednosti koje se drže pet radnih dana ili kraće	2.351.604	m
A.VI	Kredit i potraživanja od komitenata	110.709.208	
	od toga: krediti koji čine odbitnu stavku od kapitala po osnovu DTI i ročnosti	72.691	h
A.VII	Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	-	
A.VIII	Potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	
A.IX	Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	11.923.810	
A.X	Investicije u zavisna društva	11.923.810	
	od toga: Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja banke u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem banka ima značajno ulaganje (deo koji predstavlja odbitnu stavku od kapitala)	7.460.269	e
A.XI	Nematerijalna ulaganja	509.550	f
A.XII	Nekretnine, postrojenja i oprema	2.220.821	

Oznaka pozic.	Naziv pozicije	Bilans stanja	Veza sa PI-KAP
A.XIII	Investicione nekretnine	8.417.955	
A.XIV	Tekuća poreska sredstva	419.893	
A.XV	Odložena poreska sredstva	78.693	
A.XVI	Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	5.537	
A.XVII	Ostala sredstva	2.240.518	
A.XVIII	UKUPNA AKTIVA (pozicije pod AOP oznakom od 0001 do 0017 u bilansu stanja)	234.931.627	
P	PASIVA		
PO	OBAVEZE		
PO.I	Obaveze po osnovu derivata	569	
PO.II	Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	14.694.177	
PO.III	Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	164.440.928	
PO.IV	Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	0	
PO.V	Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	0	
PO.VI	Obaveze po osnovu hartija od vrednosti	0	
PO.VII	Subordinirane obaveze	0	
PO.VIII	Rezervisanja	674.369	
PO.IX	Obaveze po osnovu sredstava namenjenih prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	0	
PO.X	Tekuće poreske obaveze	0	
PO.XI	Odložene poreske obaveze	0	
PO.XII	Ostale obaveze	2.015.478	
PO.XIII	UKUPNE OBAVEZE (pozicija pod AOP oznakom od 0401 do 0412 u bilansu stanja)	181.825.521	
	KAPITAL		
PO.XIV	Akcijski kapital	27.195.730	
	<i>Obične akcije osnivačke i naredne emisije</i>	17.320.083	a
	<i>Prioritetne nekumulativne akcije</i>	85.685	c
	<i>Prioritetne kumulativne akcije</i>	2.356.827	c
	<i>Emisiona premija od prodaje običnih akcija</i>	6.015.728	b
	<i>Emisiona premija od prodaje sopstevnih običnih akcija iznad nominalne vrednosti</i>	1.076.788	b
	<i>Emisiona premija od otkupa sopstevnih običnih akcija ispod nominalne vrednosti</i>	163.561	b
	<i>Emisiona premija od otkupa sopstevnih prioritetnih kumulativnih akcija ispod nominalne vrednosti</i>	177.058	c
PO.XV	Sopstvene akcije	0	
PO.XVI	Dobitak	10.920.167	
	<i>od toga: dobitak ranijih godina koja ispunjava uslove za uključivanje u osnovni akcijski kapital</i>	1.118.581	i
	<i>od toga: dobitak iz tekućeg perioda koja ispunjava uslove za uključivanje u osnovni akcijski kapital</i>	4.582.664	j
PO.XVII	Gubitak		
PO.XVIII	Rezerve	14.990.209	
	<i>Revalorizacija rezerve i ostali nerealizovani dobici</i>	1.043.934	g
	<i>Nerealizovani gubici (-)</i>	-7.602	k
	<i>Rezerve iz dobiti i ostale rezerve banke, osim rezervi za opšte bankarske rizike</i>	13.953.877	d
PO.XIX	Nerealizovani gubici	0	

Oznaka pozic.	Naziv pozicije	Bilans stanja	Veza sa PI-KAP
PO.XX	UKUPNO KAPITAL (rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz bilansa stanja: 0414 - 0415 + 0416 - 0417 + 0418 - 0419) ≥ 0	53.106.106	
PO.XXI	UKUPAN NEDOSTATAK KAPITALA (rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz bilansa stanja: 0414 - 0415 + 0416 - 0417 + 0418 - 0419) < 0	-	
PO.XXII	UKUPNO PASIVA (rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz bilansa stanja: 0413 + 0421 - 0422)	234.931.627	

2. Povezivanje pozicija u raščlanjenom bilansu stanja i pozicija u obrascu PI-KAP na 31.12.2020.

u '000 RSD

Red br	Naziv pozicije	Iznos	Veza sa BS
	Osnovni akcijski kapital: elementi		
1	Instrumenti osnovnog akcijskog kapitala i pripadajuće emisije premije	24.576.160	
1.1.	<i>od čega: akcije i drugi instrumenti kapitala koji ispunjavaju uslove iz tačke 8.OAK</i>	17.320.083	a
1.2.	<i>od čega: Pripadajuće emisije premije uz instrumente iz tačke 1.1. tj. iznos uplaćen iznad nominalne vrednosti tih instrumenata</i>	7.256.077	b
2	Dobit iz ranijih godina koja nije opterećena nikakvim budućim obavezama, a za koju je skupština banke donela odluku da će biti raspoređena u osnovni akcijski kapital	1.118.581	i
3	Dobit tekuće godine ili dobit iz prethodne godine za koju skupština banke još nije donela odluku da će biti raspoređena u osnovni akcijski kapital koja ispunjava uslove iz tačke 10. st. 2. i 3. za uključivanje u osnovni akcijski kapital	4.582.664	j
4	Revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobiti	1.043.934	g
5	Rezerve iz dobiti i ostale rezerve banke, osim rezervi za opšte bankarske rizike	13.953.877	d
6	Rezerve za opšte bankarske rizike	-	
7	Učešća bez prava kontrole (manjinska učešća) koja se priznaju u osnovnom akcijskom kapitalu **	-	
8	Osnovni akcijski kapital pre regulatornih prilagođavanja i odbitnih stavki (zbir od 1 do 7)	45.275.216	
	Osnovni akcijski kapital: regulatorna prilagođavanja i odbitne stavke		
9	Dodatna prilagođavanja vrednosti (-)	49.966	
10	Nematerijalna ulaganja, uključujući gudvil (umanjena za iznos odloženih poreskih obaveza) (-)	509.550	f
11	Odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti banke, izuzev onih koja proističu iz privremenih razlika, umanjena za povezane odložene poreske obaveze ako su ispunjeni uslovi iz tačke 14. stav 1. OAK	-	
12	Fer vrednosti rezervi u vezi sa dobitima ili gubicima po osnovu instrumenata zaštite od rizika novčanog toka za finansijske instrumente koji se ne vrednuju po fer vrednosti, uključujući i projektovane novčane tokove	-	
13	IRB pristup: negativan iznos razlike dobijen obračunom u skladu s tačkom 134. OAK (-)	-	
14	Povećanje kapitala koje je rezultat sekjuritizacije izloženosti (-)	-	
15	Dobici ili gubici po osnovu obaveza banke vrednovanih prema fer vrednosti koji su posledica promene kreditne sposobnosti banke	-	
16	Imovina u penzijskom fondu sa definisanim naknadama u bilansu stanja banke (-)	-	
17	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u sopstvene instrumente osnovnog akcijskog kapitala, uključujući i sopstvene instrumente	-	

Red br	Naziv pozicije	Iznos	Veza sa BS
	osnovnog akcijskog kapitala koje je banka dužna ili može biti dužna da otkupi na osnovu ugovorne obaveze (-)		
18	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u banci, a koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke (-)	-	
19	Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja banke u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem banka nema značajno ulaganje (-)	-	
20	Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja banke u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem banka ima značajno ulaganje (-)	7.460.269	e
21	Iznos izloženosti koje ispunjavaju uslove za primenu pondera rizika od 1.250 %, a koje banka odluči da odbije od osnovnog akcijskog kapitala umesto da primeni taj ponder	-	
21.1.	<i>od čega: učešća u licima koja nisu lica u finansijskom sektoru u iznosu preko 10% kapitala tih lica, odnosno učešća koja omogućavaju efektivno vršenje znatnog uticaja na upravljanje pravnim licem ili na poslovnu politiku tog pravnog lica (-)</i>	-	
21.2.	<i>od čega: sekjuritizovane pozicije (-)</i>	-	
21.3.	<i>od čega: slobodne isporuke (-)</i>	-	
22	Odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti banke i koja proističu iz privremenih razlika (iznos iznad 10% osnovnog akcijskog kapitala banke iz tačke 21. stav 2, umanjen za iznos povezanih poreskih obaveza ako su ispunjeni uslovi iz tačke 14. stav 1. OAK) (-)	-	
23	Zbir odloženih poreskih sredstava i ulaganja u lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje iz tačke 21. stav 1. OAK, koji prelazi limit iz tačke 21. stav 3. OAK (-)	-	
23.1.	<i>od čega: Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem banka ima značajno ulaganje</i>	-	
23.2.	<i>od čega: Odložena poreska sredstva koja proističu iz privremenih razlika</i>	-	
24	Gubitak tekuće i ranijih godina, kao i nerealizovani gubici (-)	7.602	k
25	Iznos poreza u vezi sa elementima osnovnog akcijskog kapitala koji se može predvideti u vreme obračuna kapitala, osim ako je banka prethodno korigovala iznos elemenata osnovnog akcijskog kapitala u iznosu u kojem ti porezi smanjuju iznos do kojeg se elementi osnovnog akcijskog kapitala mogu koristiti za pokriće rizika ili gubitaka (-)	-	
26	Iznos za koji odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala banke premašuju iznos dodatnog osnovnog kapitala banke (-)	-	
27	Iznos potrebne rezerve za procenjene gubitke po bilansnoj aktivni i vanbilansnim stavkama banke	-	
27a	Bruto iznos kredita koji predstavljaju odbitnu stavku od kapitala po osnovu DTI i ročnosti, a u skladu sa tačkom 13. stav 1. pod 13, 14 i 15 OAK (-) *****	72.691	h
28	Ukupna regulatorna prilagođavanja i odbitne stavke od osnovnog akcijskog kapitala (zbir od 9 do 27)	8.100.078	
29	Osnovni akcijski kapital (razlika između 8 i 28)	37.175.138	
Dodatni osnovni kapital: elementi			
30	Akcije i drugi instrumenti kapitala koji ispunjavaju uslove iz tačke 23. OAK i pripadajuće emisije premije	-	
31	Instrumenti osnovnog kapitala izdati od strane podređenih društava koji se priznaju u dodatnom osnovnom kapitalu**	-	
32	Dodatni osnovni kapital pre odbitnih stavki (30+31)	-	
Dodatni osnovni kapital: odbitne stavke			
33	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u sopstvene instrumente dodatnog osnovnog kapitala, uključujući instrumente koje je banka dužna da otkupi na osnovu postojeće ugovorne obaveze (-)	-	

Red br	Naziv pozicije	Iznos	Veza sa BS
34	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u banci koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke (-)	-	
35	Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojima banka nema značajno ulaganje (-)	-	
36	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje, isključujući pozicije po osnovu vršenja pokroviteljstva emisije hartija od vrednosti koje se drže pet radnih dana ili kraće (-)	-	
37	Iznos za koji odbitne stavke od dopunskog kapitala banke premašuju iznos dopunskog kapitala banke (-)	-	
38	Ukupne odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala (zbir od 33 do 37)	-	
38.1	<i>Iznos za koji odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala banke premašuju iznos dodatnog osnovnog kapitala banke (+)</i>	-	
39	Dodatni osnovni kapital (razlika između 32 i 38)	-	
40	Osnovni kapital (zbir 29 i 39)	37.175.138	
	Dopunski kapital: elementi		
41	Akcije i drugi instrumenti dopunskog kapitala i subordinirane obaveze, koji ispunjavaju uslove iz tačke 28. OAK i pripadajuće emisione premije uz instrumente	2.619.570	c
42	Instrumenti kapitala izdati od strane podređenih društava koji se priznaju u dopunskom kapitalu **	-	
43	Prilagođavanja za kreditni rizik koja ispunjavaju uslove za uključivanje u dopunski kapital	-	
44	Dopunski kapital pre odbitnih stavki (zbir od 41 do 43)	2.619.570	
	Dopunski kapital: odbitne stavke		
45	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u sopstvene instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze, uključujući instrumente koje je banka dužna da otkupi na osnovu postojeće ugovorne obaveze (-)	-	
46	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u banci koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke (-)	-	
47	Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja u instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze lica u finansijskom sektoru u kojima banka nema značajno ulaganje (-)	-	
48	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje, isključujući pozicije po osnovu vršenja pokroviteljstva emisije hartija od vrednosti koje se drže pet radnih dana ili kraće (-)	2.351.604	m
49	Ukupne odbitne stavke od dopunskog kapitala (zbir od 45 do 48)	2.351.604	
49.1	<i>Iznos za koji odbitne stavke od dopunskog kapitala banke premašuju iznos dopunskog kapitala banke (+)</i>	-	
50	Dopunski kapital (razlika između 44 i 49)	267.966	
51	Ukupni kapital (zbir 40 i 50)	37.443.104	

* OAK - Odluka o adekvatnosti kapitala banke

** popunjava najviše matično društvo koje je na osnovu podataka iz konsolidovanih finansijskih izveštaja, u skladu sa odlukom kojom se uređuje kontrola bankarske grupe na konsolidovanoj osnovi, dužno da izračunava kapital za bankarsku grupu

*** kao procenat rizične aktive

**** računa se kao osnovni akcijski kapital banke (izražen kao procenat rizične aktive) umanjen za osnovni akcijski kapital banke koji se koristi za održavanje pokazatelja adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala banke iz tačke 3. stav

3. odredba pod 1) OAK, pokazatelja adekvatnosti osnovnog kapitala banke iz tačke 3. stav 3. odredba pod 2) OAK i pokazatelja adekvatnosti kapitala banke iz tačke 3. stav 3. odredba pod 3) OAK

***** Bruto iznos kredita koji predstavljaju odbitnu stavku od kapitala po osnovu DTI i ročnosti, a u skladu sa tačkom 13. stav 1. odredbe pod 13, 14 i 15 OAK (-)

3. Ograničenja koja se primenjuju pri obračunu kapitala

u 000 RSD

PREGLED ULAGANJA KOJE BANKA NIJE DUŽNA DA ODBIJA OD KAPITALA	
Ulaganja u lica u nefinansijskom sektoru koja nisu odbitna stavka od kapitala	1.162.250
Ulaganja u lica u finansijskom sektoru koja nisu odbitna stavka od kapitala	4.466.495

u 000 RSD

LIMITI ZA PRIMENU IZUZETAKA KOD ODBITNIH STAVKI OD OSNOVNOG AKCIJSKOG KAPITALA	
Limit do kojeg se ulaganja u lica u finansijskom sektoru u kojima banka nema značajno ulaganje ne odbijaju od kapitala	4.463.541
Limit od 10% osnovnog akcijskog kapitala izračunatog u skladu s tačkom 21. stav 2 Odluke o adekvatnosti kapitala banke	4.463.541
Limit od 17,65% osnovnog akcijskog kapitala izračunatog u skladu s tačkom 21. stav 3 Odluke o adekvatnosti kapitala banke	6.547.523
Podoban kapital iz tačke 13. stav 8. Odluke o adekvatnosti kapitala banke	37.443.104

4. Podaci, odnosno informacije koji se odnose na kapitalne zahteve i adekvatnost kapitala Banke

Banka je u 2020. godini održavala adekvatnost kapitala na visokom nivou. Pokazatelj adekvatnosti je na dan 31.12.2020. godine bio 22,29%, što je znatno iznad propisanog internog i regulatornog minimuma.

Obračun kapitalne adekvatnosti na dan 31.12.2020. i 31.12.2019. godine (u '000 RSD):

Opis pozicije	31.12.2020.	31.12.2019.
Kapital	37.443.104	41.214.754
Kapitalni zahtevi	13.437.625	13.900.583
- Kreditni rizik	11.036.546	11.605.870
- Tržišni rizik	640.453	795.650
- Operativni rizik	1.760.163	1.497.195
- CVA	464	1.867
Pokazatelj adekvatnosti kapitala	22,29%	23,72%

U skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala, Banka izračunava kapitalne zahteve za sledeće vrste rizika:

- za kreditni rizik - primenom standardizovanog pristupa,
- za tržišni rizik (devizni i cenovni rizik) - primenom standardizovanog pristupa,
- za operativni rizik - primenom pristupa osnovnog indikatora (BIA),
- za rizik prilagođavanja kreditne izloženosti (CVA) - primenom standardizovanog pristupa.

4.1. Podaci o ukupnim kapitalnim zahtevima i pokazatelju adekvatnosti kapitala (PI-AKB) na dan 31.12.2020. godine

u '000 RSD

Redni broj	Naziv	Iznos
I	KAPITAL	37.443.104
1.	UKUPAN OSNOVNI AKCIJSKI KAPITAL	37.175.138
2.	UKUPAN DODATNI OSNOVNI KAPITAL	-
3.	UKUPAN DOPUNSKI KAPITAL	267.966
II	KAPITALNI ZAHTEVI	13.437.625
1.	KAPITALNI ZAHTEV ZA KREDITNI RIZIK, RIZIK DRUGE UGOVORNE STRANE, RIZIK SMANJENJA VREDNOSTI KUPLJENIH POTRAŽIVANJA I RIZIK IZMIRENJA/ISPORUKE PO OSNOVU SLOBODNIH ISPORUKA	11.036.546

Redni broj	Naziv	Iznos
1.1.	Standardizovani pristup (SP)_rizikom ponderisana aktiva	137.956.819
1.1.1.	Izloženosti prema državama i centralnim bankama	-
1.1.2.	Izloženosti prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lokalne samouprave	720.447
1.1.3.	Izloženosti prema javnim administrativnim telima	-
1.1.4.	Izloženosti prema međunarodnim razvojnim bankama	-
1.1.5.	Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	-
1.1.6.	Izloženosti prema bankama	3.171.648
1.1.7.	Izloženosti prema privrednim društvima	77.857.422
1.1.8.	Izloženosti prema fizičkim licima	12.483.752
1.1.9.	Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	10.838.321
1.1.10.	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	3.704.663
1.1.11.	Visokorizične izloženosti	3.878.949
1.1.12.	Izloženosti po osnovu pokrivenih obveznica	-
1.1.13.	Izloženosti po osnovu sekjuritizovanih pozicija	-
1.1.14.	Izloženosti prema bankama i privrednim društvima sa kratkoročnim kreditnim rejtingom	-
1.1.15.	Izloženosti po osnovu ulaganja u otvorene investicione fondove	550.810
1.1.16.	Izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja	12.332.323
1.1.17.	Ostale izloženosti	12.418.485
1.2.	Pristup zasnovan na internom rejtingu (IRB)	-
1.2.1.	Izloženosti prema državama i centralnim bankama	-
1.2.2.	Izloženosti prema bankama	-
1.2.3.	Izloženosti prema privrednim društvima	-
1.2.4.	Izloženosti prema fizičkim licima	-
1.2.4.1.	od čega: Izloženosti prema fizičkim licima obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	-
1.2.4.2.	od čega: Kvalifikovane revolving izloženosti prema fizičkim licima	-
1.2.4.3.	od čega: Izloženosti prema malim i srednjim preduzećima koje su razvrstane u ovu klasu izloženosti	-
1.2.5.	Izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja	-
1.2.5.1.	Primenjeni pristup:	-
1.2.5.1.1.	Pristup jednostavnih pondera rizika	-
1.2.5.1.2.	PD/LGD pristupa	-
1.2.5.1.3.	Pristup internih modela	-
1.2.5.2.	Vrste izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja	-
1.2.5.2.1.	Vlasnička ulaganja kojima se trguje na berzi	-
1.2.5.2.2.	Vlasnička ulaganja kojima se ne trguje na berzi ali su u dovoljno diversifikovanim portfolijima	-
1.2.5.2.3.	Ostala vlasnička ulaganja	-
1.2.5.2.4.	Vlasnička ulaganja na koje banka primenjuje standardizovani pristup kreditnom riziku	-
1.2.6.	Izloženosti po osnovu sekjuritizovanih pozicija	-
1.2.7.	Izloženosti po osnovu ostale imovine	-
2	KAPITALNI ZAHTEV ZA RIZIK IZMIRENJA/ISPORUKE PO OSNOVU NEIZMIRENIH TRANSAKCIJA	-
3	KAPITALNI ZAHTEV ZA TRŽIŠNE RIZIKE	640.453
3.1.	Kapitalni zahtevi za cenovni, devizni i robni rizik izračunat primenom standardizovanih pristupa	640.453
3.1.1.	Kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti	-
	od čega kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu sekjuritizovanih pozicija	-
3.1.2.	Kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti	537.934

Redni broj	Naziv	Iznos
3.1.3.	<i>Dodatni kapitalni zahtev za velike izloženosti iz knjige trgovanja</i>	
3.1.4.	<i>Kapitalni zahtev za devizni rizik</i>	102.519
3.1.5.	<i>Kapitalni zahtev za robni rizik</i>	-
3.2.	Kapitalni zahtevi za cenovni, devizni i robni rizik izračunati primenom pristupa internih modela	
4	KAPITALNI ZAHTEV ZA OPERATIVNI RIZIK	1.760.163
4.1.	Kapitalni zahtev za operativni rizik izračunat primenom pristupa osnovnog indikatora	1.760.163
4.2.	Kapitalni zahtev za operativni rizik izračunat primenom standardizovanog/alternativnog standardizovanog pristupa	-
4.3.	Kapitalni zahtev za operativni rizik izračunat primenom naprednog pristupa	-
III	POKAZATELJ ADEKVATNOSTI OSNOVNOG AKCIJSKOG KAPITALA (%)	22,13%
IV	POKAZATELJ ADEKVATNOSTI OSNOVNOG KAPITALA (%)	22,13%
V	POKAZATELJ ADEKVATNOSTI KAPITALA (%)	22,29%

Banka je na dan 31.12.2020. god. obračunala kapitalni zahtev za rizik prilagođavanja kreditne izloženosti (CVA rizik) u iznosu od 464 hiljade dinara.

Kapitalni zahtev za kreditni rizik i rizik druge ugovorne strane na dan 31.decembar 2020.godine:

u '000 RSD

Klase izloženosti	Kapitalni zahtev
1) izloženosti prema državama i centralnim bankama	-
2) izloženosti prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lok. samouprave	57.636
3) izloženosti prema javnim administrativnim telima	-
4) izloženosti prema međunarodnim razvojnim bankama	-
5) izloženosti prema međunarodnim organizacijama	-
6) izloženosti prema bankama	253.732
7) izloženosti prema privrednim društvima	6.228.594
8) izloženosti prema fizičkim licima	998.700
9) izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	867.066
10) izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	296.373
11) visokorizične izloženosti	310.316
12) izloženosti po osnovu pokrivenih obveznica	-
13) izloženosti po osnovu ulaganja u investicione fondove	44.065
14) izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja	986.586
15) ostale izloženosti	993.479
Ukupno:	11.036.546

5. Podaci, odnosno informacije koji se odnose na proces interne procene adekvatnosti kapitala Banke

Banka je uspostavila proces interne procene adekvatnosti kapitala (u daljem tekstu: ICAAP) u skladu sa Strategijom i planom upravljanja kapitalom i Strategijom upravljanja rizicima, odnosno u skladu sa svojim rizičnim profilom.

Strategijom i planom upravljanja kapitalom Banka sprovodi proces interne procene adekvatnosti kapitala odnosno utvrđuje iznos internog kapitala u skladu sa svojim rizičnim portfoliom, obračunavajući pri tome kapitalne zahteve za rizike koje je identifikovala kao materijalno značajne.

Strategijom i planom upravljanja kapitalom Banka obezbeđuje da u svakom trenutku raspolaže takvim nivoom i takvom strukturom raspoloživog internog kapitala koji obezbeđuje ispunjenje zakonskih obaveza Banke, održavanje poverenja akcionara i deponenata Banke u sigurnost i stabilnost njenog poslovanja,

ostvarenje poslovnih i finansijskih planova, koji mogu da podrže očekivani rast plasmana Banke, budućih izvora sredstava i njihovog korišćenja i ostvarenje politike dividendi.

Strateški cilj Banke je održavanje pokazatelja adekvatnosti kapitala na ciljanom nivou sveobuhvatnog zahteva za kapitalom u skladu sa Rešenjem NBS o sprovedenom procesu supervizijske procene uvećanim za 1 p.p. Strategija i plan upravljanja kapitalom Banke sadrži:

- organizaciju procesa upravljanja internim kapitalom koja uključuje nadležnosti i odgovornosti organa i odbora Banke, kao i nadležnih sektora i službi Banke
- procedure planiranja adekvatnog nivoa raspoloživog internog kapitala,
- definisanje kapitala Banke, osnovnog i dopunskog i odbitnih stavki od kapitala,
- proces interne procene adekvatnosti kapitala (sa napomenom da je ovaj Proces detaljno opisan u Metodologiji za procenu internih kapitalnih zahteva),
- osnovna načela procesa interne procene adekvatnosti kapitala,
- upravljanje raspoloživim internim kapitalom kao i
- plan poslovanja Banke u slučaju nastanka nepredviđenih događaja koji mogu da utiču na iznos internog kapitala.

Proces interne procene adekvatnosti kapitala u Banci sprovodi se u skladu sa:

- Odlukom o upravljanju rizicima banke;
- Odlukom o adekvatnosti kapitala banke;
- aktima koje utvrđuje Upravni odbor Banke (Strategija upravljanja rizicima, Strategija i plan upravljanja kapitalom, Politika za upravljanje rizicima, Metodologija za procenu internih kapitalnih zahteva);
- aktima koje utvrđuje Izvršni odbor Banke (procedure i metodologije za upravljanje pojedinačnim rizicima, Procedura za sprovođenje procesa interne procene adekvatnosti kapitala, kao i Metodologije za stres testiranje pojedinačnih vrsta rizika).

Cilj ICAAP-a je procena internih kapitalnih zahteva za pojedinačne vrste rizika u redovnim uslovima i u uslovima stresa, kao i ukupnih kapitalnih zahteva odnosno ukupnog raspoloživog internog kapitala potrebnog za pokriće svih rizika kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju.

Planiranjem raspoloživog internog kapitala Banka osigurava i održavanje nivoa kapitala koji može da podrži dalji rast plasmana, da uposli buduće izvore sredstava, da osigura kontinuitet u sprovođenju politike poslovanja. Planiranje regulatornog i internog kapitala sprovodi se za period od tri godine.

Proces interne procene adekvatnosti kapitala je formalizovan i dokumentovan proces, koji ispunjava sledeće kriterijume:

- zasnovan je na procesu identifikacije i merenja, odnosno procene rizika;
- pruža sveobuhvatnu procenu rizika, kao i praćenje značajnih rizika kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju;
- obezbeđuje adekvatan nivo raspoloživog internog kapitala u skladu sa rizičnim profilom Banke;
- uključen je na adekvatan način u sistem upravljanja i donošenja odluka u Banci;
- predmet je redovne analize, praćenja i provere od strane Upravnog i Izvršnog odbora Banke.

Proces interne procene adekvatnosti kapitala obuhvata sledeće faze:

- identifikacija rizika i procena materijalne značajnosti istih;
- obračun iznosa potrebnog internog kapitala za pojedinačne materijalno značajne rizike;
- procena pojedinačnih internih kapitalnih zahteva za pojedinačne rizike i proračun ukupnog internog kapitala;
- obračun internih kapitalnih zahteva uključujući efekte stres testa;
- poređenje:
 - regulatornog kapitala i raspoloživog internog kapitala,
 - minimalnih kapitalnih zahteva i internih kapitalnih zahteva za pojedinačne rizike,
 - zbira minimalnih kapitalnih zahteva i ukupnih internih kapitalnih zahteva,
 - internog raspoloživog kapitala bez efekata stres testa i internog raspoloživog kapitala sa efektima stres testa kao i
 - obračun internih kapitalnih zahteva bez efekta stresa i internih kapitalnih zahteva sa uključenim efektima stres testa.

Banka Metodologijom za procenu internih kapitalnih zahteva definiše kvantitativne i kvalitativne kriterijume na osnovu kojih utvrđuje materijalno značajne rizike koji se uključuju u proces interne procene adekvatnosti kapitala. Pri tome u obzir se uzima vrsta, obim i složenost poslovanja Banke, kao i specifičnosti tržišta na kojima Banka ostvaruje svoje poslovne aktivnosti.

Banka za potrebe obračuna internih kapitalnih zahteva za svaki od identifikovanih materijalno značajnih rizika koristi sledeće pristupe i modele:

- Kreditni rizik - Standardizovani pristup;
- Rizik koncentracije - Interni model zasnovan na Herfindahl-Hirschman Indeksu (HHI);
- Kreditno-devizni rizik - Interni model;
- Kreditni rizik indukovani kamatnim rizikom - Interni model;
- Tržišni rizici (devizni i cenovni rizik) - Standardizovani pristup;
- Operativni rizik - Pristup osnovnog indikatora;
- Rizik likvidnosti - GAP likvidnosti (uz primenu kritičnog stres scenarija);
- Rizik promene kamatnih stopa u bankarskoj knjizi - Metod modifikovanog trajanja (GAP Duration);
- Ostali rizici - Banka izdvaja 5% regulatorno obračunatih kapitalnih zahteva za ostale rizike.

Banka za sve navedene rizike sprovodi stres testiranje za materijalno značajne rizike i obračunava kapitalne zahteve u uslovima stresa.

6. Podaci, odnosno informacije koji se odnose na zaštitne slojeve kapitala

6.1. Podaci o geografskoj raspodeli izloženosti značajnih za izračunavanje kontracikličnog zaštitnog sloja kapitala

u '000 RSD

Red broj		Opšte kreditne izloženosti		izloženosti iz knjige trgovanja		izloženosti po osnovu sekuritizacije		Kapitalni zahtevi				Ponderi kapitalnih zahteva	Stopa kontracikličnog zaštitnog sloja kapitala
		Iznos izloženosti prema standardizovanom pristupu	Iznos izloženosti prema IRB pristupu	Zbir dugih i kratkih pozicija iz knjige trgovanja	Iznos izloženosti iz knjige trgovanja prema internom modelu	Iznos izloženosti prema standardizovanom pristupu	Iznos izloženosti prema IRB pristupu	Od čega: opšte kreditne izloženosti	Od čega: izloženosti iz knjige trgovanja	Od čega: izloženosti po osnovu sekuritizacije	Ukupno		
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
1.	Raščlanjavanje po državama												
1.1.	SLOVENIJA	11.169.701	-	1.388.917	-	-	-	893.576	111.113	-	1.004.689	9,14	0%
1.2.	REPUBLIKA SRBIJA	122.895.024	-	1.973.174	-	-	-	9.831.602	157.854	-	9.989.456	90,86	0%
2.	Ukupno	134.064.724	-	3.362.091	-	-	-	10.725.178	268.967	-	10.994.145	100,00	

U izloženosti prema Republici Srbiji su prikazane i izloženosti prema Crnoj Gori, Velikoj Britaniji, Grčkoj, Italiji, Kipru, Belgiji i Nemačkoj, prema kojima je Banka na dan 31.12.2020. godine imala izloženost preko 10 miliona RSD, kao i veliki broj drugih zemalja prema kojima je banka imala zanemarljivu izloženost.

6.2. Podaci o iznosu kontracikličnog zaštitnog sloja kapitala

u '000 RSD

Redni broj	Naziv	Iznos
1.	Ukupna rizična aktiva	167.970.312
2.	Specifična stopa kontracikličnog zaštitnog sloja kapitala	0.0%
3.	Zahtev za kontraciklični zaštitni sloj kapitala banke	0

7. Podaci, odnosno informacije koji se odnose na izloženosti Banke rizicima i pristupe za merenje odnosno procenu rizika

7.1. Kreditni rizik

7.1.1. Podaci odnosno informacije koji se odnose na način na koji banka vrši internu klasifikaciju potraživanja

Prema interno definisanoj Metodologiji za klasifikaciju bilansne aktive i vanbilansnih stavki zasnovanoj na odredbama Odluke Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke Banka vrši klasifikaciju svojih potraživanja. Klasifikacija se vrši na osnovu sledećih kriterijuma:

1. Blagovremenosti, odnosno docnje dužnika u izmirivanju obaveza (trenutna i docnja u poslednjih godinu dana),
2. Finansijsko stanje, odnosno kreditna sposobnost dužnika,
3. Kvalitet sredstava obezbeđenja potraživanja (prvoklasna i adekvatna sredstva obezbeđenja).

Na osnovu navedenih parametara potraživanja dužnika se klasifikuju u jednu od sledećih kategorija: A, B, V, G ili D.

Za razvrstavanje klijenata u nivoe kreditnog rizika Banka koristi interni rejting. Interni rejting klijenta je rezultat internog rejting procesa koji se obavlja Banci, i isti se uzima u obzir kod kreditnog procesa kao ulazni parametar. Interni kreditni rejting se dodeljuje svim klijentima od kojih Banka ima kreditno potraživanje. Dodatno, interni rejting se koristi i u procesu obračuna obezvređenja plasmana odnosno za obračun PD.

Prvo određivanje rejtinga i stalna provera kreditnog rejtinga neophodni su iz sledećih razloga:

- osnova za definisanje uslova zaduženja,
- ekonomska kvantifikacija rizika neizmirenja obaveza,
- ispunjavanje regulatornih zahteva.

Banka koristi rejting skalu koja uključuje 10 kategorija rejtinga, od kojih je 9 kategorija kod kojih ne postoji status neizmirenja obaveza i 1 kategorija koja označava status neizmirenja obaveza.

7.1.2. Podaci, odnosno informacije koji se odnose na postupak utvrđivanja obezvređenja potraživanja

Banka je procenu obezvređenja bilansne aktive i verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama na dan 31.12.2020. godine vršila u skladu sa svojom računovodstvenom politikom i internim aktom Metodologija za procenu obezvređenja bilansne aktive i verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama u skladu sa MSFI 9 (u daljem tekstu: Metodologija za procenu obezvređenja).

Banka je u skladu sa zahtevima MSFI 9 definisala kriterijume za razvrstavanje bilansne aktive i vanbilansnih stavki u nivoe obezvređenja (Nivo 1, 2 i 3) u zavisnosti od stepena povećanja kreditnog rizika u odnosu na dan početnog priznavanja, uključujući i kriterijume za prelazak potraživanja iz jednog nivoa obezvređenja u drugi.

Banka najmanje jednom u tri meseca za sve finansijske instrumente:

- procenjuje kvalitet potraživanja, utvrđuje da li postoji objektivan dokaz obezvređenja,
- procenjuje da li je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika u odnosu na dan početnog priznavanja i
- obračunava iznos obezvređenja po osnovu očekivanih gubitaka.

7.1.2.1 Utvrđivanje pojedinačno značajne izloženosti

Materijalno značajan iznos potraživanja - je iznos veći od 1% pojedinačnog potraživanja Banke od dužnika, ali ne manji od 1.000 dinara za dužnika koji je fizičko lice, odnosno ne manji od 10.000 dinara za dužnika koji je pravno lice.

Prilikom definisanja pojedinačno materijalne izloženosti Banka je uzela u obzir nivo diversifikacije portfolija, limite koji su definisani u okviru kreditnog procesa kao i stepen razvijenosti modela za obračun ispravke vrednosti potraživanja.

Banka je utvrdila da je pojedinačno značajna izloženost ona izloženost koja prelazi 18.000.000 RSD na nivou klijenta pravnog lica, odnosno 6.000.000 RSD na nivou klijenta-fizičkog lica.

Iznos pojedinačno značajne izloženosti Banka revidira jednom godišnje ili češće po potrebi.

7.1.2.2 Utvrđivanje objektivnog dokaza obezvređenja i značajnog povećanja kreditnog rizika

Prilikom procene očekivanih kreditnih gubitaka za potrebe obračuna ispravke vrednosti, Banka procenjuje za sve finansijske instrumente pojedinačno (na nivou pojedinačne partije) da li je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika odnosno default-a i na osnovu toga vrši raspodelu potraživanja po nivoima:

- Nivo 1 pokriva sve nove finansijske instrumente u trenutku inicijalnog priznavanja i instrumente koji nemaju značajno pogoršanje kreditnog kvaliteta od trenutka inicijalnog priznavanja;
- Nivo 2 pokriva finansijske instrumente koji imaju značajno povećanje kreditnog rizika od trenutka inicijalnog priznavanja, ali ne postoji objektivni dokaz obezvređenja po osnovu kreditnih gubitaka;
- Nivo 3 pokriva finansijske instrumente kod kojih postoji objektivni dokaz obezvređenja na izveštajni datum.

Default, odnosno status neizmirenja obaveza, je definisan kao materijalno značajno kašnjenje od najmanje 90 dana na nivou pojedinačnog finansijskog instrumenta. Default može biti identifikovan i pre kašnjenja od 90 dana ukoliko se identifikuju drugi kvantitativni ili kvalitativni kriterijumi koji ukazuju na postojanje objektivnog dokaza obezvređenja finansijskog sredstva. Za te potrebe, Banka je identifikovala listu indikatora koje sagledava radi identifikacije statusa default-a.

Utvrđivanje značajnog povećanja kreditnog rizika

Banka je identifikovala parametre čija identifikacija odražava ili može ukazivati da je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika:

- Docnja preko 30 dana u materijalno značajnom iznosu,
- Značajno pogoršanje rejtinga na dan obračuna u odnosu na inicijalno priznavanje,
- Potraživanje je restrukturirano usled finansijskih poteškoća dužnika,
- Značajno povećanje kreditnog rizika je utvrđeno u okviru monitoring procesa,
- Pogoršanje rejtinga eksterne rejting agencije koje dovodi do prelaska rejtinga iz investment u non-investment rejting klasu.

Prema Metodologiji za obračun obezvređenja, Banka obračunava ispravku vrednosti u iznosu koji je jednak očekivanim kreditnim gubicima tokom životnog veka, ako je kreditni rizik za taj finansijski instrument značajno porastao od početnog priznavanja, ili postoji identifikovan objektivni dokaz obezvređenja (finansijska sredstva u nivou 2 i 3 redom), odnosno do iznosa koji je jednak očekivanim dvanaestomesečnim kreditnim gubicima za sve finansijske instrumente kod kojih kreditni rizik nije značajno porastao od početnog priznavanja (finansijska sredstva u nivou 1).

Obračun obezvređenja-Nivo 1

Za potrebe obračuna ispravke vrednosti, očekivani dvanaestomesečni kreditni gubici su deo očekivanih kreditnih gubitaka tokom čitavog roka trajanja finansijskog sredstva i predstavljaju manjkove gotovine tokom roka trajanja koji će rezultirati ako se dogodi neizvršenje u roku od 12 meseci nakon datuma izveštavanja, ponderisani verovatnoćom nastanka takvog neizvršenja.

Obračun obezvređenja-Nivo 2

Očekivani gubitak predstavlja verovatnoćom ponderisane procene kreditnih gubitaka tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta.

Obračun obezvređenja-Nivo 3

Procena obračuna ispravke vrednosti za izloženosti koje se nalaze u nivou 3 se vrši za:

- sve izloženost sa identifikovanim statusom neizmirenja obaveza - statusom default-a;
- sve finansijske instrumente koji ispunjavaju definiciju POCI u skladu sa IFRS 9.

Za ove finansijske instrumente, ispravka vrednosti se obračunava kao razlika između bruto knjigovodstvene vrednosti sredstva i sadašnje vrednosti procenjenih budućih tokova gotovine diskontovanih efektivnom kamatnom stopom finansijskog sredstva.

Procena obezvređenja na pojedinačnoj osnovi

Kako u skladu sa standardom očekivani kreditni gubici predstavljaju verovatnoćom ponderisane procene kreditnih gubitaka, Banka uvažava postojanje više mogućih scenarija naplate prilikom procene očekivanih budućih tokova gotovine: realizacija kolaterala, restrukturiranje i reprogramiranje, stečaj, prodaja potraživanja i sve ostalo što se smatra relevantnim.

Prilikom definisanja scenarija, Banka polazi od definisanih strategija naplate koje definišu nadležni Sektori.

Prilikom određivanja procenata verovatnoće određenih scenarija, Banka se vodi istorijom realizacije i naplate problematičnih plasmana, ali i specifičnostima pojedinačnih izloženosti kao i svim ostalim raspoloživim informacijama koje mogu biti relevantne u proceni verovatnoće realizacije određene strategije naplate.

Procena obezvređenja bilansne aktive i verovatnog gubitka po osnovu vanbilansnih stavki na grupnoj osnovi

Za izloženosti za koje se ne primenjuje procena na pojedinačnoj osnovi, primenjuje se grupni pristup, koji podrazumeva grupisanje preostalih finansijskih instrumenata u nivou 3 po podsegmentima:

1. pravna lica
2. fizička lica
3. finansijske institucije
4. izloženosti prema državama i ostalim državnim institucijama.

Banka dalje u okviru svakog podsegmenta deli dužnike po kategorijama na jednu od deset grupau zavisnosti od dodeljenog internog rejtinga Banke.

Pristup segmentu izloženosti prema državama i finansijskim organizacijama

Kako Banka ne poseduje adekvatnu istoriju u pogledu migracija i default-a izloženosti prema državama i finansijskim institucijama, prilikom procene ispravke vrednosti i rizika default-a izloženosti po osnovu finansijskih instrumenata država, njenih organa kao i finansijskih institucija, oslanja se na podatke eksterne rejting agencije Moody's.

Za Banke koje nemaju određen rejting eksterne rejting agencije (Moody's), uzima se u obzir rejting države u kojoj se banka nalazi.

7.1.2.3 Podaci o promenama na ispravkama vrednosti

u '000 RSD

	Gotovina i sredstva kod centralne banke	Plasmani bankama	Plasmani komitentima	HOV po am. vrednosti	Ostala aktiva	Vanbilans. obaveze	Ukupno
Stanje 1. januara 2020. godine	4.692	174.192	4.081.701	179.751	228.888	69.537	4.738.761
Nova ispravka vrednosti	4.751	80.218	6.384.920	63.658	36.888	252.604	6.823.039
Smanjenje ispravke vrednosti	(4.619)	(85.068)	(6.375.470)	(58.513)	(44.590)	(276.054)	(6.844.314)
Ispravka vrednosti kamate na obezvređene kredite	-	-	96.572	-	-	-	96.572
Otpisi	-	-	(446)	-	(102.968)	-	(103.414)
Prenos u vanbilansnu evidenciju	-	-	(154.502)	-	(1)	-	(154.503)
Kursne razlike	-	(2.244)	(331)	-	(10)	(2.666)	(5.251)
Ostalo/prestanak priznavanja	-	-	(1.080)	-	3	-	(1.077)

	Gotovina i sredstva kod centralne banke	Plasmani bankama	Plasmani komitentima	HOV po am. vrednosti	Ostala aktiva	Vanbilans. obaveze	Ukupno
finansijskih instrumenata							
Stanje 31. decembra 2020.	4.824	167.098	4.031.364	184.896	118.210	43.421	4.549.813

7.1.3. Ukupan iznos izloženosti Banke

U sledećoj tabeli prikazujemo iznos bruto izloženosti nakon računovodstvenih otpisa, izuzimajući efekte tehnika ublažavanja kreditnog rizika, uključujući bruto izloženosti na dan 31.12.2019. godine i na dan 31.12.2020. godine kao i iznos prosečnih izloženosti u tom periodu:

u '000 RSD

Klase izloženosti	Bruto izloženost 31.12.2019.	Bruto izloženost 31.12.2020.	Prosečna bruto izloženost
1) izloženosti prema državama i centralnim bankama	30.780.217	51.440.135	41.110.176
2) izloženosti prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lok. samouprave	882.475	1.053.338	967.906
3) izloženosti prema javnim administrativnim telima	-	-	-
4) izloženosti prema međunarodnim razvojnim bankama	-	-	-
5) izloženosti prema međunarodnim organizacijama	-	-	-
6) izloženosti prema bankama	10.876.775	15.682.313	13.279.544
7) izloženosti prema privrednim društvima	675.637.514	610.109.248	642.873.381
8) izloženosti prema fizičkim licima	100.966.641	98.044.753	99.505.697
9) izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	26.299.292	22.750.545	24.524.918
10) izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	4.660.529	4.488.178	4.574.353
11) visokorizične izloženosti	-	2.951.105	1.475.552
12) izloženosti po osnovu pokrivenih obveznica	-	-	-
13) izloženosti po osnovu ulaganja u investicione fondove	10.444.433	3.680.467	7.062.450
14) vlasnička ulaganja	6.035.060	5.656.761	5.845.910
15) ostale izloženosti	54.010.333	53.196.375	53.603.354
Ukupno:	920.593.269	869.053.219	894.823.244

U tabeli u nastavku prikazujemo iznos bruto izloženosti na dan 31.12.2020. godine kao i iznos aktive ponderisane kreditnim rizikom po klasama izloženosti:

u '000 RSD

Klase izloženosti	Bruto izloženost 31.12.2020.	Iznos aktive ponderisane kreditnim rizikom
1) izloženosti prema državama i centralnim bankama	51.440.135	-
2) izloženosti prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lok. samouprave	1.053.338	720.447
3) izloženosti prema javnim administrativnim telima	-	-
4) izloženosti prema međunarodnim razvojnim bankama	-	-
5) izloženosti prema međunarodnim organizacijama	-	-
6) izloženosti prema bankama	15.682.313	3.171.648
7) izloženosti prema privrednim društvima	610.109.248	77.857.422
8) izloženosti prema fizičkim licima	98.044.753	12.483.752
9) izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	22.750.545	10.838.321
10) izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	4.488.178	3.704.663
11) visokorizične izloženosti	2.951.105	3.878.949
12) izloženosti po osnovu pokrivenih obveznica	-	-

Klase izloženosti	Bruto izloženost 31.12.2020.	Iznos aktive ponderisane kreditnim rizikom
13) izloženosti po osnovu ulaganja u investicione fondove	3.680.467	550.810
14) vlasnička ulaganja	5.656.761	12.332.323
15) ostale izloženosti	53.196.375	12.418.485
Ukupno:	869.053.219	137.956.820

7.1.4. Geografska raspodela izloženosti

U narednoj tabeli prikazujemo geografsku raspodelu svih izloženosti prema materijalno značajnim oblastima na 31.12.2020. godine, po klasama izloženosti:

u '000 RSD

Klase izloženosti	Bruto izloženost 31.12.2020.						Ukupno (Σ)
	Republika Srbija	Evropska unija	SAD	Ruska Federacija	UAE	Ostalo	
Država i centr. banke	51.440.135	-	-	-	-	-	51.440.135
Lokalna samouprava	1.053.338	-	-	-	-	-	1.053.338
Javna administrativna tela	-	-	-	-	-	-	-
Banke	3.255.425	10.274.268	1.143.634	5.743	861.254	141.990	15.682.313
Privredna društva	593.448.842	4.840.957	1.049	148	-	11.818.252	610.109.248
Fizička lica	97.002.266	557.929	87.989	1.918	-	394.652	98.044.754
Izloženosti obezbeđenje hipotekama	22.710.099	-	-	-	-	40.446	22.750.545
Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	3.999.677	151.964	825	9	-	335.704	4.488.178
Otvoreni investicioni fond	3.680.467	-	-	-	-	-	3.680.467
Visokorizične izloženosti	2.809.069	142.035	-	-	-	-	2.951.105
Vlasnička ulaganja	32.923	4.467.314	-	-	-	1.156.524	5.656.761
Ostale izloženosti	53.164.324	3	-	-	-	32.048	53.196.375
Ukupno (Σ)	832.596.565	20.434.469	1.233.498	7.818	861.254	13.919.615	869.053.219
Učešće :	95,81%	2,35%	0,14%	0,00%	0,10%	1,60%	100,00%

S obzirom na to da je najveći iznos izloženosti skoncentrisan na teritoriji Republike Srbije, u nastavku dajemo pregled izloženosti po klasama izloženosti i to po regionima unutar Republike Srbije na 31.12.2020. godine:

u '000 RSD

Klase izloženosti	Beograd	Centralna Srbija	Kosovo	Vojvodina	Ukupno (Σ)
Država i centr. banke	51.439.272	573	-	290	51.440.135
Lokalna samouprava	12.171	1.040.422	-	745	1.053.338
Javna administrativna tela	-	-	-	-	-
Banke	3.030.451	73.221	-	151.753	3.255.425
Privredna društva	409.779.036	75.064.214	11.972	108.593.620	593.448.842
Fizička lica	31.384.638	42.863.888	178.504	22.575.235	97.002.266
Izloženosti obezbeđenje hipotekama	13.198.575	2.930.900	321	6.580.303	22.710.099
Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	2.541.851	791.946	881	664.999	3.999.677
Otvoreni investicioni fond	3.680.467		-		3.680.467
Visokorizične izloženosti	2.200.171	318.775	-	290.124	2.809.069
Vlasnička ulaganja	31.951		-	972	32.923
Ostale izloženosti	46.894.347	5.755.357	-	514.620	53.164.324
Ukupno (Σ)	564.192.932	128.839.295	191.678	139.372.660	832.596.565
Učešće :	67,76%	15,47%	0,02%	16,74%	100,00%

Geografska raspodela svih izloženosti prema materijalno značajnim oblastima, po klasama izloženosti na 31.12.2019. godine je bila:

u '000 RSD

Klase izloženosti	Bruto izloženost 31.12.2019.						Ukupno (Σ)
	Republika Srbija	Evropska unija	SAD	Ruska Federacija	UAE	Ostalo	
Država i centr. banke	30.780.217	-	-	-	-	-	30.780.217
Lokalna samouprava	882.475	-	-	-	-	-	882.475
Javna administrativna tela	-	-	-	-	-	-	0
Banke	3.494.521	6.238.934	-	11.095	944.576	187.649	10.876.775
Privredna društva	663.997.080	2.651.822	1.478	-	-	8.987.134	675.637.514
Fizička lica	100.140.425	531.640	88.911	1.919	-	203.746	100.966.641
Izloženosti obezbeđenje hipotekama	25.943.653	-	-	-	-	355.638	26.299.292
Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	4.609.091	50.483	825	15	-	114	4.660.529
Otvoreni investicioni fond	3.693.347	6.751.086	-	-	-	-	10.444.433
Visokorizične izloženosti	-	-	-	-	-	-	-
Vlasnička ulaganja	33.211	4.595.444	-	-	-	1.406.405	6.035.060
Ostale izloženosti	53.980.216	0	-	-	-	30.117	54.010.333
Ukupno (Σ)	887.554.237	20.819.409	91.214	13.029	944.576	11.170.804	920.593.269
Učešće :	96,41%	2,26%	0,01%	0,00%	0,10%	1,21%	100,00%

S obzirom da je najveći iznos izloženosti skoncentrisan na teritoriji Republike Srbije u nastavku je dat pregled izloženosti po klasama izloženosti i to po regionima unutar Republike Srbije na dan 31.12.2019. godine:

u '000 RSD

Klase izloženosti	Beograd	Centralna Srbija	Kosovo	Vojvodina	Ukupno (Σ)
Država i centr. banke	30.776.610	3.120	-	487	30.780.217
Lokalna samouprava	4.404	877.322	-	748	882.475
Javna administrativna tela	-	-	-	-	0
Banke	3.313.801	50.403	-	130.317	3.494.521
Privredna društva	380.106.847	86.990.614	11.973	196.887.646	663.997.080
Fizička lica	33.051.558	44.340.515	226.121	22.522.231	100.140.425
Izloženosti obezbeđenje hipotekama	9.284.111	3.232.918	6.368	13.420.257	25.943.653
Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	2.453.217	955.340	3.305	1.197.229	4.609.091
Otvoreni investicioni fond	3.693.347	-	-	-	3.693.347
Visokorizične izloženosti	-	-	-	-	-
Vlasnička ulaganja	32.239	0	-	972	33.211
Ostale izloženosti	46.807.496	5.665.421	-	1.507.299	53.980.216
Ukupno (Σ)	509.523.631	142.115.653	247.767	235.667.186	887.554.237
Učešće :	57,41%	16,01%	0,03%	26,55%	100,00%

7.1.5. Raspodela izloženosti Banke prema sektorima

31.12.2020.

u '000 RSD

Sektor/Klase izloženosti		Država i centr. banke	Lokalna samouprava	Javna administrativna tela	Banke	Privredna društva	Fizička lica	Izloženosti obezbeđene hipotekama	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	Otvoreni investicioni fondovi	Visokorizične izloženosti	Vlasnička ulaganja	Ostalo	Ukupno (Σ)	Učešće
Sektor privrednih društava	Potraživanje	-	-	-	-	502.107.108	17.693.793	20.784.473	1.551.420	-	2.344.813	3.817	2	544.485.425	62,7%
	Obezvredjenje	-	-	-	-	2.413.470	81.357	25.572	203.432	-	69.869	37	19,94	2.793.737	38,7%
Sektor javnih preduzeća	Potraživanje	-	-	-	-	36.066.116	1.514.159	132.085	81	-	-	1.941	-	37.714.381	4,3%
	Obezvredjenje	-	-	-	-	55.523	7.601	64	81	-	-	-	-	63.268	0,9%
Sektor stanovništva	Potraživanje	-	-	-	-	-	70.816.768	1.622.046	789.000	-	-	-	1.839.971	75.067.785	8,6%
	Obezvredjenje	-	-	-	-	-	320.137	5.068	346.491	-	-	-	9.245	680.941	9,4%
Sektor drugih komitenata	Potraživanje	-	-	-	1.675.946	46.429.094	1.318.938	46.678	1.398.883	-	-	24.206	13.531.861	64.425.606	7,4%
	Obezvredjenje	-	-	-	-	-	-	-	720.174	-	-	24.206	591	744.971	10,3%
Javni sektor	Potraživanje	29.171.779	1.053.338	-	-	6.190.831	1.718	-	131.278	-	-	5	5.034.895	41.583.843	4,8%
	Obezvredjenje	1.665	10.744	-	-	23.025	56	-	54.083	-	-	-	10.721	100.294	1,4%
Sektor finan. i osiguranj	Potraživanje	22.268.357	-	-	1.579.479	940.913	1.804	-	786	3.680.467	464.257	2.954	32.757.596	61.696.612	7,1%
	Obezvredjenje	104.061	-	-	137.374	44	10	-	783	-	-	-	2.478.113	2.720.384	37,6%
Sektor preduzetnika	Potraživanje	-	-	-	-	956.321	3.806.789	45.681	66.874	-	-	-	-	4.875.666	0,6%
	Obezvredjenje	-	-	-	-	944	15.026	256	9.040	-	-	-	-	25.266	0,3%
Privatna domaćinstava sa zaposlenim licima i reg. polj.proizvodači	Potraživanje	-	-	-	-	758.459	1.823.822	79.136	61.360	-	-	-	-	2.722.776	0,3%
	Obezvredjenje	-	-	-	-	595	8.466	4	22.933	-	-	-	-	31.998	0,4%
Sektor stranih lica	Potraživanje	-	-	-	12.426.889	16.660.406	1.066.963	40.446	488.497	-	142.035	5.623.838	32.051	36.481.125	4,2%
	Obezvredjenje	-	-	-	6.793	52.047	32	65	4.969	-	862	-	-	64.767	0,9%
Ukupno (Σ)	Potraživanje	51.440.135	1.053.338	0	15.682.313	610.109.248	98.044.753	22.750.545	4.488.178	3.680.467	2.951.105	5.656.761	53.196.375	869.053.219	100%
	Obezvredjenje	105.726	10.744	0	144.167	2.545.648	432.683	31.029	1.361.986	-	70.731	24.243	2.498.669	7.225.626	100%

31.12.2019.

u '000 RSD

Sektor/Klase izloženosti		Država i centr. banke	Lokalna samouprava	Javna administrativna tela	Banke	Privredna društva	Fizička lica	Izloženosti obezbeđene hipotekama	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	Otvoreni investicioni fondovi	Vlasnička ulaganja	Ostalo	Ukupno (Σ)	Učešće
Sektor privrednih društava	Potraživanje	-	-	-	-	556,130,994	19,013,788	22,929,057	2,159,641	-	4,789	4,093,249	604,331,517	65.65%
	Obezvredjenje	-	-	-	-	2,618,129	78,367	43,081	269,857	-	37	-	3,009,471	40.51%
Sektor javnih preduzeća	Potraživanje	-	-	-	-	51,691,633	1,364,365	37,869	212,516	-	1,572	-	53,307,954	5.79%
	Obezvredjenje	-	-	-	-	270,640	14,312	84	547	-	-	-	285,583	3.84%
Sektor stanovništva	Potraživanje	-	-	-	-	-	72,410,286	2,165,731	919,772	-	-	2,808,810	78,304,599	8.51%
	Obezvredjenje	-	-	-	-	-	239,843	8,753	343,433	-	-	3,151	595,181	8.01%
Sektor drugih komitenata	Potraživanje	-	-	-	1,991,535	51,478,147	1,592,842	397,394	1,022,752	-	24,206	11,981,225	68,488,101	7.44%
	Obezvredjenje	-	-	-	-	-	1	1,538	559,954	-	24,206	14,044	599,744	8.07%
Javni sektor	Potraživanje	16,285,193	882,475	-	-	2,530,847	3,367	-	125,338	-	5	2,090,153	21,917,377	2.38%
	Obezvredjenje	833	20,791	-	-	29,557	186	-	48,765	-	-	1,264	101,396	1.36%
Sektor finansija i osiguranja	Potraživanje	14,495,025	-	-	1,502,986	664,956	1,882	19,285	881	3,693,347	2,639	33,006,779	53,387,780	5.80%
	Obezvredjenje	103,847	-	-	86,519	10,255	25	-	875	-	-	2,530,508	2,732,029	36.78%
Sektor preduzetnika	Potraživanje	-	-	-	-	901,176	3,500,517	202,856	81,591	-	-	-	4,686,141	0.51%
	Obezvredjenje	-	-	-	-	417	9,325	922	11,185	-	-	-	21,848	0.29%
Privatna domaćinstava sa zaposlenim licima i reg. polj. proizvođači	Potraživanje	-	-	-	-	599,328	2,228,581	191,461	86,604	-	-	-	3,105,974	0.34%
	Obezvredjenje	-	-	-	-	234	6,277	93	19,192	-	-	-	25,796	0.35%
Sektor stranih lica	Potraživanje	-	-	-	7,382,254	11,640,434	851,013	355,638	51,434	6,751,086	6,001,849	30,117	33,063,825	3.59%
	Obezvredjenje	-	-	-	4,854	33,287	3	13,509	5,915	-	-	-	57,568	0.77%
Ukupno (Σ)	Potraživanje	30,780,217	882,475	-	10,876,775	675,637,514	100,966,641	26,299,292	4,660,529	10,444,433	6,035,060	54,010,333	920,593,269	100.00%
	Obezvredjenje	104,680	20,791	-	91,373	2,962,519	348,339	67,980	1,259,723	0	24,243	2,548,968	7,428,616	100.00%

U nastavku dajemo pregled raspodele izloženosti po klasama izloženosti i sektorima i to za izloženosti za koje je izvršena ispravka vrednosti na 31.12.2020. i 31.12.2019. godine:

31.12.2020.

u '000 RSD

Sektor/Klase izloženosti		Država i centr. banke	Lokalna samouprava	Javna administrativna tela	Banke	Privredna društva	Fizička lica	Izloženosti obezbeđene hipotekama	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	Otvoreni investicioni fondovi	Visokorizične izloženosti	Vlasnička ulaganja	Ostalo	Ukupno (Σ)	Učešće
Sektor privrednih društava	Potraživanje	-	-	-	-	58.782.627	2.636.898	4.602.834	1.008.316	-	1.753.195	171	2	68.784.043	47,4%
	Obezvređenje	-	-	-	-	2.413.470	81.357	25.572	203.432	-	69.869	37	-	2.793.737	38,7%
	Dospelo	-	-	-	-	503.925	311.892	322.482	611.267	-	-	-	-	1.749.566	35,6%
Sektor javnih preduzeća	Potraživanje	-	-	-	-	11.525.700	755.479	12.800	81	-	-	-	-	12.294.061	8,5%
	Obezvređenje	-	-	-	-	55.523	7.601	64	81	-	-	-	-	63.268	0,9%
	Dospelo	-	-	-	-	120.661	96.792	-	50	-	-	-	-	217.503	4,4%
Sektor stanovništva	Potraživanje	-	-	-	-	-	13.498.724	1.219.836	630.819	-	-	-	162.543	15.511.921	10,7%
	Obezvređenje	-	-	-	-	-	320.137	5.068	346.491	-	-	-	9.245	680.941	9,4%
	Dospelo	-	-	-	-	-	977.581	9.308	454.481	-	-	-	13.780	1.455.150	29,6%
Sektor drugih komitenata	Potraživanje	-	-	-	-	-	1	-	1.135.728	-	-	24.206	66.553	1.226.488	0,8%
	Obezvređenje	-	-	-	-	-	-	-	720.174	-	-	24.206	591	744.971	10,3%
	Dospelo	-	-	-	-	-	-	-	1.132.843	-	-	-	302.658,09	1.133.146	23,1%
Javni sektor	Potraživanje	4.013	1.053.336	-	-	1.986.530	1.717	-	55.550	-	-	-	998.055	4.099.202	2,8%
	Obezvređenje	1.665	10.744	-	-	23.025	56	-	54.083	-	-	-	10.721	100.294	1,4%
	Dospelo	34	130.442	-	-	-	-	-	47.469	-	-	-	-	177.945	3,6%
Sektor finan. i osiguranja	Potraživanje	12.652.882	-	-	364.059	9.102	1.804	-	786	-	-	-	16.001.464	29.030.095	20,0%
	Obezvređenje	104.061	-	-	137.374	44	10	-	783	-	-	-	2.478.113	2.720.384	37,6%
	Dospelo	-	-	-	74	-	-	-	532	-	-	-	-	606	0,0%
Sektor preduzetnika	Potraživanje	-	-	-	-	47.063	451.273	17.379	19.658	-	-	-	-	535.373	0,4%
	Obezvređenje	-	-	-	-	944	15.026	256	9.040	-	-	-	-	25.266	0,3%
	Dospelo	-	-	-	-	-	57.693	-	19.349	-	-	-	-	77.042	1,6%
Privatna domaćinstava sa zaposlenim licima i reg. polj.proizvođači	Potraživanje	-	-	-	-	96.831	185.797	2.766	45.642	-	-	-	-	331.036	0,2%
	Obezvređenje	-	-	-	-	595	8.466	4	22.933	-	-	-	-	31.998	0,4%
	Dospelo	-	-	-	-	-	35.336	-	45.403	-	-	-	-	80.740	1,6%
Sektor stranih lica	Potraživanje	-	-	-	11.240.847	1.760.555	7.069	12.932	152.915	-	48.105	-	2.357,81	13.222.425	9,1%
	Obezvređenje	-	-	-	6.793	52.047	32	65	4.969	-	862	-	-	64.767	0,9%
	Dospelo	-	-	-	-	-	9	-	18.498	-	-	-	2	18.509	0,4%
Ukupno (Σ)	Potraživanje	12.656.895	1.053.336	-	11.604.906	74.208.408	17.538.761	5.868.546	3.049.496	-	1.801.300	24.378	17.228.619	145.034.644	100%
	Obezvređenje	105.726	10.744	-	144.167	2.545.648	432.683	31.029	1.361.986	-	70.731	24.243	2.498.669	7.225.626	100%
	Dospelo	34	130.442	-	74	624.586	1.479.304	331.789	2.329.894	-	-	-	14.085	4.910.207	100%

31.12.2019.

u '000 RSD

Sektor/Klase izloženosti		Država i centr. banke	Lokalna samouprava	Javna administrativn a tela	Banke	Privredna društva	Fizička lica	Izloženosti obezbeđene hipotekama	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	Otvoreni investicioni fondovi	Vlasnička ulaganja	Ostalo	Ukupno (Σ)	Učešće
Sektor privrednih društava	Potraživanje	-	-	-	-	69,322,163	2,516,496	10,450,305	1,197,868	-	171	-	83,487,002	51.04%
	Obezvredjenje	-	-	-	-	2,618,129	78,367	43,081	269,857	-	37	-	3,009,471	40.51%
	Dospelo	-	-	-	-	1,166,056	90,803	163,957	757,948	-	-	-	2,178,765	39.91%
Sektor javnih preduzeća	Potraživanje	-	-	-	-	16,844,303	630,864	16,827	1,138	-	-	-	17,493,132	10.70%
	Obezvredjenje	-	-	-	-	270,640	14,312	84	547	-	-	-	285,583	3.84%
	Dospelo	-	-	-	-	1,601	40,191	-	81	-	-	-	41,873	0.77%
Sektor stanovništva	Potraživanje	-	-	-	-	-	13,545,750	1,700,031	747,448	-	-	89,089	16,082,318	9.83%
	Obezvredjenje	-	-	-	-	-	239,843	8,753	343,433	-	-	3,151	595,181	8.01%
	Dospelo	-	-	-	-	-	1,070,670	34,601	534,075	-	-	3,999	1,643,345	30.10%
Sektor drugih komitenata	Potraživanje	-	-	-	-	-	27	308,362	967,824	-	24,206	915,541	2,215,960	1.35%
	Obezvredjenje	-	-	-	-	-	1	1,538	559,954	-	24,206	14,044	599,744	8.07%
	Dospelo	-	-	-	-	-	-	279,946	965,117	-	-	597	1,245,661	22.82%
Javni sektor	Potraživanje	4,176	882,472	-	-	2,525,644	3,366	-	48,804	-	-	45,129	3,509,591	2.15%
	Obezvredjenje	833	20,791	-	-	29,557	186	-	48,765	-	-	1,264	101,396	1.36%
	Dospelo	179	103,030	-	-	-	-	-	48,736	-	-	28	151,972	2.78%
Sektor finan. i osiguranja	Potraživanje	11,494,851	-	-	631,491	463,472	1,882	-	881	-	-	16,663,909	29,256,486	17.89%
	Obezvredjenje	103,847	-	-	86,519	10,255	25	-	875	-	-	2,530,508	2,732,029	36.78%
	Dospelo	-	-	-	93	23	-	-	505	-	-	-	620	0.01%
Sektor preduzetnika	Potraživanje	-	-	-	-	29,482	372,608	145,262	41,386	-	-	-	588,738	0.36%
	Obezvredjenje	-	-	-	-	417	9,325	922	11,185	-	-	-	21,848	0.29%
	Dospelo	-	-	-	-	-	9,362	44,235	36,351	-	-	-	89,948	1.65%
Privatna domaćinstava sa zaposlenim licima i reg. polj.proizvođači	Potraživanje	-	-	-	-	6,705	210,695	4,262	62,952	-	-	-	284,613	0.17%
	Obezvredjenje	-	-	-	-	234	6,277	93	19,192	-	-	-	25,796	0.35%
	Dospelo	-	-	-	-	-	18,965	-	62,926	-	-	-	81,891	1.50%
Sektor stranih lica	Potraživanje	-	-	-	7,326,445	2,932,428	920	328,121	51,342	-	-	-	10,639,256	6.50%
	Obezvredjenje	-	-	-	4,854	33,287	3	13,509	5,915	-	-	-	57,568	0.77%
	Dospelo	-	-	-	1,353	-	5	-	23,687	-	-	-	25,044	0.46%
Ukupno (Σ)	Potraživanje	11,499,027	882,472	-	7,957,936	92,124,196	17,282,607	12,953,170	3,119,643	-	24,378	17,713,668	163,557,097	100.00%
	Obezvredjenje	104,680	20,791	-	91,373	2,962,519	348,339	67,980	1,259,723	-	24,243	2,548,968	7,428,616	100.00%
	Dospelo	179	103,030	-	1,446	1,167,680	1,229,996	522,740	2,429,425	-	-	4,623	5,459,118	100.00%

7.1.6. Raspodela izloženosti prema preostalom dospeću

31.12. 2020.

u '000 RSD

Klase izloženosti	Preostala ročnost (vrednost izloženosti)					Ukupno (Σ)
	Do 1 meseca	Od 1 do 3 meseci	Od 3 do 6 meseci	Od 6 do 12 meseci	Preko 12 meseci	
Država i centr. banke	22.164.353	1.212.003	996.163	1.386.865	25.546.281	51.305.664
Lokalna samouprava	191.185	-	19.265	53.267	778.878	1.042.595
Javna admin.tela	-	-	-	-	-	0
Banke	12.489.362	25.412	2.050	1.302	129.894	12.648.021
Privredna društva	3.533.055	1.414.470	2.123.146	15.447.421	55.499.918	78.018.010
Fizička lica	503.414	369.727	462.882	1.051.657	14.703.239	17.090.918
Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	1.149.649	1.836	7.293	10.642	1.924.341	3.093.761
Izloženosti obezbeđene hipotekama	152.807	511.949	464.391	2.321.353	18.865.959	22.316.459
Otvoreni investicioni fondovi	3.676.787	-	-	-	-	3.676.787
Visokorizične izloženosti	29	-	52.181	326.637	2.207.119	2.585.966
Vlasnička ulaganja	-	-	-	-	5.631.352	5.631.352
Ostale izloženosti	19.639.413	546.600	85.258	467.937	13.727.287	34.466.495
Ukupno (Σ)	63.500.053	4.081.999	4.212.629	21.067.081	139.014.268	231.876.029

31.12.2019.

u '000 RSD

Klase izloženosti	Preostala ročnost (vrednost izloženosti)					Ukupno (Σ)
	Do 1 meseca	Od 1 do 3 meseci	Od 3 do 6 meseci	Od 6 do 12 meseci	Preko 12 meseci	
Država i centr. banke	3	-	-	2	861.678	861.684
Lokalna samouprava	14.392.015	-	-	2.145.382	14.121.864	30.659.261
Javna admin. tela	-	-	-	-	-	-
Banke	7.707.186	13.998	-	2.130	179.218	7.902.532
Privredna društva	4.787.849	2.858.039	3.883.146	20.955.077	52.141.615	84.625.725
Fizička lica	681.218	330.457	584.886	1.131.045	14.254.570	16.982.176
Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	753.609	387.898	378.567	3.060.578	21.214.675	25.795.327
Izloženosti obezbeđene hipotekama	1.300.768	4.472	11.375	164.902	1.816.908	3.298.424
Otvoreni investicioni fondovi	10.433.989	-	-	-	-	10.433.989
Visokorizične izloženosti	-	-	-	-	-	-
Vlasnička ulaganja	-	-	-	-	6.009.401	6.009.401
Ostale izloženosti	17.324.446	316.682	176.496	661.801	14.559.309	33.038.734
Ukupno (Σ)	57.381.083	3.911.547	5.034.470	28.120.916	125.159.237	219.607.253

7.1.7. Obezvredena potraživanja i potraživanja u docnji prema geografskim područjima

31.decembar 2020.

u '000 RSD

Docnja/Regije		Obezvredena potraživanja na dan 31.12.2020.					Ukupno (Σ)
		Republika Srbija	Evropska unija	SAD	Ruska Federacija	Ostalo	
0	Potraživanje	126.920.211	10.896.030	665	5.745	2.301.786	140.124.437
	Obezvredenje	5.794.640	13.899	7	6	48.625	5.857.178
1-30 dana	Potraživanje	2.061.737	3	-	-	3	2.061.744
	Obezvredenje	87.328	-	-	-	-	87.328
31-60 dana	Potraživanje	458.399	7.836	-	-	1	466.237
	Obezvredenje	59.038	125	-	-	-	59.163
61-90 dana	Potraživanje	259.665	-	-	-	-	259.665
	Obezvredenje	21.747	-	-	-	-	21.747
preko 90 dana	Potraživanje	2.111.894	9.515	825	9	320	2.122.562
	Obezvredenje	1.198.102	957	825	9	318	1.200.210
Ukupno (Σ)	Potraživanje	131.811.906	10.913.384	1.490	5.754	2.302.110	145.034.644
	Obezvredenje	7.160.854	14.982	832	15	48.943	7.225.626

7.1.8. Raspodela izloženosti prema kategorijama klasifikacije (po Odluci NBS o klasifikaciji)

Raspodela izloženosti prema kategorijama klasifikacije kao i iznosi obračunate rezerve za procenjene gubitke su dati u tabelama u nastavku:

31.12.2020.

u '000 RSD

Kategorija klasifikacije	Bruto potraživanje	Rezerva za procenjene gubitke
A	51.832.898	-
B	60.026.442	1.202.625
V	56.887.213	6.125.816
G	2.244.282	1.396.617
D	6.693.821	5.449.843
N (ne klasifikuje se)	691.368.564	-
Ukupno (Σ)	869.053.219	14.174.902

31.12.2019.

u '000 RSD

Kategorija klasifikacije	Bruto potraživanje	Rezerva za procenjene gubitke
A	54.895.192	-
B	63.061.973	1.028.022
V	64.774.025	8.691.337
G	13.932.460	3.475.098
D	5.244.435	5.043.435
N (ne klasifikuje se)	718.685.184	-
Ukupno (Σ)	920.593.269	18.237.892

7.1.9. Kreditni rejtinzi

U skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke, Banka je internim aktima definisala upotrebu eksternih rejtinga za potrebe izračunavanja kapitalnih zahteva za kreditni rizik.

Za potrebe određivanja nivoa kreditnog kvaliteta za klasu izloženosti prema državama i centralnim bankama i klasu izloženosti prema bankama, Banka koristi kreditne rejtinge Agencije za rejting Moody's Investor Service Ltd. koja je, po rešenju Narodne banke Srbije (Rešenje G br. 1370 od 28.02.2012. godine) trenutno jedina podobna agencija za rejting u Srbiji. Kreditne rejtinge ove Agencije za rejting Banka koristi počevši od obračuna na 30. jun 2015. godine.

Za ostale izloženosti Banka primenjuje pondere kreditnog rizika propisane Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

Raspored kreditnih rejtinga u odgovarajuće nivoe kreditnog kvaliteta za izloženosti prema državama i centralnim bankama za koje postoji kreditni rejting izabrane agencije za rejting vrši se prema tabeli u nastavku:

Nivo kreditnog kvaliteta	1	2	3	4	5	6
Ponder kreditnog rizika	0%	20%	50%	100%	100%	150%

Banka izloženostima prema Republici Srbiji, Narodnoj banci Srbije, kao i državama i centralnim bankama država članica Evropske unije, koje su izražene i koje se izmiruju u njihovim nacionalnim valutama, dodeljuje ponder rizika 0%. Ostalim izloženostima prema državama i centralnim bankama za koje ne

postoji kreditni rejting izabrane agencije za rejting, odnosno na koje se ne primenjuje ponder rizika 0%, dodeljuje se ponder rizika 100%.

Banka kvartalno proverava objavljene rejtinge i u skladu sa tim primenjuje odgovarajuće izmene.

Banka izloženostima prema bankama čiji preostali rok dospeća nije duži od tri meseca, a koje su izražene i koje se izmiruju u nacionalnoj valuti dužnika, dodeljuje ponder rizika za jednu kategoriju lošiji od pondera propisanog za izloženosti prema državi u kojoj banka-dužnik ima sedište, s tim da taj ponder ne može biti niži od 20%.

Raspored kreditnih rejtinga u odgovarajuće nivoe kreditnog kvaliteta za izloženosti prema bankama čiji je preostali rok dospeća duži od tri meseca i za koje postoji kreditni rejting Izabrane agencije za rejting vrši prema tabeli u nastavku:

Nivo kreditnog kvaliteta	1	2	3	4	5	6
Ponder kreditnog rizika	20%	50%	50%	100%	100%	150%

Dodatno, raspored kreditnih rejtinga u odgovarajuće nivoe kreditnog kvaliteta za izloženosti prema bankama čiji preostali rok dospeća nije duži od tri meseca i za koje postoji kreditni rejting Izabrane agencije za rejting vrši prema tabeli u nastavku:

Nivo kreditnog kvaliteta	1	2	3	4	5	6
Ponder kreditnog rizika	20%	20%	20%	50%	50%	150%

Banka izloženostima prema bankama za koje ne postoji kreditni rejting izabrane agencije za rejting dodeljuje ponder kreditnog rizika naveden u tabeli u nastavku:

Nivo kreditnog kvaliteta	1	2	3	4	5	6
Ponder kreditnog rizika	20%	50%	100%	100%	100%	150%

Izloženostima prema bankama Banka dodeljuje ponder rizika 100% ukoliko za izloženosti prema državi u kojoj banka-dužnik ima sedište na postoji kreditni rejting.

Banka izloženostima prema bankama čija ugovorena efektivna ročnost nije duža od tri meseca i za koje ne postoji kreditni rejting Izabrane agencije za rejting dodeljuje ponder kreditnog rizika 20%.

Banka izloženostima prema bankama koje predstavljaju ulaganja u kapital ili u elemente kapitala propisane Odlukom o adekvatnosti kapitala Banke dodeljuje ponder kreditnog rizika 100%, osim kad ta ulaganja predstavljaju odbitnu stavku od kapitala Banke.

U narednoj tabeli dajemo prikaz iznosa izloženosti pre i nakon korišćenja kreditne zaštite za klasu izloženosti prema bankama na 31.12.2020. godine.

31.12.2020.

u '000 RSD

Kreditni rejting izabrane agencije za rejting (Moody's)	Nivo kreditnog kvaliteta	Država porekla banke	Bruto izloženost	Specifična prilagođavanja za kreditni rizik, dodatna prilagođavanja i potrebna rezerva	Neto izloženost	Instrumenti materijalne kreditne zastite	Neto izloženost posle primene kreditne zaštite
	Preferencijalni tretman	SRBIJA	3.255.425	137.374	3.118.051	-	3.118.051
Ukupno Srbija:			3.255.425	137.374	3.118.051	-	3.118.051
Aaa	1	SAD, NEMAČKA, ŠVAJCARSKA	1.143.888	-	1.143.888	-	1.143.888
Aa1		AUSTRIJA	4.021.248	2.435	4.018.813	-	4.018.813
Aa2		UAE, FRANCUSKA	3.940.023	1.718	3.938.305	-	3.938.305
Aa3		VEL.BRITANIJA	8.113	-	8.113	-	8.113
Ukupno za nivo 1:			9.113.272	4.153	9.109.119	-	9.109.119
A3	2	SLOVENIJA	1.462.419	461	1.461.958	-	1.461.958
Ukupno za nivo 2:			1.462.419	461	1.461.958	-	1.461.958
Baa3	3	ITALIJA, RUSIJA	1.717.324	1.154	1.716.170	-	1.716.170
Ukupno za nivo 3:			1.717.324	1.154	1.716.170	-	1.716.170
B1	5	CRNA GORA	18.216	109	18.107	-	18.107
B2		EGIPAT	92.729	916	91.813	-	91.813
B3		BIH	22.928	-	22.928	7.643	15.285
Ukupno za nivo 5:			133.874	1.025	132.848	7.643	125.206
Ukupno za klasu izloženosti prema Bankama:			15.682.313	144.167	15.538.147	7.643	15.530.504

U narednoj tabeli dajemo prikaz iznosa izloženosti pre i nakon korišćenja kreditne zaštite za klasu izloženosti prema bankama na 31.12.2019. godine.

31.12.2019.

u '000 RSD

Kreditni rejting izabrane agencije za rejting (Moody's)	Nivo kreditnog kvaliteta	Država porekla banke	Bruto izloženost	Specifična prilagođavanja za kreditni rizik, dodatna prilagođavanja	Neto izloženost	Instrumenti materijalne kreditne zaštite	Neto izloženost posle primene kreditne zaštite
	Preferencijalni tretman	SRBIJA	3.494.521	86.519	3.408.002	-	3.408.002
Ukupno Srbija:			3.494.521	86.519	3.408.002	-	3.408.002
Aaa	1	NEMAČKA	12	0	12	-	12
Aa1		AUSTRIJA	2,052,848	1.249	2.051.599	-	2.051.599
Aa2		FRANCUSKA, UAE,V. BRITANIJA	3,885,307	2.221	3.883.086	-	3.883.086
Ukupno za nivo 1:			5.938.167	3.469	5.934.698	-	5.934.698
Baa1	3	SLOVENIJA	48.601	33	48.568	-	48.568
Baa3		ITALIJA, RUSIJA	1.229.391	827	1.228.564	-	1.228.564
Ukupno za nivo 3:			1.277.992	860	1.277.132	-	1.277.132
B1	5	CRNA GORA	25.836	155	25.681	-	25.681
B2		EGIPAT	117.329	371	116.958	-	116.958
B3		BiH	22.931	0	22.931	7.644	15.287
Ukupno za nivo 5:			166.095	526	165.570	7.644	157.926
Ukupno za klasu izloženosti prema Bankama:			10.876.775	91.375	10.785.400	7.644	10.777.757

7.1.10. Podaci, odnosno informacije koji se odnose na pokazatelj leveridža

Pokazatelj leveridža predstavlja odnos osnovnog kapitala i izloženosti Banke i iskazuje se u procentima.

Banka je na dan 31. decembar 2020. godine izračunala pokazatelj leveridža u skladu sa Odlukom o izveštavanju banaka i on je iznosio 15,71%.

7.1.11. Tehnike ublažavanja kreditnog rizika

Banka može vršiti prilagođavanje aktive ponderisane kreditnim rizikom za efekte tehnika ublažavanja tog rizika ako, radi smanjenja ovog rizika, koristi podobne instrumente kreditne zaštite i ako su ispunjeni uslovi za priznavanje kreditne zaštite, u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

Banka je u okviru Politike za upravljanje rizicima i Procedure za upravljanje kreditnim rizikom detaljno definisala način primena tehnika ublažavanja kreditnog rizika.

Banka aktivu ponderisanu kreditnim rizikom prilagođava za efekte korišćenja sredstava obezbeđenja u obliku finansijske imovine primenom jednostavnog metoda, na način da obezbeđenom delu odnosne izloženosti dodeljuje ponder kreditnog rizika sredstva obezbeđenja.

Banka primenjuje ponder kreditnog rizika 0% samo ako su izloženost i sredstvo obezbeđenja izraženi u istoj valuti, u protivnom primenjuje ponder kreditnog rizika 20%. I za jedan i za drugi slučaj važi ograničenje da mora postojati ročna usklađenost između instrumenata kreditne zaštite i odnosne izloženosti.

Banka primenjuje podobne instrumente nematerijalne kreditne zaštite u kojima je pružalac kreditne zaštite isključivo država tj. Republika Srbija.

Banka aktivu ponderisanu kreditnim rizikom prilagođava za efekte korišćenja instrumenata nematerijalne kreditne zaštite na taj način što obezbeđenom delu odnosne izloženosti dodeljuje ponder kreditnog rizika pružaoca zaštite koji je utvrđen u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke umesto pondera kreditnog rizika ove izloženosti utvrđenog, takođe u skladu sa pomenutom Odlukom.

Iznosi primenjenih instrumenata kreditne zaštite na 31.12.2020. i 31.12.2019. godine po klasama izloženosti su dati u tabelama ispod:

31. decembar 2020.

u '000 RSD

Klase izloženosti	Bruto izloženost	Specifična prilagodavanja za kreditni rizik i ostala prilagodavanja	Neto izloženost	Instrumenti nematerijalne kreditne zaštite	Instrumenti materijalne kreditne zaštite (u obliku finansijske imovine)	Neto izloženost posle primene kreditne zaštite
Država i centr. banke	51.440.135	134.471	51.305.664	-	-	51.305.664
Lokalna samouprava	1.053.338	10.744	1.042.595	-	-	1.042.595
Javna admin. tela	-	-	-	-	-	-
Banke	15.682.313	144.167	15.538.147	-	7.643	15.530.504
Privredna društva	610.109.248	2.550.242	607.559.005	-	4.113.336	603.445.670
Fizička lica	98.044.753	432.683	97.612.070	-	811.979	96.800.092
Izloženosti obezbeđene hipotekama	22.750.545	31.029	22.719.516	-	-	22.719.516
Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	4.488.178	1.361.986	3.126.192	-	29.976	3.096.216
Otvoreni investicioni fond	3.680.467	3.680	3.676.787	-	-	3.676.787
Visokorizične izloženosti	2.951.105	70.731	2.880.374	-	72.978	2.807.396
Vlasnička ulaganja	5.656.761	25.408	5.631.352	-	-	5.631.352
Ostale izloženosti	53.196.375	2.507.087	50.689.288	-	24.018	55.725.198
Ukupno:	869.053.219	7.272.229	861.780.990	-	5.059.928	861.780.990

31. decembar 2019.

u '000 RSD

Klase izloženosti	Bruto izloženost	Specifična prilagodavanja za kreditni rizik i ostala prilagodavanja	Neto izloženost	Instrumenti nematerijalne kreditne zaštite	Instrumenti materijalne kreditne zaštite (u obliku finansijske imovine)	Neto izloženost posle primene kreditne zaštite
Država i centr. banke	30.780.217	120.956	30.659.261	-	-	30.659.261
Lokalna samouprava	882.475	20.791	861.684	-	-	861.684
Javna administrativna tela	-	-	-	-	-	-
Banke	10.876.775	91.375	10.785.400	-	7.644	10.777.757
Privredna društva	675.637.514	2.962.525	672.674.989	-	2.840.583	669.834.406
Fizička lica	100.966.641	348.339	100.618.302	-	823.857	99.794.445
Izloženosti obezbeđene hipotekama	26.299.292	67.980	26.231.312	-	-	26.231.312
Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	4.660.529	1.259.723	3.400.806	-	83.618	3.317.187
Otvoreni investicioni fond	10.444.433	10.444	10.433.989	-	-	10.433.989
Visokorizične izloženosti	-	-	-	-	-	-
Vlasnička ulaganja	6.035.060	25.659	6.009.401	-	-	6.009.401
Ostale izloženosti	54.010.333	2.548.968	51.461.365	-	31.153	55.217.067
Ukupno:	920.593.269	7.456.759	913.136.510	-	3.786.855	913.136.510

7.1.12. Podaci, odnosno informacije koje se odnose na politiku otpisa potraživanja

Banka vrši direktan (definitivan) otpis potraživanja za koja se utvrdi da su nenaplativa (kao posledica stečaja dužnika, brisanja dužnika iz registra, vanskodskog poravnjenja, zastarelosti potraživanja, pravosnažne odluke suda, konačnog upravnog akta, prinudnog poravnjenja, nepostojanja sredstava obezbeđenja i dr), nakon izvršene detaljne analize koja opravdava otpis. Direktan otpis potraživanja sprovodi se nakon što su iscrpljene sve mogućnosti za njihovu naplatu.

Identifikovanje nenaplativih potraživanja odnosno potraživanja koja ispunjavaju uslove za otpis vrši nadležni organizacioni deo Banke, koji sačinjava i procenu naplativosti predmetnih potraživanja, primenom unapred definisanih indikatora nenaplativosti u skladu sa posebnom procedurom Banke kojom su definisane nadležnosti i odgovornosti u procesu direktnog otpisa potraživanja (odnosno prenosa potraživanja iz bilansa u vanbilansnu evidenciju).

Pored direktnog otpisa, Banka sprovodi i prenos potraživanja iz bilansa u vanbilansnu evidenciju, u skladu sa *Odlukom NBS o računovodstvenom otpisu bilansne aktive banke* („Službeni glasnik Republike Srbije“, br. 77/17).

Navedenom odlukom, uvedena je obaveza banaka da izvrše računovodstveni otpis problematičnih kredita za koje obračunato obezvređenje koje je banka evidentirala u korist ispravke vrednosti iznosi 100% bruto knjigovodstvene vrednosti tog kredita. Pod računovodstvenim otpisom se, u smislu navedene odluke, podrazumeva prenos bilansne aktive u vanbilansnu evidenciju banke. Odluka se primenjuje od 30.09.2017. godine.

Direktan otpis potraživanja, kao i prenos potraživanja iz bilansa u vanbilansnu evidenciju ne predstavljaju oprost duga, niti se tim radnjama Banka na bilo koji način odriče od svojih ugovornih ili zakonskih prava po osnovu predmetnih potraživanja.

7.2. Rizik druge ugovorne strane (counterparty risk)

Rizik druge ugovorne strane jeste rizik od neizmirenja obaveze druge ugovorne strane u transakciji pre konačnog poravnjenja novčanih tokova transakcije, odnosno izmirenja novčanih obaveza po toj transakciji.

Banka je dužna da izračunava aktivu ponderisanu kreditnim rizikom za izloženosti riziku druge ugovorne strane po osnovu sledećih pozicija iz knjige trgovanja i bankarske knjige:

- finansijskih derivata;
- kreditnih derivata;
- repo i reverse repo transakcija;
- transakcija davanja ili uzimanja u zajam hartija od vrednosti ili robe;
- transakcija kreditiranja trgovine hartijama od vrednosti;
- transakcija sa dugim rokom izmirenja.

Banka je ovoj vrsti rizika izložena po osnovu reverse repo transakcija kao i po osnovu finansijskih derivata.

Za potrebe obračuna izloženosti riziku druge ugovorne strane Banka koristi metod tekuće izloženosti (za finansijske derivate) i složeni metod za obračun prilagođene vrednosti transakcije i kolaterala u slučaju repo i reverse repo transakcija.

Saglasno metodi tekuće izloženosti, iznos izloženosti izračunava se kao zbir:

- Tekuće izloženosti po osnovu ugovora čija je vrednost pozitivna, koja predstavlja tržišnu vrednost tog ugovora (za ugovore čija je vrednost negativna, tekuća izloženost jednaka je nuli) i
- Potencijalne izloženosti (RFE) u periodu preostalom do datuma dospeća ugovorne obaveze, koja se dobija kad se hipotetička vrednost glavnice svakog ugovora na dan izračunavanja pomnoži odgovarajućim faktorima konverzije propisanim u okviru Odluke o adekvatnosti kapitala banke.

Prema složenom metodi, iznos izloženosti na koji se primenjuju ponderi kreditnog rizika izražava se kao efektivna vrednost izloženosti. Efektivna vrednost odnosno izloženosti jednaka je iznosu razlike između prilagođenih vrednosti odnosno izloženosti i sredstava obezbeđenja, ako je taj iznos negativan jednaka je 0.

Na dan 31.12.2020. godine Banka je imala sledeće izloženosti po osnovu rizika druge ugovorne strane:
u '000 RSD

Izloženost riziku druge ugovorne strane po osnovu reverse repo transakcija	Neto izloženost
	2.570.089

u '000 RSD

Izloženost riziku druge ugovorne strane po osnovu finansijskih derivata	Tekuća izloženost	Potencijalna izloženost	Ukupna izloženost
	47	23.398	23.445

Dodatno, na dan 31.12.2020. godine obračunati kapitalni zahtev za rizik druge ugovorne strane iznosi 3.679 hiljada RSD.

7.3. Kamatni rizik

Identifikacija kamatnog rizika odnosi se na identifikovanje oblika kamatnog rizika kome je Banka izložena, stepen izloženosti svakom pojedinačnom obliku, kao i na utvrđivanje mogućnosti merenja pojedinačnog oblika kamatnog rizika. Kamatni rizik se može ispoljiti u nekom od sledećih oblika:

- Rizik neusklađenosti dospeća i ponovnog određivanja cena - javlja se zbog različitih vremena dospeća (za fiksne kamatne stope) i različitih vremena ponovnog formiranja cene, odnosno promene kamatnih stopa (kod varijabilnih kamatnih stopa) za kamatno osetljive stavke aktive, pasive i vanbilansa Banke;
- Bazni rizik - javlja se zbog nesavršenosti tržišta, odnosno proizilazi iz razlika u periodičnosti, veličini ili smeru promena različitih referentnih kamatnih stopa za koje su vezane različite kategorije aktive, pasive i vanbilansnih stavki, sa inače sličnim karakteristikama u pogledu dospeća, odnosno ponovnog određivanja cene;
- Rizik opcije - javlja se iz ugovornih odredbi u vezi sa kamatno osetljivim pozicijama (kredit s mogućnošću prevremene otplate, depoziti s mogućnošću prevremenog povlačenja i dr.);
- Rizik krive prinosa - javlja se usled ročne neusklađenosti kod ponovnog formiranja cena i može izložiti Banku promenama oblika krive prinosa.

Banka koristi sledeće tehnike za merenje kamatnog rizika: GAP analizu (Metod modifikovanog trajanja), Racio analizu, BPV (Basis Point Value) metodologiju i stres testiranje. Za sprovođenje navedenih tehnika, Banka sve kamatonosne stavke bilansa i vanbilansa raspoređuje u skladu sa ponovnim fiksiranjem kamatne stope (u slučaju varijabilnih kamatnih stopa) ili preostalim dospećem odnosne stavke (u slučaju fiksnih kamatnih stopa).

GAP predstavlja razliku između iznosa kamatno osetljive aktive i kamatno osetljive pasive koji se raspoređuju unutar definisanih vremenskih korpi i pokazuje kako dve strane bilansa različito reaguju na promene kamatnih stopa:

- kada je GAP pozitivan, Banka je izložena riziku gubitka u slučaju pada kamatnih stopa u posmatranoj valuti odgovarajuće ročnosti;
- kada je GAP negativan, Banka je izložena riziku gubitka u slučaju rasta kamatnih stopa u posmatranoj valuti odgovarajuće ročnosti.

Rezultirajuće kratke i duge pozicije po svim vremenskim korpama se ponderišu „faktorima“ koji su dizajnirani tako da odražavaju osetljivost pozicija u različitim vremenskim korpama (modifikovano trajanje) pri pretpostavljenom standardnom šoku od 200 baznih poena paralelnog pomeranja referentne krive prinosa.

GAP modifikovanog trajanja i efekat na kapital Banke pri standardnom šoku od 200BP na dan 31.12.2020. godine:

u '000 din.

Valute	Nominalni Gap trajanja	Uticaj 200 bp
EUR	3.389.397	67.788
RSD	26.055.409	521.108
USD	-2.355.714	-47.114
CHF	-4.614.305	-92.286
OSTALE VALUTE	-319.404	-6.388
Ukupno	22.155.383	443.108

BPV metodologija predstavlja BPV (Basis Point Value) efekat koji promenu za 1 BP (bazni poen) kamatonosne krive po izabranoj valuti ima na netirane iznose aktivnih i pasivnih diskontovanih novčanih tokova raspoređenih po utvrđenim korpama.

Banka na mesečnom nivou sprovodi navedene tehnike za merenje kamatnog rizika sumarno za sve valute i pojedinačno za značajne valute Banke. Dobijeni podaci se koriste za sprovođenje stres testova na mesečnom nivou, u cilju identifikovanja i merenja izloženosti kamatnom riziku u vanrednim uslovima, analizirajući moguće uticaje na finansijski rezultat i kapital Banke. Rezultati sprovedenih stres testova sagledavaju se u odnosu na postavljene interne limite za uticaj stres testova na neto dobit i kapital Banke, i u toku 2020. godine nije bilo prekoračenja limita.

Takođe, Banka posebno sagledava rizik opcije odnosno uticaj prevremene otplate kredita i povlačenja depozita analizirajući istorijsko ponašanje klijenata Banke uz korišćenje ekspertske procene. Kod određenih pozicija kod kojih ne postoji datum dospeća odnosno nema datuma ponovnog određivanja kamatnih stopa, Banka vrši procenu istorijskog kretanja i koristi odgovarajuće modele.

7.4. Izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja u bankarskoj knjizi

Bilansne i vanbilansne stavke koje nisu raspoređene u knjizi trgovanja, Banka raspoređuje u bankarsku knjigu. Vlasničke hartije koje AIK Banka vodi u bankarskoj knjizi odnose se na učešća u kapitalu (ulozi) AIK Banke u kapitalu drugih pravnih lica (u daljem tekstu - učešća u kapitalu). Priznavanje i vrednovanje učešća u kapitalu regulisano je računovodstvenim politikama AIK banke.

Vlasnička ulaganja koja se vode u bankarskoj knjizi izvršena su sa namerom držanja u neodređenom vremenskom periodu. Učešća u kapitalu drugih pravnih lica mogu biti prodana u zavisnosti od potreba za likvidnošću ili slučaju promene tržišnih cena.

Učešća u kapitalu, izuzev ulaganja u zavisne entitete, za koje postoji aktivno tržište i koja se kotiraju na njemu priznaju se po fer vrednosti, dok se ostala učešća u kapitalu priznaju po vrednosti po kojoj je izvršeno ulaganje.

Svođenje učešća u kapitalu na FER vrednost priznaje se u korist revalorizacionih rezervi (povećanje vrednosti), odnosno na teret revalorizacionih rezervi (smanjenje vrednosti) do visine prethodno formiranih revalorizacionih rezervi po ovom osnovu, a ostatak se priznaje kao nerealizovani gubitak. U knjigovodstvenoj evidenciji svođenje na tržišnu vrednost vrši se na kraju svakog meseca, a na osnovu podataka o prosečnim cenama sa berze na poslednji radni dan trgovanja u mesecu.

Izloženost po osnovu vlasničkih ulaganja (učešća u kapitalu) na 31.12.2020. godine daje se u narednoj tabeli:

u 000 RSD

Opis	Komada	Vrednost
UČEŠĆA KOJA SE KOTIRAJU NA BERZI		1.156.524
H.T.P. BUDVANSKA RIVIJERA, BUDVA	1.235.533	697.316
SVETI STEFAN HOTEALI A.D., BUDVA	1.620.533	459.208
OSTALA UČEŠĆA KOJA SE NE KOTIRAJU NA BERZI		11.932.490
GORENJSKA BANKA D.D., KRANJ	355.723	11.923.810
YU TRADE ŽELEZNIK D.O.O., BEOGRAD	-	3.171
BEOGRADSKA BERZA A.D., BEOGRAD	70	2.114
Ostalo	122.547	3.395
UKUPNO		13.089.014

* U tabeli su prikazane neto knjigovodstvene vrednosti

Sumarni prikaz ovih izloženosti na dan 31.12.2020. godine dat je u nastavku:

	u 000 RSD
Učešća koja se ne kotiraju na berzi	11.956.733
Učešća koja se kotiraju na berzi	1.156.524
Ukupno	13.113.257
Ispravka vrednosti	(24.243)
Neto izloženost	13.089.014

Ulaganja u zavisna društva u pojedinačnim finansijskim izveštajima evidentiraju se u skladu sa MRS 27, primenom metode nabavne vrednosti. Metod istorijskog troška zahteva da se ulaganja u zavisna društva evidentiraju po nabavnoj vrednosti (visina investicije) i da se periodično (jednom godišnje) testira na obezvređenje u skladu sa MRS 36.

Ukoliko dođe do obezvređivanja učešća, tj. ukoliko se u naknadnom vrednovanju utvrdi da je nadoknativa vrednost manja od nabavne vrednosti (ili knjigovodstvene vrednosti), onda se nabavna (knjigovodstvena) vrednost učešća umanjuje za ispravke vrednosti i svodi na nadoknadivu vrednost. Ispravke vrednosti učešća terete bilans uspeha (rashode) tekućeg perioda.

Prihodi po osnovu ulaganja se priznaju samo ako je zavisno društvo donelo odluku o distribuciji profita.

Učešća u kapitalu (vlasnička ulaganja) u ukupnoj aktivni učestvuju sa 5,57%.

„AIK BANKA“ A.D. BEOGRAD
IZVRŠNI ODBOR

AIK BANKA AD BEOGRAD
KABINET IZVRŠNOG ODBORA
BULEVAR MIHAILA PUPINA 115D BEOGRAD
3735 datum 27.05.2021.

Beograd, 27.05.2021. godine

U skladu sa svojim ovlašćenjima i Statutom „AIK BANKE“ a.d. Beograd, Izvršni odbor „AIK BANKE“ a.d. Beograd, (u daljem tekstu Banka) na osnovu člana 28. Statuta Banke donosi dana 27.05.2021. godine sledeću

ODLUKU

1. Usvajaju se izveštaj Objavljivanje podataka i informacija banke na 31.12.2020. godine, u svemu u tekstu koji je dat u prilogu i čini sastavni deo ove Odluke.
2. Za realizaciju ove Odluke nadležan je Sektor kontrole rizika.
3. Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.
4. Obrazloženje ove Odluke daje se u prilogu i čini sastavni deo nje.

Status Odluke

☒ Usvojeno

☐ Odloženo

☐ Odbijeno

AIK BANKA AD BEOGRAD
Izvršni odbor Banke

Jelena Galić
Predsednik Izvršnog odbora

Dejan Vasić
Član Izvršnog odbora

Vesna Tomašević
Član Izvršnog odbora

Milan Mirkov
Član Izvršnog odbora

Aleksandra Vunjaka
Član Izvršnog odbora